

PERSFOCUS

31/02
M. Taf,

ZEVENTIENDE JAARGANG NUMMER 12 - DECEMBER 2001

KNIPSELKRANT VAN VERENIGING MARTIJN
OVER KINDEREN, VOLWASSENEN EN SEKSUALITEIT

REID, GELEIJNSE & VAN TOL NRC 27/12/99

In dit nummer:

Conferentie Yokohama: 250 miljoen kinderen geëxploiteerd!	pag. 2
ChildRight Worldwide: 15.000 kinderprostituees in Nederland! Eehh, ongeveer...	pag. 9
Kinderporno op internet; Blue Orchis revisited	pag. 11
Op jacht naar pedofielen, en naar de moordenaars van Bulger/Pieck en Nienke	pag. 13
Moeder meisje Nulde aangehouden	pag. 18
Verkrachting in 't Westerpark: doofpot of verstandig beleid?	pag. 21
De strijd tegen jeugdige ontucht/Ontucht van de maand	pag. 32
Hoogbegaafde ontucht	pag. 36
Jeugd en seks: 't blijft tobben	pag. 37
Hans Warren dood/Schafthuizen nog niet vervolgd/De schone kunsten	pag. 38
Onterecht	pag. 39
De wereld na 11 september 2001: Europees arrestatiebevel	pag. 40
Achtergrond	pag. 42

10/11/1911
10/11/1911

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS
PERSEPHOCUS
PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSEPHOCUS

PERSFOCUS, ZEVENTIENDE JAARGANG, NUMMER 12, DECEMBER 2001

Met knipsels uit:

Volkskrant	Vk
Telegraaf	Tel
Algemeen Dagblad	AD
NRC Handelsblad	NRC
Trouw	Tr
Het Parool	Par
Sp!ts	
Metro	
Reformatorisch Dagblad	Ref D
Nieuwsblad van het Noorden	NvhN
Apeldoornse courant	Ap. C.
Gooi en Eemlander	G+E
Baarns Weekblad	BW
VPRO-gids	VPRO
Groene Amsterdammer	GA
Panorama	PAN
0/25	
De Journalist	
Zorg+Welzijn	Z+W
Adformatie	
Uit Engeland:	
Telegraph	
The Times	TIM
The Observer	OBS

Abonnementen op Persfocus kosten f 95,-- per jaar.
Losse nummers f 10,--.

(abonnementen vanaf 1 januari 2002: 43 Euro)

Giro 5459646 van Vereniging Martijn
Postbus 93.548
1090 EA Amsterdam

het begin was er dan ook heel wat weerstand. Maar de mensen in de sector weten nu tenminste waar ze heen moeten voor advies, en er wordt over gesproken."

Het Child Wise Tourism-project kreeg een prijs van de Verenigde Naties, maar dat belette niet dat de Australische regering begin dit jaar de subsidie voor het project introk. End Child Wise Tourism-project

Porno op internet laat aandacht voor het andere delict verslappen Kinderprostitutie blijkt stiefkindje

Door Bob Burton (IPS) REF. D
CANTERRA - Terwijl de meeste Aziatische landen seksuële misbruik van kinderen in het bijzonder proberen te onttraden, laat de regering van Australië - het land waar de meeste seksuële misbruiken in Azië vandaan komen - de pootjes hangen. Dat zeggen Australische actiegroepen die zich inzetten in de strijd tegen kindermisbruik.

Start site seksueel misbruik kinderen
AMSTERDAM - De website www.seksueelkindermisbruik.nl is gisteren van start gegaan. Deze site is een digitaal kenniscentrum voor organisaties als politie, gemeenten en hulpverlening die actief zijn in de aanpak van seksueel misbruik van kinderen. De internetpagina is een initiatief van het ministerie van Justitie en maakt onderdeel uit van het Nationaal actieplan aanpak seksueel misbruik (NAPS).

Ook slachtoffers van seksueel misbruik kunnen op de website informatie vinden over hulpinstansies. Verder bevat de site het laatste nieuws en recente publicaties over het thema. Daarnaast is er informatie over de verschillende nationale organisaties en projecten die zich bezighouden met de aanpak van het misbruik.

fenomeen te lijf te gaan met een aangepaste wetgeving. Met succes overigens, want in 1994 werd het een strafbaar feit om seks met kinderen te hebben in het buitenland. Er werd kort nadien ook een cel opgericht binnen de Australische federale politie om beschuldigen tegen Australische burgers te onderzoeken.

Uitbuiting

De cel bracht tien burgers voor de rechtbank. Zeven van hen belandden uiteindelijk achter de tralies. De Australische regering ging door op dat elan en kondigde in augustus 2000 een nationaal plan tegen de commerciële seksuele uitbuiting van kinderen aan. Daarmee maakte de regering naar eigen

gramma Child Wise Tourism. De bedoeling daarvan is om het personeel dat in de toeristische sector werkt, bewust te maken van het probleem. Hotels, toeroperatoren en gidsen zouden de klant daardoor een kindvriendelijker aanbod doen en niet langer enkel anonimiteit en carte blanche bieden.

Mentaliteitsverandering

De laatste achttien maanden lanceerde Ecpat de campagne in Thailand, de Filipijnen, Cambodja, Indonesië, Vietnam en Australië. Volgens de directeur van de Toeristische Koepel van Azië en de Stille Oceaan (PATA), Sharon Hannaford, is er sprake van een mentaliteitsverandering in de sector. "Het is een gevoelig onderwerp, en in

In Fortaleza, een bekende badplaats in het noordoosten van Brazilië, werken vermoedelijk zo'n vijfduizend kindhoertjes. Armoede drijft hen in de armen van wellustige mannen. Niet zelden seksuetoeristen uit Europa die een alternatief zoeken voor Thailand en de Filipijnen. Brazilië staat op de derde plaats wat het aantal kinderprostituees betreft. De aanpak van dit probleem staat centraal op de tweede wereldconferentie over de commerciële seksuele exploitatie van kinderen, volgende week in Japan. AP.C. 15-12

door Gerard Chel

"Altijd", zegt de 13-jarige Ophelia. "Ik gebruik altijd condooms. En ik ga nooit alleen met een man mee, mijn zus van 19 is er altijd bij." Zo'n twintig gulden krijgt ze voor haar diensten. "Mijn moeder weet het van mijn zus, maar niet van mij. Ik schaam me ervoor, maar we hebben het geld nodig."

De Barra do Ceará is niet bepaald de meest aantrekkelijke boulevard in de Braziliaanse badplaats Fortaleza. Hier heersen de straatbendes. De achterbuurt Mucuripe, waar de straat toe behoort, ligt ver weg van de Avenue Beira Mar in de welvarende toeristenwijk. Daar liggen de moderne hotels en slenteren welgestelde toeristen, hier staan de krotten en sjokken lokale werklozen. Er is ook een overeenkomst: op beide boulevards wordt getippeld. Op de Barra do Ceará staan de kindhoertjes meestal rij-aan-rij, verzekeren de sociaal werksters van Curumins, een lokale organisatie die probeert in contact te komen met de straatkinderen.

Maar op deze avond is het stil. Aan de landzijde staan bouwvallige huizen, werkplaatsjes en een paar rommelige winkeltjes. Aan de zeezijde strandtentjes, opgetrokken uit sloophout en andere onduidelijke materialen. Ongure types zitten er aan het bier en de eigenaar-ongeschoren, vuil t-shirt, dikke pens-gluurt vanachter zijn barretje. Onder hetzelfde afdak een groezelige slaap- en woonkamer annex keuken. De enige moderniteit op Barra do Ceará lijkt te bestaan uit een motel, zeg maar een afwerkplaats, waar je voor vijf gulden twee uur een bed huurt. De poort is dicht en in een kamertje ernaast slaapt een vrouw. Portier, caissiere, nachtwaker. Nee, gebaart ze, wij mogen niet binnen kijken. "Wegwezen."

Op een pleintje treffen we Ophelia. Haar vader heeft ze nooit gekend en sinds haar werkloze moeder slaande ruzie kreeg met haar onderwijzers, heeft ze geen school meer van binnen gezien. Ze hangt rond op straat, danst, drinkt, rookt, maakt plezier en gebruikt haar lichaam om geld te verdienen. Of haar oudere zus het initiatief nam - met een jong meisje erbij verdient beter - of dat ze zelf op een dag besloot het vak in te gaan, blijft onduidelijk. Feit is, zegt ze, dat ze een paar keer per week met 'oudere mannen' seks heeft. Alleen lokale mannen. Maar liever wil ze naar school. Volgende week gaat ze samen met haar moeder praten met de onderwijzers.

Weinig actieplannen tegen kindermisbruik

AP.C. 15/12

van onze redactie buitenland
YOKOHAMA - Van de 122 landen die zich vijf jaar geleden in Stockholm verplichtten voor het jaar 2000 een actieplan tegen kindermisbruik te hebben, staat tweederde nog met lege handen.

Het lijkt dus of er nauwelijks vorderingen zijn geboekt, maar deskundigen beweren anders. Zij stellen vast dat na 1996 in

veel landen tussen overheden, politie, justitie en particuliere organisaties is samengewerkt om allereerst een wettelijk kader te scheppen om kindermisbruik strafbaar te maken. Tegelijkertijd werken nationale politiediensten en Interpol steeds beter samen. Komende week begint in Japan de tweede conferentie tegen 'commerciële seksuele uitbuiting van kinderen'.

> Zie verder bijlage Focus

Ophelia's 15-jarige straatgenootje Victoria beweert nog nooit met een man naar bed te zijn geweest. "Ik ben bang dat ze me pijn doet." Wel vertelt ze over een Italiaans echtpaar dat naaktfoto's wilde nemen - onder dwang stemde ze toe en kreeg er zo'n 150 gulden voor - en over ene David die orale seks wilde. "Mijn vriendin deed dat wel, maar ik niet. Ik dreigde vreselijk te gaan schreeuwen als hij mij niet losliet." Victoria wil graag terug naar school ("Ik hoop in januari") en wil model worden. "Ik hou van dansen." Een werkende stiefvader, moeder en broer garanderen enige inkomsten.

ARMOEDEGRENS

Bezoeken aan gezinnen in de overvolle wijk Pirambu - waar veel van de kindhoertjes op Beira Mar vandaan komen - en in de oude vissersbuurt Serviluz, nabij de vuurtoren, leren dat de levensstandaard er schrikbarend laag is. Dit zijn de wijken waar de zeventig procent van de 170 miljoen Brazilianen die onder de armoedegrens leeft (1 dollar per dag) gezocht moet worden. (Vijf procent van de bevolking beheert vijftig procent van het kapitaal). Hier wonen de gezinnen waar met een beetje geluk 's avonds de enige maaltijd van die dag op tafel staat. Er is weinig te doen voor de jeugd. Maar de rijke toeristenwijk ligt op slechts 10 minuten lopen. "Daar is makkelijk aan geld te komen", lacht een tiener. Voor haar diensten krijgt een meisje op Beira Mar minstens 25 dollar, het dubbele van wat de Braziliaan wil betalen. "Soms worden de meisjes per auto naar de Beira Mar gebracht en wordt de opbrengst met de chauffeur gedeeld", zegt een sociaal werker. Volgens haar is er geen sprake van georganiseerde bendes die de meisjes exploiteren, wel is er een "hecht netwerk waaruit het niet makkelijk ontsnappen is".

Zij noemt een aantal oorzaken voor de achteruitgang van de wijken: drugs, prostitutie, geweld thuis en de hoge werkloosheid. "Een ontbijt heb ik nooit", zegt de 13-jarige Maria. "Ik ga altijd naar McDonald's voor de restjes". Ze leeft op straat, "om geld te verdienen voor mijn moeder". Hoe precies blijft onduidelijk. Het vermoeden bestaat dat haar oudere zus, die momenteel gevangen zit omdat zij minderjarige meisjes tot prostitutie dwong, haar exploiteert, maar Maria ontkent dat.

SEKSLAVIN

Niet alle oudere zussen zijn slecht. Neem Nilci. Zij redde haar 14-jarige zus Helia uit het sekswereldje. Daags na deze spectaculaire actie zegt Helia - met wie we apart praten - al die ophef niet te begrijpen. Ja, ze is zonder wat te zeggen tien dagen weg geweest, heeft in een naburige dorpje met andere meisjes 'en soms ook mannen' in een huis gewoond. "Gefeest, gedanst, gedronken. Maar er is niets gebeurd, de mensen vertellen maar wat."

Ze staart ons aan met grote, holle ogen. "Komt door de drugs", zal haar moeder later zeggen. Volgens haar is ze onder valse voorwendselen door een hoerenmadam meegenomen, gedrogeerd en aan mannen verkocht.

"Controleren kan ik dat niet, want maagd was ze niet meer." Helia geeft toe dat ze eerder heeft geprobeerd als prostituee te werken. ("Ik wilde geld om voor Kerstmis kleren te kunnen kopen") maar afhaakte toen ze de omgeving zag waar ze geacht werd te werken. Ook ging ze, zegt ze, niet in op een voorstel van een vriendin om samen voor een Nederlander naakt te poseren. Zouden ze driehonderd gulden voor krijgen.

Toen de familie - met een werkloze vader en acht kinderen is het armoe troef - in de gaten kreeg wie Helia had meegelokt, brak er paniek uit. De zuster: "Wij moesten het werk van de politie opknappen. Via-via hoorden we wat voor een huis dat was: een

men over netwerken van seksuisme. "Wij kregen steeds meer aanwijzingen dat in Europa via folders en internet vrouwen uit Fortaleza worden aangeboden. Dat was niet nieuw en de afgelopen jaren is de politie ook regelmatig opgetreden tegen nachtclub en uitbaters van motels, maar het probleem stond niet hoog op de politieke agenda. Dat is na de moord op de Portugezen

teel een stille periode: in Europa is het geen vakantietijd, maar bovendien is onlangs het bureau dat onderzoek doet naar het seksuisme (her)opgericht. Gemeenteraadslid Luizianne Lins van de Arbeiderspartij, journaliste en vrouwen- en kinderrechtenactiviste, geeft er leiding aan. Sinds de herstart van het bureau, op 11 september, zijn er 67 meldingen binnengeko-

vind ik mooi." Maar dat huis, dat lokt nog steeds. "Het was er best leuk." De moeder: "Helia liegt, ze wil zichzelf en die hoerenmadam beschermen." De zuster: "Die vrouw heeft al vaker meisjes meegenomen."

drugspand waar mannen op bezoek kwamen. Toen wij eraan kwamen bleek alles op slot. Mijn vriend is over het hek geklommen en heeft Helia meegenomen. Het slachtoffer: "Een bewoner had het hek dicht gedaan en per ongeluk de sleutel meegenomen." Het liefst wil ze terug naar school om schrijfster te worden. "Dichten

ONDERZOEKSBUREAU

Het 'onderbuiktoerisme' beleeft momenten

veranderd. Ook de politie begint zich pas nu te realiseren hoe groot het probleem is." Inmiddels begint zich een redelijk duidelijk beeld af te tekenen, zegt Lins. Volgens haar is er zowel een netwerk als particulier initiatief. „Dan heb ik het over de kleine pensions met alleen bed en ontbijt en vooral de appartementen." Daarvan zijn er de afgelopen jaren vele honderden gebouwd - niet zelden met Portugezen, Italianen, Nederlanders en Spanjaarden als geldschieters. „Waarmee niet gezegd is dat al deze investeerders kwade bedoelingen hebben", zo haast Luizianne zich daaraan toe te voegen. Feit is wel dat menige strandtent en bar, verdacht een link te hebben met sekstoerisme, in buitenlandse handen is.

Uit cijfers van het bureau voor toerisme blijkt dat er tot juli dit jaar op de luchthaven van Fortaleza 25,5% meer buitenlandse aankomsten dan een jaar eerder en dat het aantal internationale vluchten met 12,4% is toegenomen. Omdat met name de pensions (+52%) en de appartementen (+30%) een veel grotere stijging te zien gaven, richt het bureau van Lins vooral daarop haar onderzoek. Hoeveel tieners actief zijn in de seksindustrie weet niemand. Lins: „We houden het op zo'n vijftienduizend." Vooral Italianen en Duitsers komen, zo wordt gezegd, voor de seks.

SEKSCULTUUR

Advocate Leila Paiva, gespecialiseerd in kinderrechten, hoopt dat mentaliteit en werkwijze van politie en justitie snel veranderen. „Zaken duren jarenlang en niet zelden wordt van strafvervolgning afgezien omdat een of andere notabele bij een zaak betrokken wa." Zij noemt het voorbeeld van mannelijke rechters en advocaten die 'klanten van een massagesalon waren'. „Er is hier sinds kort een vrouwelijke rechter die van aanpakken weet en het voorarrest weer gebruikt waarvoor het bedoeld is. Klanten weten nu dat ze gestraft kunnen worden." Sociologe Vilma Reis noemt nog een reden waarom seksueel misbruik van vrouwen hoog scoort. Zij wijst op een niet onbelangrijk detail: het gaat vaak om zwarte vrouwen. Volgens haar een uitvloeisel van het kolonialisme en de slavernij, waarbij het gebruikelijk was dat de blanke plantage-eigenaar, zijn zoons en vrienden hun lusten botvierden op de zwarte vrouwelijke slaven. „Er is veel racisme, de middenklasse en daarboven -uiteraard blank- vindt dat de zwarten geen rechten hebben. Geweld tegen hen wordt als normaal gezien." Inmiddels is een landelijk plan 'tegen geweld en seksueel misbruik van kinderen' van kracht, doet de politie bijna wekelijks wel ergens een inval en zijn tientallen particuliere organisaties actief om kansarme kinderen te helpen en op te vangen. Ex-kindhoertjes kunnen cursussen volgen om een vak te leren in de hoop een ander soortige boterham te verdienen. „Maar er zijn niet genoeg banen", verzucht Unicef's Patricia Portela. De moeder van Helia heeft de moed al opgegeven: „Mijn dromen zijn over".

(Alle namen van minderjarigen zijn veranderd. Nadere informatie: www.focalpointngo.org; www.ecpat.net; www.unicef.org)

[* Vervolg van pagina 1] Kindersekstoerisme is buitengewoon cynische handel. De angst voor aids-besmetting leidt ertoe dat veel mannen op de meest afgelegen plekken zo jong mogelijke partners zoeken. Madagaskar, waar volgens de officiële statistieken op zestien miljoen inwoners - van wie de helft jonger is dan 18 jaar - nog geen driehonderd geregistreerde aids-besmette mensen wonen, is ook om die reden een aantrekkelijk reisdoel.

Seks met kinderen is evenwel in een aantal opzichten juist extra riskant, rapporteert Unicef. Kinderen lopen eerder een bloeding op en dus een infectie. Bovendien laten ze zich sneller overhalen tot het hebben van onveilige seks. Volgens Unicef zijn er wereldwijd dertien miljoen mensen tussen 15 en 24 jaar besmet met het aids-virus. Per dag komen er zeventienduizend besmette jongeren bij.

Prostitutie van kinderen gebeurt in Madagaskar veelal met instemming en niet zelden door aanmoediging van de ouders. In het straatarme land, waar een werknemer gemiddeld tussen de 50 en 250 gulden per maand verdient, is de verleiding te groot. „Voor één stoot", zoals een oudere afnemer het omschrijft, ontvangt een meis-

je twintig piek. Dat maakt de mensen pragmatisch. Het is zoals op de suikerzakjes staat die op lokale vluchten van Air Madagascarc worden uitgedeeld. „Het leven is vol cactussen maar je hoeft er niet op te zitten." En als een dochter een *vazaha* (buitenlander, red.) weet te trouwen, is de hele familie uit de brand.

Het is een mentaliteit die het 52-jarige Malagasische parlements lid

Mathilde Rabary woedend maakt. Madagaskar verkwaanselt zijn jeugd. Ze is naar eigen zeggen de enige politicus van het eiland die zich werkelijk druk maakt over wat zij „een enorm maatschappelijk probleem" noemt. Weliswaar heeft president Didier Ratsiraka

twee jaar geleden openlijk verzucht „liever geen toerisme te willen als dat sekstoerisme betekent", hij meent daar niets van, vertelt Rabary.

„Als ik met politici de problemen wil bespreken, zeggen ze dat ik mijn mond moet houden. Ons land heeft de deviezen veel te hard nodig", zegt Rabary. „Sekstoerisme naar ons land is een probleem

Kindersekstoerisme is buitengewoon cynische handel

omdat er een goede voedingsbodem is. Veel nationale machthebbers leven zich ook uit tijdens hun tochtjes naar de provincie."

Unicef signaleert dat veel 'afnemers' van minderjarigenseks niet als pedofielen kunnen worden aangemerkt. Het zijn gelegen-

Miljoenen kinderen seksueel uitgebuit

Van de bordelen in Bangkok tot de trottoirs in Manilla. Van de stations in Moskou tot de truckersroutes in Tanzania. En van de voorsteden in New York tot de stranden in Mexico. Kinderen worden volgens UNICEF overal ter wereld geprostitueerd.

Van onze redactie buitenland ROTTERDAM - „Ik was bang. Ik wist dat ze me probeerden te verkopen voor de sekshandel. Ze spraken een vreemde taal, maar ik begreep wat ze zeiden."

Thonglin uit Laos in Zuidoost-Azië belandde op haar 13de in de Thaise kinderprostitutie. Ze is een van de miljoenen slachtoffers van commerciële seksuele uitbuiting.

In een nieuwe publicatie bericht UNICEF, het kinderfonds van de Verenigde Naties, over de sekshandel in minderjarige. Het precieze aantal misbruikte kinderen is onduidelijk. De sekshandel is illegaal en omgeven door schaarste en taboes. Jaarlijks worden er wereldwijd naar schatting een miljoen kinderen geronseld.

Seksueel misbruik op jonge leeftijd, armoede, discriminatie, georganiseerde misdaad en gewapende conflicten zijn de belangrijkste oorzaken van kinderprostitutie. De seksuele kinderhandel is het grootst in Zuidoost-Azië, maar UNICEF benadrukt in het rapport dat het probleem in de hele wereld speelt.

In de Verenigde Staten wordt volgens de VN-organisatie een op

Naar schatting van Unicef zijn in Thailand 200.000 kinderen als prostituees actief.

FOTO RON GIELING

FOCUS

Kinderprostitutie

Schatting van aantal kinderprostituees in de wereld

400.000	India
300.000	Verenigde Staten
200.000	Thailand
175.000	Oost- en Centraal-Europa
100.000	Brazilië
100.000	Taiwan
100.000	Filippijnen
35.000	West-Afrika

BRON: UNICEF

de vijf kinderen die regelmatig op internet surft, benaderd voor seks. Internet heeft de groei van kinderhandel en -porno bevorderd.

Via het net is het gemakkelijkker kinderen te verkopen aan handelaars uit verre landen.

In Thailand is de prostitutie goed voor meer dan tien procent van het nationaal inkomen. Een op de drie betrokkenen is minderjarig. Zo ook Thonglin.

Thonglin groeide op in Laos, niet ver van de Thaise grens. Ze is de enige van vijf kinderen die ouder dan vijf jaar werd. Op haar 12de trok ze met haar tante naar Thailand om werk te zoeken. Ze kon niet lezen en schrijven, maar volgens een arbeidsbureau was er toch werk.

Zodra ze in Thailand aankwam, werd duidelijk dat ze in de prostitutie terecht zou komen. Een pooier uit Bangkok kocht haar voor 10.000 baht (500 gul-

den). De eerste zes maanden kreeg ze geen geld en maakte ze lange dagen. Ze werd ernstig ziek. Aanvankelijk geloofde de pooier haar niet, en hij sloeg haar. Toen ze bijna doodging, verkocht hij haar terug aan het bureau.

Daar hoorde ze dat het bureau haar aan een nieuwe pooier wilde verkopen. Tijdens de onderhandelingen slaagde ze erin te ontsnappen.

Thonglin meldde zich bij de politie, die de sekshandelaars kon arresteren. Nu leert ze weven in een centrum waar 200 vrouwen en meisjes verblijven, die ontsnapt aan de seksindustrie. Het centrum biedt beroepsopleiding, medische hulp en advies. De vrouwen wachten er tot ze terug naar huis kunnen. Dat wil Thonglin zo snel mogelijk.

Te huur: leuke Malagasische meisjes

Actiegroepen en regeringen uit de hele wereld buigen zich volgende week over seksueel kindermisbruik. Kindersekstoerisme naar Madagaskar neemt intussen in alarmerend tempo toe.

Door onze redacteur MARCEL HAENEN ANTANANARIVO, 15 DEC. De arge- loze bezoeker heeft het aanvanke- lijk nauwelijks in de gaten. Na- tuurlijk, de Malagasische meisjes zijn wel erg jong en opvallend sportief gekleed. En wat dansen ze

hier deze zaterdagavond - in de bar van hotel Glacier in de hoofd- stad Antananarivo - uitbundig. Dat moet zwoele Afrikaanse gezell- igheden zijn.

Pas later valt het kwartje. Als twaalf- en dertienjarige meisjes wat al te nadrukkelijk tonen hoe ze in de glimmende stretch-jurken met hun billen kunnen wapperen. En als steeds meer blanke mannen - die de leeftijd van zestig jaar meestal zijn gepasseerd - de min- derjarige meisjes gulzig tegen hun pens drukken of op schoot nemen, wordt duidelijk dat dit geen spon- taan, onschuldig vermaak is. 's Ochtends valt het opnieuw op als de bejaarde kerels met de hoogge-

hakte minderjarigen tegenover hen zwiijgend het ontbijt nuttigen in de veelsterrenhotels.

Ruim een miljoen kinderen worden jaarlijks seksueel mis- bruikt, schrijft UNICEF in het de- ze week gepubliceerde rapport: 'Profiteren van misbruik'. „Ze worden verkocht als vee en ge- bruikt als seksslaven", zegt UNI- CEF-baas Carol Bellamy. Tweeduiz- end vertegenwoordigers van ruim 120 landen en tientallen or- ganisaties buigen zich vanaf maandag drie dagen in Japan over dit groeiende probleem.

Thailand, de Filippijnen en In- dia zijn traditioneel landen waar op grote schaal kinderen seksueel

worden uitgebuit. Maar juist door die bekendheid zoekt de sekscon- sument meer exotische, meer ano- nieme bestemmingen. „Sekstoe- risme naar Madagaskar neemt toe in een alarmerend tempo", aldus Ecpat, een netwerk van organisaties die zich inzetten voor de be- strijdung van kinderprostitutie, kinderporno en handel in kin- deren voor seksuele doeleinden.

Alleen al in de een miljoen inwo- ners tellende hoofdstad van Ma- dagaskar zwerven vijftienduizend straatkinderen. Een groot deel van hen overleeft door het tegen beta- ling seksueel bevredigen van toer- isten die voornamelijk uit Frank- rijk, Japan en Amerika komen. Maar vooral in kustplaatsen als Tuléar en Diego Suarez en de eil- andjes Sainte Marie en Nosy Be kleuren kindhoertjes nadrukke- lijk het straatbeeld. Ze worden schaamteloos belaagd. Want sinds 1999 staat er weliswaar gevang- nisstraf op het hebben van seks met iemand jonger dan zestien jaar, het gedoogbeleid is nogal Amsterdams. Er is geen geval be- kend van een toerist die voor dit vergrijp is vervolgd. „Sekstoe- risme heeft voor justitie hier geen en- kele prioriteit", zegt parlemen- tid Mathilde Rabary. „Er is bij de politie ook geen enkele kennis over de mogelijke aanpak." [* Ver- volg KINDERMISBRUIK: pagina 6]

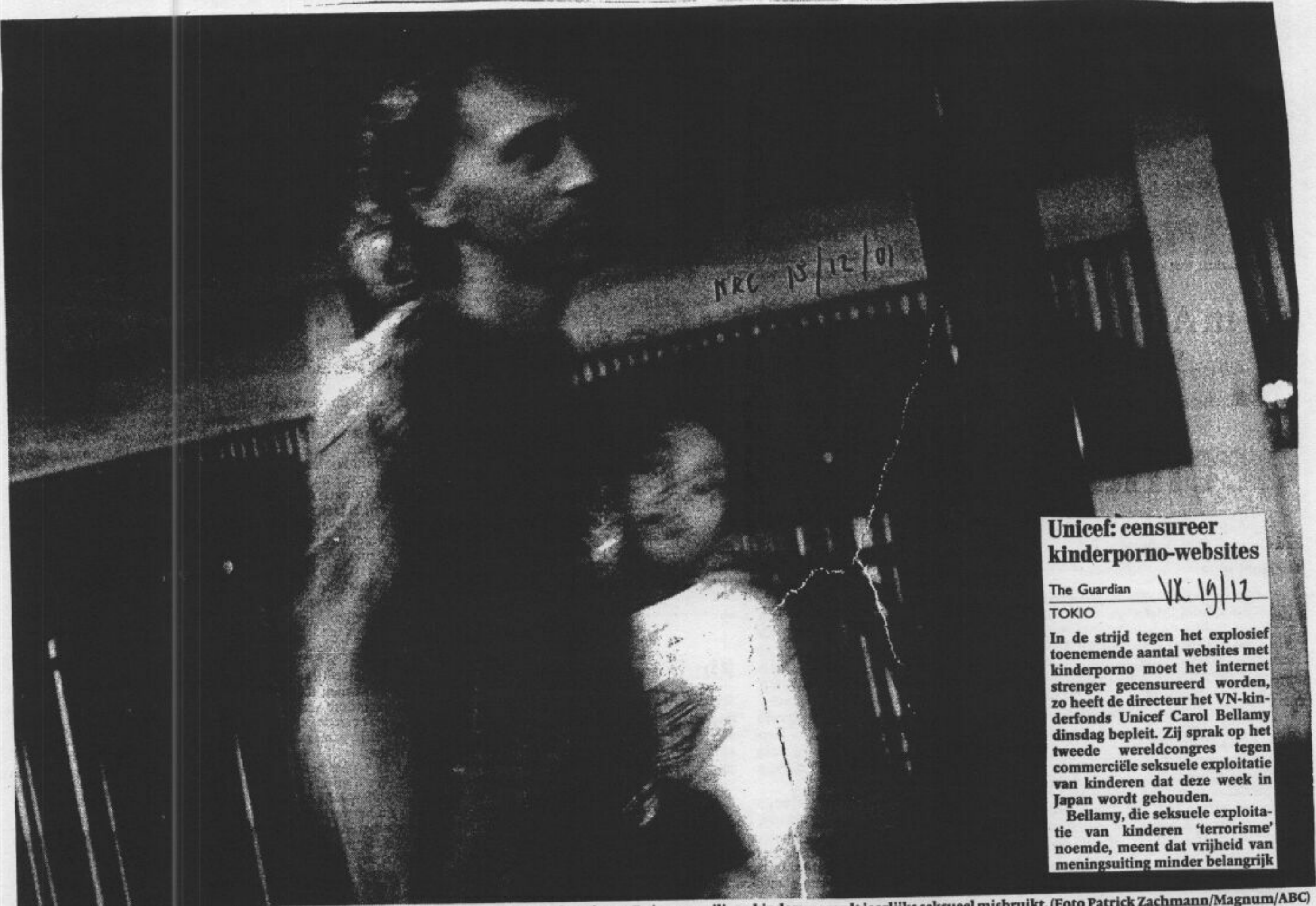
heidsgebruikers. Ze worden over- vallen door het aanbod en de op- vattingen in bijvoorbeeld veel Ma- lagasische kustgebieden waar seks vanaf het tiende levensjaar min of meer normaal wordt gevonden. Dan zijn de vrouwen van veelal Afrikaanse origine immers ge- slachtsrijp.

Onder druk van internationale hulporganisaties wordt er in Ma- dagaskar sinds kort in foldertjes gewaarschuwd voor sekstoerisme. Soms zie je een poster hangen waarop in het Frans wordt opge- roepen geen seks met kinderen te hebben. Theo Noten van de Neder- landse afdeling van Ecpat vindt dat reisorganisaties ook meer zouden moeten doen om toeristen te waar- schuwen dat het natuurschoon zich in verscheidene gedaantes zal presenteren. „Goed geïnformeerd zijn is het begin van verandering", zegt Noten.

Vooralsnog is er in Madagaskar maar één groepering die zich vol- gens Rabary daadwerkelijk druk maakt om de seksuele dienstverle- ning door tieners. „Professionele,

meerderjarige hoeren klagen. Zij zijn boos over de oneerlijke con- currentie".

Informatie over het wereldcongres te- gen kinderseks: www.focalpointngo.org en www.ecpat.com

Unicef: censureer kinderporno-websites

The Guardian **VX 19/12**
TOKIO

In de strijd tegen het explosief toenemende aantal websites met kinderporno moet het internet strenger gecensureerd worden, zo heeft de directeur het VN-kindervonds Unicef Carol Bellamy dinsdag bepleit. Zij sprak op het tweede wereldcongres tegen commerciële seksuele exploitatie van kinderen dat deze week in Japan wordt gehouden.

Bellamy, die seksuele exploitatie van kinderen 'terrorisme' noemde, meent dat vrijheid van meningsuiting minder belangrijk

Een Australische toerist vermaakt zich met een 13-jarig jongetje in de Thaise homo-bar Sirene. Ruim een miljoen kinderen wordt jaarlijks seksueel misbruikt. (Foto Patrick Zachmann/Magnum/ABC)

Child Sex Trade Alive And Well In Asia

By Patrick Goodenough
CNSNews.com Pacific Rim Bureau Chief
December 17, 2001

Pacific Rim Bureau (CNSNews.com) - Thousands of Australians are involved in the commercial child sex industry, according to a comprehensive new survey, published as delegates prepare Monday for an international congress in Japan on the sexual exploitation of children.

The report's release also coincides with a controversial new advertising campaign in Australia aimed at heightening awareness about child sex, a drive some campaigners fear may do more harm than good.

Published by the local charity Childwise, the report comes after a 10-year study, and says there is an alarming rise in the number of Australian men traveling abroad to have sex with children. Child pornography - particularly on the Internet - child prostitution and trafficking are also growing problems, it says.

Many Australian serial abusers are going abroad, particularly to Asian destinations, for child sex tours, according to

Bernadette McMennamin, Childwise director and the report's author.

Most children involved in the commercial sex trade are aged 12-15, although many are under 10, she said.

The problem is not just found abroad, McMennamin said. In Australia, girls as young as 12 and 13 have been found selling sex on city streets. Childwise is calling on the Australian government to re-establish a police unit which was set up to tackle child sex crimes, but shut down by the government last year.

The Australian Federal Police say the investigations are continuing, but are being carried out by other police units.

Before it was shut down the unit, codenamed Operation Morocco, tracked down some 250 Australian pedophiles operating in 22 countries, many of them in Asia.

Meanwhile a series of adverts are running on Australian public broadcaster television this week to highlight the issue of child sex exploitation.

In one, a man in a hotel room wearing only a towel is depicted speaking to his wife and daughter on the phone, before hanging up and turning to a slight, Asian girl sitting at the foot of the bed.

Another points to the dangers of Internet chatrooms, showing a teenage boy being fooled into thinking he's communicating with a girl when it's actually an older man he's chatting to.

Childwise is concerned about the commercials, which were designed by Saatchi & Saatchi in New York for the international aid organization, World Vision.

McMennamin said that in the group's experience, people tend to be put off by the sort of approach taken by the ads.

But World Vision defended the campaign, with Australia chief executive Lyn Arnold saying the organization was not apologizing for its confrontational nature.

"This is not artificial, this is not fiction," he said. "This is real life. The alternative is to say nothing, and where does saying nothing get these children?"

Both Arnold and McMennamin are attending the second world congress against the commercial sexual exploitation of children, beginning in Yokohama, Japan on Monday.

Representatives of at least 119 governments, 21 U.N. agencies and more than one hundred non-governmental organizations will participate in the event, which is a

follow-up to a 1996 conference in Stockholm, where delegates agreed to create national plans of action and to build databases of offenders and children at risk.

The congress organizers, the United Nations Children's Fund (Unicef), said last week about one million children worldwide were being sold into the child sex trade each year.

In the Philippines, an especially grave case, there are around 100,000 child prostitutes, five times more than there were 15 years ago.

Unicef called for a global approach of zero tolerance, and tough criminal penalties for convicted abusers.

Japan, the host country, has more than its fair share of problems relating to child sex. Although it has changed its once liberal laws to ban child pornography, Japan is still believed to be the world's largest distributor of the material.

Conferentie over kinderprostitutie

Carol Bellamy, directeur van UNICEF, heeft landen opgeroepen haast te maken met wetten voor de bestrijding van kinderprostitutie. Bellamy deed haar oproep in Yokohama, aan het begin van het Tweede Wereldcongres tegen de seksuele uitbuiting van kinderen. Geschat wordt dat wereldwijd zo'n 250 miljoen kinderen slachtoffer zijn van seksuele slavernij.

is dan het beschermen van minderjarigen tegen kinderporno. Zij wist erop dat pedofielen wereldwijd het internet gebruiken om met elkaar in contact te komen en om slachtoffers te vinden.

Bellamy schatte gisteren dat ieder jaar wereldwijd een miljoen kinderen in de sekshandel verzeild raken.

Jaarlijks worden in de hele wereld naar schatting een miljoen nieuwe kinderen geronseld voor de sekshandel. De exacte omvang van de sekshandel is onduidelijk, omdat die zich afspeelt in de illegaliteit. De seksindustrie, waarin miljarden omgaan, is in sommige landen van grote economische betekenis. Zo maakt prostitutie in Thailand zo'n 10 tot 14 procent van het bruto nationaal product uit. Naar schatting eenderde van de vrouwen in de sekshandel in dat land is minderjarig. In Zuidoost-Europa worden vrouwen en kinderen volgens Unicef vaak verhandeld langs dezelfde routes die worden gebruikt voor de smokkel van wapens en drugs.

van terrorisme. Dat leidt tot "vernietiging van het leven en de toekomst van jonge mensen, wat niet langer getolereerd mag worden", aldus Bellamy. Diverse organisaties willen dat kinderen die in de seksindustrie zijn beland, niet gecriminalseerd worden. Koningin Silvia van Zweden - in dit land werd vijf jaar geleden de eerste wereldconferentie over kindermisbruik gehouden - meent dat de situatie is verslechterd als gevolg van internet. Volgens haar blijkt uit politierapporten dat elke dag meer dan honderd internetsites met kinderporno worden geopend.

Yokohama - Met een oproep tot strijd tegen seksueel misbruik van kinderen is gisteren in de Japanse stad Yokohama het tweede Wereldcongres tegen commerciële exploitatie van kinderen begonnen. "Seksuele uitbuiting en misbruik van kinderen zijn ernstige schendingen van de mensenrechten", aldus Cherry Kingsley van de organisatie Save the Children. Directeur Carol Bellamy van Unicef, het kindervonds van de Verenigde Naties, en de Japanse prinses Hisako vergeleken de seksuele uitbuiting van kinderen met een vorm

Seksuele exploitatie kinderen is 'terroris

me

Vijf jaar nadat in Zweden was afgesproken seksuele exploitatie van kinderen overal ter wereld te stoppen, wordt deze week in Japan de balans opgemaakt. Vergaderen over gruwel en doodsangst van kinderen.

Door onze redacteur **MARCEL HAENEN** ROTTERDAM, 18 DEC. Als er één gezagsdrager vertrouwd is met het praten over het probleem van seksueel misbruik van kinderen, is zij het wel. De Filipijnse president Gloria Macapagal Arroyo heeft een dochter die slachtoffer is van een dergelijk vergrijp. Daarom begrijpt ze naar eigen zeggen maar al te goed „de gruwel en doodsangst” van personen die dit overkomt. En ook anderszins weet ze hoe belangrijk het is om de strijd tegen kinderporno, kinderhandel en kinderprostitutie „met alle beschikbare middelen te voeren”. In de Filipijnen waren in 1986

20.000 kinderen – tussen de 10 en 18 jaar oud – betrokken bij de seks-handel. De jongste schatting is dat dit getal inmiddels tot boven de 100.000 is gestegen. „Mijn leiderschap staat op het spel. Ik ben verantwoordelijk als mijn regering te kortschiet om de rechten van kinderen te beschermen.”

Arroyo doet haar ontboezemingen in het vorige week verschenen Unicef-rapport 'Profiteren van misbruik'. De VN-organisatie die opkomt voor de belangen van kinderen is samen met de regeringen van Japan, Zweden en een aantal non-gouvernementele organisaties (ngo's) verantwoordelijk voor het Tweede Wereldcongres tegen commerciële seksuele exploitatie van kinderen dat deze week in het Japanse Yokohama wordt gehouden. „Terrorisme”, noemde Unicef-baas Carol Bellamy het gisteren bij de opening.

Op het congres bespreken zo'n drieduizend regeringsvertegenwoordigers en actievoerders uit meer dan 130 landen wat er gebeurd is sinds 'Stockholm'. In die Zweedse stad sprak de wereldge-

meenschap in augustus 1996 voor het eerst af nadrukkelijk in actie te komen tegen de seksuele uitbuiting van kinderen, een misstand die jaarlijks wereldwijd meer dan een miljoen kinderen treft.

Het congres in Zweden was een grote doorbraak omdat deze sociale kwestie voor veel landen tot dan toe een taboe was. „Na Stockholm

vóór de eeuwwisseling een Nationaal Actieplan klaar te hebben ter bestrijding van seksueel misbruik. Inmiddels heeft slechts eenderde van alle betrokken landen – waaronder Nederland – die belofte ingelost. En veel van de gemaakte nota's zijn papieren tijgers. De plannen zijn in eigen land vaak nauwelijks bekend en vaak ontbreekt het

het Wetboek van Strafrecht het zogeheten universaliteitsbeginsel hebben ingevoerd voor kinders seks. Burgers die zich in het buitenland vergrijpen kunnen uiteindelijk in eigen land worden vervolgd voor seksdelicten die ze in andere landen hebben gepleegd; landen waar het vaak ontbreekt aan middelen om zelf justitieel in te grijpen.

Armoede is nog steeds een van de belangrijkste redenen voor commercieel misbruik van kinderen. Maar armoede verklaart niet alles. „Als dat waar was, zouden alle arme families hun kinderen verkopen aan de prostitutie. De waarheid is dat veel families die in de moeilijkste omstandigheden leven liever van honger sterven dan dat ze hun dochters in de prostitutie zien belanden”, aldus een van de congresstukken.

En in de rijke landen waar de wetgeving op orde is en de zedenpolitie alert en goed bemand, zijn de problemen niet veel minder. De actiegroep Defence for Children presenteert deze week in Japan de resultaten van een uitvoerige stu-

Een misstand die jaarlijks wereldwijd meer dan een miljoen kinderen treft

is de mist opgetrokken die rondom het onderwerp hing en het zicht is verbeterd, maar het landschap dat zich vervolgens openbaart is tot in elk detail deprimerend”, staat in een van de dossiers die verschenen aan de vooravond van de besprekingen in Japan.

Een van de belangrijkste afspraken in 1996 was dat alle deelnemende landen overeenkwamen

aan financiële middelen om de voornemens te realiseren, concludeert Ecpat, de belangrijkste actiegroep op dit gebied. Ecpat is een in 1990 opgericht netwerk van organisaties die strijden tegen alle vormen van seksueel misbruik. Het hoofdkwartier is in Bangkok en er zijn vestigingen in zestig landen. Een van de vruchten van Stockholm is dat inmiddels 21 landen in

die naar handel in kinderen van Oost- naar West-Europa. „Een onderschat probleem”, aldus het rapport. Hoewel het ontbreekt aan concrete cijfers staat volgens de onderzoekers vast dat „handel in minderjarigen de laatste jaren is toegenomen”.

Ook in Nederland. Precieze cijfers ontbreken ook hier, maar volgens onderzoekster Annemieke Wolhuis staat vast dat er in Nederland „tussen de duizend en tweeduizend minderjarigen werken als prostituees”. Onder hen bevinden zich relatief veel minderjarige asielzoekers uit Nigeria en China die via Oost-Europa naar Nederland worden gesmokkeld. Om een beter beeld te krijgen is meer onderzoek van ngo's en de politie nodig.

Die conclusie deelt Theo Noten van Ecpat Nederland die in Japan een van de vele werkgroepen voorziet. „Het is in Japan niet de bedoeling nog meer verdragsteksten te maken. Het is nu vooral zaak in actie te komen en handhaving van de wetgeving af te dwingen. Doe wat, zou ik zeggen!”

Kinderporno op internet even vurig bestrijden als terreur

(Van onze redactie buitenland) AMSTERDAM – Er moet een internationale organisatie komen om kinderporno op internet te bestrijden. Dat heeft een VN-conferentie over seksueel misbruik van kinderen vandaag uitgesproken.

De opkomst van internet heeft een explosie van kinderporno over heel de wereld veroorzaakt, verklaarden deskundigen in een speciale werkgroep van de conferentie. Dat noodzaakt alle betrokken regeringen daarop ook met een wereldwijde reactie te komen.

„De exploitatie van kinderen kan louter internationaal worden bestreden,” aldus Jan Butter van de mensenrechtenorganisatie World Vision. „Daarom moeten de regeringen samenwerken.”

Het is de tweede maal dat onder auspiciën van de Verenigde Naties zo'n grote conferentie wordt gehouden met seksueel misbruik van kinderen als thema. De eerste maal was vijf jaar geleden in de Zweedse hoofdstad, Stockholm.

Aan de driedaagse bijeenkomst die nu wordt gehouden in het Japanse Yokohama, doen meer dan drieduizend afgevaardigden uit 138 landen mee. De conferentie is georganiseerd door het VN-kinderfonds Unicef, het Japanse ministerie van Buitenlandse Zaken en tal van organisaties voor kinderrechten.

„De commerciële uitbuiting en het seksueel misbruik van kinderen zijn niets minder dan een vorm van terrorisme,” zei Carol Bellamy, de directeur van Unicef, gisteren bij de opening van de conferentie. Ook de Japanse prinses Hisako maakte deze vergelijking.

Bellamy drong er bij regeringen en parlementen op aan „een einde te maken aan het misbruik dat talloze kinderen berooft van hun rechten, hun waardigheid, hun jeugd en soms zelfs van hun leven”.

„Seksuele uitbuiting en misbruik van kinderen zijn ernstige schendingen van de mensenrechten,” aldus Cherry Kingsley van de organisatie

Save the Children, die vertelde uit haar eigen ervaringen als kindprostitutiee.

Jaarlijks worden in de hele wereld naar schatting een miljoen nieuwe kinderen geron-

seld. In Zuidoost-Europa worden vrouwen en kinderen volgens Unicef vaak verhandeld langs dezelfde routes die worden gebruikt voor de smokkel van wapens en drugs.

Begrip terrorisme klakkeloos gebruikt

Ruben Coppus

De arm van het terrorisme reikt ver, zeer ver zo blijkt de laatste tijd en zelfs ons taalgebruik wordt erdoor beïnvloed. Werden tot voor kort organisaties zoals de ETA, Hamas, de Islamitische Jihad tot terreurorganisaties bestempeld, en werden bijvoorbeeld Soedan, Syrië, Iran, Irak tot landen gerekend waar terrorisme gesteund werd, tegenwoordig vallen de terroristische organisaties, hun acties en de daarbij behorende landen als rijpe appels uit de boom. Waren enige tijd geleden de VS en Israël de voorname slachtoffers, nu wordt elk land, islamitisch of niet, bedreigd door terreur – intern of extern.

Het is verbazingwekkend hoe gretig de politiek en regimes wereldwijd de termen terrorisme en terreur aangrijpen sinds de aanslagen in de VS op 11 september. De Israëlische premier Sharon begreep als eerste dat het begrip terrorisme rekbaar was geworden en kon eindelijk de Palestijnse Autoriteit en stenengooiende kinderen weer als terroristen beschouwen. Ook Rusland zag zijn kans schoon en kweekte begrip in het westen voor zijn brute optreden tegen de Tsjetsjenen – waarbij de mensenrechten gedurig geschonden werden. China en Oezbekistan gebruiken de huidige situatie om zogenaamde moslimfundamentalisten, meestal oppositiegroeperingen, met harde hand te onderdrukken. Een groepering als Hizb ut-

Tahrir in Oezbekistan mag dan islamitisch-fundamentalistisch zijn, zij zweert geweld wél af.

Het begrip terrorisme is niet goed gedefinieerd en is bovendien gevoelig voor subjectief gebruik. Wat voor de één terreur is, wordt door de ander vrijheidsstrijd genoemd. Door de oorlog tegen het terrorisme die Bush heeft afgekondigd na de aanslagen van 11 september vorig jaar, is het onderscheid tussen terrorisme en vrijheidsstrijd verder vervaagd en wordt elke daad die indruist tegen menselijke waarden als terroristisch beschouwd. Dit is niet alleen ergerlijk, het is ook onwenselijk want zodra een begrip met zo'n zware lading aan inflatie onderhevig is, verliest het zijn waarde en kunnen bijzaken met hoofd zaken verward worden. Een voorbeeld: tijdens een congres in Japan werd de seksuele exploitatie van kinderen door de baas van Unicef tot terrorisme bestempeld. Was kinderporno en sekstoerisme voor 11 september een misdaad, nu valt het onder terrorisme. Er moet snel een werkbaar definitie van terrorisme geformuleerd worden zodat niet iedereen klakkeloos het woord terrorisme in de mond neemt om welk misdrijf dan ook te beschrijven. Dit is des te urgenter nu justitie besloten heeft om misdrijven met een terroristisch motief zwaarder te bestraffen. Voorkomen moet worden dat het begrip terrorisme zodanig wordt opgerekt dat misbruik op de loer ligt.

Ruben Coppus is verbonden aan de Universiteit van Amsterdam.

Stappen tegen de seksindustrie

Yokohama – De regeringen van 134 landen zullen stappen ondernemen tegen de seksindustrie waarin kinderen worden misbruikt. Dat is afgesproken aan het einde van het tweede wereldcongres, in Japan, tegen de seksuele exploitatie van kinderen. Er wordt onder meer gewerkt aan plannen om de kinderhandel te vernietigen. Jaarlijks worden in de hele wereld naar schatting een miljoen kinderen geronseld voor de sekshandel. De landen zeggen dat de strijd tegen de seksindustrie moeilijk en lang zal zijn. Zonder extra geld en speciale actieplannen zal er niets veranderen, verklaarden de organisaties bij de afloop van de vier dagen durende conferentie in Yokohama. (ANP/RTR)

Miljoenen kinderen als seksslaven misbruikt

Unicef pleit voor strengere wetgeving en zwaardere straffen. NYHM 13/12

Den Haag/New York – Miljoenen kinderen in de hele

„Strijd nodig tegen seksueel misbruik kinderen”

Met een oproep tot strijd tegen seksueel misbruik van kinderen is gisteren in de Japanse stad Yokohama het tweede wereldcongres tegen commerciële exploitatie van kinderen begonnen. METRO 10/12

„Seksuele uitbuiting en misbruik van kinderen zijn ernstige schendingen van de mensenrechten”, aldus Cherry Kingsley van de organisatie Save the Children.

Directeur Carol Bellamy van

Unicef en de Japanse prinses Hisako vergeleken de seksuele uitbuiting van kinderen met een vorm van terrorisme. Dat leidt tot „vernietiging van het leyen en de toekomst van jonge mensen, iets dat niet langer getolereerd mag worden”, aldus Bellamy.

Koningin Silvia van Zweden, waar vijf jaar geleden de eerste wereldconferentie over kindermisbruik werd gehouden, meent dat de situatie is verslechterd als

gevolg van internet. Volgens haar blijkt uit politierapporten dat elke dag meer dan honderd internetsites met kinderporno worden geopend.

Economie

Jaarlijks worden in de hele wereld naar schatting een miljoen nieuwe kinderen geronseld voor de sekshandel. De miljardenindustrie is in sommige landen van grote economische betekenis. Zo

maakt prostitutie in Thailand zo'n 10 tot 14 procent van het bruto nationaal product uit.

Unicef pleit voor strengere (internationale) wetgeving tegen de commerciële uitbuiting van kinderen en zwaardere straffen voor volwassenen die kinderen misbruiken. Ook onderwijs aan kinderen en hun ouders is volgens de organisatie van cruciaal belang om de uitbuiting van kinderen te voorkomen. (DPA/ANP)

Kinderprostitutie gebeurt vaak in eigen kring

Een VN-conferentie over seksuele uitbuiting van kinderen is donderdag afgesloten met een oproep om harder op te treden tegen kinderprostitutie en kinderporno op internet.

Van onze buitenlandredactie 21/12
AMSTERDAM

Het prostitueren van kinderen is niet meer een verschijnsel dat zich vooral buiten het Westen voor doet. Dagelijks worden kinderen uit Afrikaanse en Oost-Europese

landen naar Groot-Brittannië, Frankrijk, Nederland en andere landen in West-Europa gebracht om daar gedwongen te worden tot prostitutie. Naar schatting 250 miljoen kinderen bevinden zich in handen van smokkel- en prostitutiebendes.

Seksuele uitbuiting van kinderen en hoe dat tegen te gaan was de afgelopen dagen hét gesprek op een internationale conferentie in het Japanse Yokohama. Hulpverleners, politici, politie, justitie en andere betrokken organisaties als de toeristenbranche kwamen daartoe bijeen. Sinds het eerste wereldcongres over dit onder-

werp vijf jaar geleden in Stockholm zijn op lokaal niveau kleine successen geboekt. Zo zijn in enkele arme wijken in India kinderen uit de prostitutie gehouden door het gezin een alternatief inkomen te bieden.

Seksuele exploitatie van kinderen gebeurt in de meeste gevallen in eigen kring. Ouders die hun kind als seksslaaf uitlenen aan families. In landen als Mali en Burkina Faso is dit soms het lot van meisjes van vijf en zes jaar. Kinderen die in oorlogssituaties worden aangeboden aan soldaten.

In Groot-Brittannië werkt een toenemend aantal West-Afrikaan-

se kinderen onder dwang in gezinnen die uit West-Afrika afkomstig zijn. Ze doen het huishouden en worden gedwongen tot seksuele handelingen. De kinderen worden ook gebruikt om sociale uitkeringen op te strijken, zo meldde de BBC-radio deze week.

Britse hulpverleners, die deze praktijk in hun werk tegenkomen, zeggen dat zogenoemde politieke correctheid overheden ervan weerhoudt in actie te komen. Een veel gehoord argument om niet in te grijpen is bijvoorbeeld dat het uitbesteden van kinderen aan andere families een Afrikaanse gewoonte is.

Ook de commerciële exploitatie van kinderen op internet neemt een grote vlucht. Alleen al in de Verenigde Staten neemt het aantal vergripen tegen kinderen op internet jaarlijks met 10 procent toe. Er zijn zelfs chatrooms waar de verkrachting van kinderen live kan worden bekeken. In de kinderporno op internet gaat in de Verenigde Staten jaarlijks twee à drie miljard dollar om.

Politie in 179 landen werken samen bij het verzamelen van gegevens van kinderen die worden misbruikt voor pornosites op internet. Zo is een aantal slachtoffers al getraceerd.

VERVOLGNUMM 13/12
wereld zijn het slachtoffer van commerciële seksuele exploitatie. De belangrijkste oorzaken daarvan zijn armoede, discriminatie, georganiseerde misdaad, hebzucht en gewapende conflicten. Dat staat in een nieuw rapport van Unicef, het kinderfonds van de Verenigde Naties.

Volgens Unicef-directeur Carol Bellamy worden miljoenen kinderen als vee verhandeld en als seksslaven misbruikt. "Dat is een volstrekt ontoelaatbare schending van de rechten van het kind", zei ze gisteren bij de presentatie van het rapport Profiting from abuse.

De exacte omvang van de sekshandel is onduidelijk, omdat deze zich afspeelt in de illegaliteit en omgeven is door schaamte en taboes. Maar Unicef schat dat er alleen al in India 400.000 tot 500.000 kindprostituees zijn. In Thailand zijn dat er 200.000, in Brazilië 100.000, in Oost- en Centraal Europa 175.000 en in de Verenigde Staten ongeveer 300.000. Jaarlijks worden in de hele wereld naar schatting een miljoen nieuwe kinderen gereisd voor de sekshandel.

De seksindustrie, waarin miljarden omgaan, is in sommige landen van grote economische betekenis. Zo maakt prostitutie in Thailand zo'n 10 tot 14 procent van het bruto nationaal product uit. Naar schatting eenderde van de

vrouwen in de sekshandel in dat land is minderjarig. In Zuidoost-Europa worden vrouwen en kinderen vaak verhandeld langs dezelfde routes die worden gebruikt voor de smokkel van wapens en drugs, zo staat verder in het rapport.

Unicef pleit voor strengere (inter)nationale wetgeving tegen de commerciële uitbuiting van kinderen en zwaardere straffen voor volwassenen die kinderen misbruiken. Ook onderwijs aan kinderen en hun ouders is volgens de organisatie van cruciaal belang om de uitbuiting van kinderen te voorkomen.

Het rapport van Unicef is geschreven met het oog op het tweede wereldcongres tegen commerciële seksuele exploitatie, dat van 17 tot 20 december in Yokohama in Japan plaatsvindt.

Het eerste congres was vijf jaar geleden in Stockholm, vlak na het begin van de affaire-Dutroux in België. Maar volgens Unicef is sindsdien nog veel te weinig vooruitgang geboekt. (ANP/RTR)

Voor sceptici is het bijna een natuurwet: hoe massaler de deelname aan een VN-conferentie, hoe magerder de resultaten. Als meest recente voorbeeld van hun stelling verwijzen ze dan naar de conferentie tegen racisme en discriminatie die eerder dit jaar in Zuid-Afrika werd gehouden. Het was de jaarmarkt van de politieke correctheid. Dagenlang werd er, gesteggeld over een slotcommuniqué dat de opstellers misschien een warm gevoel heeft bezorgd, maar voor zover bekend nog weinig heeft bijgedragen tot de bestrijding van de kwaal.

De tweede conferentie tegen de seksuele uitbuiting van kinderen in Yokohama - de eerste vond vijf jaar geleden in Stockholm plaats - leek deze week eenzelfde lot beschoren. Ruim 3.000 afgevaardigden, onder wie 60 ministers, uit meer dan 140 landen. Dat leek een garantie voor veel verbale diarree en weinig daadkracht.

Carol Bellamy, de Amerikaanse 'bazin' van Unicef, het kinderfonds van de VN, is van nature geneigd dit oordeel te delen. "Ik ben geen voorstander van die grote conferenties. Het is meestal veel blabla, met hoogdravende slotverklaringen en weinig steekhoudende resultaten. Maar in dit geval moet ik een uitzondering maken. Met zo'n confe-

rentie wordt de schijnwerper weer eens op het probleem gericht. Het zet de mensen aan het denken, drukt ze weer met de neus op de feiten.

Kinderprostitutie vindt niet alleen in arme derde wereld landen plaats, maar ook naast de deur. Niet alleen in Thailand maar ook in België. En zo'n bijeenkomst is natuurlijk een goede gelegenheid voor het uitwisselen van informatie. Dat is van vitaal belang", aldus Bellamy. Dit is een goed moment om de balans op te maken en vooruit te blikken. En dat leidt tot de onverbiddelijke conclusie dat er sinds Stockholm wel voortgang is geboekt, maar dat de problemen tegelijkertijd vooral in omvang zijn toegenomen.

"Het misbruik van kinderen is al langer dan vijf jaar geleden in handen gekomen van de georganiseerde criminaliteit. De kinderhandel bijvoorbeeld is enorm toegenomen. Kinderprostitutie is meer dan ooit een lucratieve business, en dat brengt de internationale misdaad in het spel. Die mafia is wijd vertakt, goed georganiseerd en daardoor moeilijk te bestrijden."

Maar de belangrijkste ontwikkeling sinds 1996 is de cruciale rol die internet in de porno-industrie speelt. "We hebben in Stockholm niet kunnen bevroeden dat internet zo'n hoge vlucht zou nemen. Het stond toen in veel landen, ook westerse, nog in de kinderschoenen.

Maar nu is het een wereldwijd verschijnsel en hét kanaal voor de verspreiding van kinderporno geworden. Hoe we dat gaan aanpakken is een vraag waarop we nog geen afdoend antwoord op hebben."

Bellamy is 'in deze kwestie niet principieel afkerig' van (zelf) censuur, maar beseft dat het moeilijk te realiseren is. "Als her er al doorkomt, duurt dat tijden en er hoeft maar één land te zijn dat zich aan de afspraken onttrekt of het gebouw stort als een kaartenhuis in elkaar. En we moeten realistisch blijven. Het volgen van de ontwikkelingen op internet is een ongelooflijk veeleisende klus. We hebben een instantie die het naleven van de internationale afspraken tegen kindermisbruik moet controleren. Maar die instantie is al overbelast, heeft te weinig medewerkers en te weinig geld. Die kun je niet ook nog eens opzadelen met het controleren van internet."

De Unicef-baas ziet meer heil in een straf opsporing- en vervolgingsbeleid. "De daders en

vooral de grote jongens pakken, voor de rechter brengen en strenge vonnissen opleggen. Laten zien dat niemand veilig is voor de wet. Daar gaat hopelijk een afschrikwekkende werking van uit. De internationale samenwerking is al verbeterd en Interpol doet wat het kan, maar er valt nog veel te verbeteren. We hebben te maken met organisaties die heel professioneel zijn, en alleen met professionele middelen bestreden kunnen worden. We moeten de slachtoffers natuurlijk blijven helpen, maar als we de komende jaren op één ding de nadruk moeten leggen, is dat de bestrijding van de misdaad."

Wie het kwaad bij de wortel wil aanpakken, stuit juist daar op de grootste moeilijkheden, zegt Bellamy. "Bijna elk land heeft het handvest voor de rechten van het kind ondertekend. Maar vooral in de landen waar dat het hardste nodig is, blijkt de naleving van die internationale overeenkomsten vaak het moeilijkst. De politie is meestal niet op haar taak berekend. Dat is geen kwestie van onwil, maar vooral van opleiding. Jonge prostituees worden net als andere straatkinderen gezien als criminelen, en niet als slachtoffers. De politie is tegenover de kinderen vaak gewelddadig, maar verder gauw geneigd een oogje dicht te knijpen. Die mentaliteit moet je zien te veranderen. De eerste stap is dat de politie beter opgeleid wordt."

Armoede is de belangrijkste oorzaak van (jeugd)prostitutie, en armoedebestrijding is dan ook de beste methode om het verschijnsel aan te pakken. Dat is een open deur, en, vooral een project van de hele lange adem, waar de eerst komende generaties niet op kunnen wachten. "Een eerste begin kan worden gemaakt met de verbetering van het onderwijs", zegt Bellamy. "Als kinderen het vooruitzicht

hebben op een beter leven, de kans krijgen om aan de armoede te ontsnappen, dan wordt de noodzaak om zich te prostitueren ook kleiner. Daarom zeg ik

tegen elke minister van financiën die ik tegenkom: 'investeer in onderwijs. Dat is het beste wat je kunt doen.'

Peter van Nuijsenburg

Rusland telt miljoen straatkinderen

MOSKOU — Een miljoen in de steek gelaten kinderen moeten in Rusland op straat zien te overleven. Als gevolg daarvan neemt de jeugdcriminaliteit sterk toe. Dat heeft de Russische vice-premier Valentina Matvjenko gisteren gezegd tegen het persbureau Interfax. Tijdens de eerste tien maanden van dit jaar zijn in Rusland 145.700 misdrijven door kinderen gepleegd. Volgens Matvjenko blijft

dat aantal stijgen, nadat vorig jaar juist een daling van de jeugdcriminaliteit werd geconstateerd. De minister vindt dat Rusland te weinig inrichtingen heeft voor minderjarigen. Het land heeft er 793, maar die voorzien volgens de bewindsvrouw maar in 22 pct. van de behoefte. Volgens een rapport dat Unicef in november publiceerde, lijdt een op de zeven kinderen in Rusland aan ondervoeding. (AFP)

Paus pleit voor lijdende kinderen

Johannes Paulus II heeft in zijn kerstboodschap het lijden van miljoenen kinderen benadrukt. "Laten we de kinderen redden om de hoop van de mensheid te redden", zei de paus. Hij noemde in het bijzonder de Palestijnse en Israëlische kinderen, de Amerikaanse en Afghaanse kinderen en de kinderen van Hutu's en Tutsi's. "Mijn gedachten gaan uit naar alle kinderen in de wereld die veroordeeld zijn om te lijden onder de gevolgen van onmenselijke conflicten."

net, de lage vliegprijzen en de heropening van landen die voordien wegens oorlog of andere politieke gronden gesloten waren.

Thailand, Sri Lanka en de Filippijnen beginnen hun marktaandeel in het sekstoe-risme naar Azië te verliezen. Cambodja wordt de favoriete bestemming, zowel voor sekstoeristen als voor pedofielen, constateert Sebastien Marot, coördinator van een organisatie die zich bezighoudt met hulp aan de 20.000 straatkinderen in Phnom Penh. "Kinderen worden hier op alle manieren geëxploiteerd." Hoewel het aantal Duitsers, Britten, Fransen, Zwitsers, maar zeker ook Nederlanders in het sekstoe-risme naar Aziatische landen veront-rustend hoog is, nemen de Aziaten zelf nog steeds het leeuwendeel voor hun rekening. Geholpen door het inter-

PHNOM PENH — De 'Martini Pub' ligt aan een smoezelig, ongeplaveid straatje vol diepe kuilen, vlak achter de Mao Tse Tung-boulevard in het centrum van Phnom Penh. "Ga daar maar eens kijken als je wilt zien hoe kinderprostitutie in zijn werk gaat", had Laurence Gray gezegd. De programma-manager van de hulporganisatie World Vision houdt zich in de Cambodjaanse hoofdstad bezig met hulp aan kinderen die in de prostitutie terechtgekomen zijn of er net aan ontsnapt.

door ROB SLOOT

Wie tussen de eenbenige bedelaars door laverend de ingang van de 'Martini' weet te bereiken, wordt ogenblikkelijk besprongen door tientallen dames, in leeftijd van 13 tot 30 jaar. Wie kans ziet de vooral door westerlingen bevolkte bar te passeren en in het schemerdonker een tafeltje te veroveren, blijft niet lang alleen. Binnen een minuut of twee zijn er minstens vijftien meisjes aangeschoven, geen enkel ouder dan 18 jaar.

Qua leeftijd onderscheidt zich een mevrouw. Ze is iets ouder dan de rest en wordt aan beide zijden geflankeerd door twee kleine meisjes. Ze zijn hooguit, tien, twaalf jaar. De mevrouw kijkt doordringend.

Volgende week wordt in Yokohama, Japan, de tweede wereldconferentie tegen 'commerciële seksuele uitbuiting van kinderen' gehouden. Vijf jaar geleden vond in Stockholm de eerste conferentie plaats. Wat is er sindsdien verbeterd?

Door GERARD CHEL

Wat voor mij nog steeds erg belangrijk is", zegt Theo Noten, "is dat na Stockholm de seksuele uitbuiting van kinderen bespreekbaar werd en dat men er zich van bewust werd dat het een wereldomvattend probleem is. In veel landen staat het nu hoog op de politieke agenda."

Theo Noten is verbonden aan Ecpat-NL, de Nederlandse afdeling van een wereldwijde beweging die strijdt tegen seksuele uitbuiting van kinderen zoals: kinderporno, kinderprostitutie, kindersekstoerisme en kinderhandel. Ecpat, met het hoofdkantoor in Bangkok, was mede-initiator van de conferentie in '96 en is mede-organisator van die in Yokohama.

De Nederlandse tak is in eigen land nauw betrokken bij de uitvoering van het 'nationaal actieplan aanpak seksueel misbruik van kinderen', een direct uitvloeisel van 'Stockholm'. Daar verplichtten alle 122 deelnemende landen zich vóór 2000 een dergelijk actieplan te hebben, wat tweederde van de landen niet is gelukt.

Noten stelt vast dat na '96 in veel landen tussen overheden, politie, justitie en ngo's is samengewerkt om een wettelijk kader te scheppen om kindermisbruik strafbaar te maken. Tegelijkertijd werken nationale politiediensten en Interpol steeds beter samen, waardoor regelmatig bendes en netwerken worden opgerold.

Verder zie je dat wetsartikelen in de maak zijn om bij virtuele kinderporno, waarbij foto's worden gemanipuleerd, de bewijslast om te keren. Zie je zoiets op een website dan is de beheerder aansprakelijk. Ook naaktfoto's van kinderen alleen is nu strafbaar. Dat geldt tevens voor het topless-optreden van een kind in een bar."

Noten wijst er op dat sinds 'Stockholm' in ons land prostitutie met minderjarigen (was 16 jaar) strafbaar is en dat klant en exploitant aanzienlijke gevangenisstraffen boven het hoofd hangen. "Het meisje gaat vrijuit, de wet beschermt diegene die beschermd moet worden". Tenslotte noemt hij het opheffen van het klachtvereiste; de politie kan nu ook zonder klacht optreden indien tieners tussen de 12 en 16 seks hebben. Vroeger kon dat alleen na een klacht van het slachtoffer, ouders of Raad voor de Kinderbescherming.

Ook het bedrijfsleven moet actief participeren, meent Noten. Hij noemt twee voorbeelden: de reisindustrie en internetproviders. Met de reisindustrie zijn wereldwijd en op nationaal niveau met overkoepelende brancheorganisaties afspraken gemaakt over teksten tegen kindermisbruik in toeristische gebieden. "Maar", zegt Noten, "het is erg moeilijk met individuele bedrijven concrete afspraken te maken."

Ook de internetproviders kunnen veel meer doen om verspreiding van kinderporno tegen te gaan. En zij moeten

Nationaal actieplan

De oprichting meldpunt kinderporno bij de politie, versnelling van het meldpunt bij de internetproviders;

- * landelijke introductie van databank met beeldmateriaal en gegevens over daders en slachtoffers van kinderporno;
- * verhogen leeftijdsgrens voor productie porno van 16 naar 18 jaar;
- * financiering van projecten ter bestrijding van seksueel misbruik in ontwikkelingslanden;
- * opzetten regionaal netwerk voorkoming kindermishandeling;
- * seponeringsbeleid van zedenzaken;
- * onderzoek naar pedoseksuele delicten.

sneller inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Zo constateert Noten dat "het via chatrooms verleiden van jonge meisjes toeneemt."

Wat de situatie in Nederland betreft stelt het Ecpat teleur dat in het 'nationaal actieplan' te weinig aandacht is voor preventie en opvang van ex-slachtoffers van seksueel misbruik en dat er te weinig wordt gedaan om de wachtlijsten weg te werken. "Dan heb je het over minder managers, maar meer hulpverleners, meer geld en minder loketten."

Wat Noten nog steeds mist zijn concrete cijfers over aantallen kinderen die bij prostitutie, porno, handel of sekstoerisme betrokken zijn. "Omdat het activiteiten zijn die of illegaal of niet echt duidelijk zichtbaar zijn, is het moeilijk hier inzicht in te krijgen." Zelfs in Nederland is er nauwelijks expertise. In '98 heeft bijvoorbeeld het Nisso op beperkte schaal onderzoek gedaan naar de achtergronden van minderjarige prostitutees. Een van de uitkomsten was dat eenderde van hen van Nederlandse afkomst was, dat 28% uit het buitenland kwam en dat bijna 40% recent was geïmmigreerd. Ook kwam aan het licht dat er naar verhouding meer Marokkaanse meisjes in deze branche actief waren. Noten: "Maar gedegen onderzoek ontbreekt. Als dat in ons land al zo moeilijk ligt, kun je nagaan hoe dat er in minder ontwikkelde landen voor staat."

Noten erkent dat de naar (laagste) schatting miljoen kinderen die wereldwijd in de kinderprostitutie werken, niet geholpen zijn met alleen maar nieuwe wetten, actieplannen en cijfers. Er moet iets concreets voor hen gedaan worden. "Daar gaan we het in Yokohama over hebben: van papier tot actie. Je kunt wel wetten invoeren, maar je zult ook de capaciteit moeten hebben die te handhaven. Met andere woorden: zijn politie en justitie voldoende toegerust? En wat doe je in de praktijk om kinderen te beschermen? Welke initiatieven zijn er? Hoe voorkom je dat kinderen het slachtoffer worden, wordt er adequate voorlichting gegeven?"

Andere praktische zaken die aan de orde komen is de opvang, nazorg en verdere scholing van ex-slachtoffertjes. Dat ze bijvoorbeeld psychische hulp krijgen en een vak leren om op een andere wijze een boterham te kunnen verdienen.

Arme landen moeten voor al deze programma's steun van het Westen krijgen, vindt Noten. "Kijk naar de werkgelegenheid in arme landen. Je ziet dat de globalisering voor hen niet werkt. Waarom trekken mensen uit hun land weg? Omdat er onvoldoende banen zijn. Dus waarom niet: wij iets minder, zij iets meer? Je moet er toch iets voor over hebben kinderen daar een betere toekomst te bieden." (GPD)

ChildRight slaat alarm maar staat erg alleen

(Van onze verslaggevers) AMSTERDAM - Nee, echt geteld zijn ze niet. Toch weet Theo Knippenberg, directeur van ChildRight, het zeker: Nederland telt ten minste vijftienduizend kinderen die in de prostitutie werken. En dat zijn er vier keer zo veel als vijf jaar geleden, meldde hij dit weekeinde. Politie, Leger des Heils en seksuologen vragen zich af waar hij zijn cijfers vandaan haalt.

Hij rekent het snel voor: de 'reguliere' minderjarige prostitutees: drieduizend jongens, tweeduizend meisjes. "Dat zijn redelijk harde cijfers." Voeg daarbij de zwerfjongeren. Van de tienduizend die het Leger des Heils waarneemt, is het overgrote deel gedwongen zich te laten betalen voor seks: achttien duizend erbij. Dan nog de slachtoffers van loverboys: tweeduizend. Maakt 15.000.

De politie denkt daar anders over. Namens de raad van hoofdcommissarissen noemt Cees den Bakker de schatting van Knippenberg erg onwaarschijnlijk. "Volgens onze eigen cijfers zijn er 25.000 prostitutees in Nederland. Als ChildRight gelijk heeft, is zestig tot zeventig procent van die groep minderjarig. Dat herkennen wij niet." Ook de politie in Amsterdam is niet overtuigd.

Ook het Leger des Heils durft niet met Knippenberg mee te gaan. Directeur Ine Voorham, directeur Welzijns- en Gezondheidszorg: "Ik weet niet of zestig procent van de zwerfjongeren gedwongen wordt tot prostitutie."

Ook het Nisso (Nederlands Instituut voor Sociaal Seksuologisch Onderzoek) vraagt zich af waar Knippenberg zich op baseert. "Wij hebben geen gegevens waaruit blijkt dat sprake zou zijn van een verviervoudiging," aldus Ine Vanwesenbeeck, afdelingshoofd bij het Nisso.

Van een onzer verslaggevers

ROTTERDAM - Het aantal Nederlandse kinderen dat gedwongen in de prostitutie werkt, is in de afgelopen vijf jaar bijna verviervoudigd tot 15.000. Dat stelt de organisatie ChildRight.

Ab 17/12

De organisatie baseert zich op informatie van regionale hulpverleners, medewerkers van de jeugd- en zedenpolitie en vertrouwenspersonen op scholengemeenschappen. De politie stelt dat het aantal minderjarigen dat de laatste jaren in de prostitutie is terechtgekomen inderdaad stijgt. De woordvoerder van de Raad van Hoofdcommissarissen noemde echter het aantal van 15.000 'onwaarschijnlijk' en niet in overeenstemming met het beeld dat de politie heeft.

ChildRight verzamelde de gegevens over kinderprostitutie voor het tweede Wereldcongres tegen commercieel seksueel misbruik van kinderen, dat deze week begint in het Japanse Yokohama. Het getal van 15.000 kinderen is een schatting, zegt directeur T. Knippenberg van ChildRight.

"Onze organisatie is voor informatie afhankelijk van goede hulpverleners bij organisaties als

"Kinderprostitutie en zwerf-kinderen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden", zegt Knippenberg. "Van hulpverleners van het Leger des Heils horen wij dat 80 procent van de kinderen die op straat leven in de prostitutie terecht komt. Dat komt neer op zo'n 5000 kinderen. Volgens ChildRight verkeren afgezien van de loverboy-slachtoffers en de zwerfjongeren nog 2000 alleenstaande minderjarige asielzoekers en 3000 jongens in de kinderprostitutie.

Knippenberg vindt dat er zo snel mogelijk een landelijk meldpunt moet komen, liefst onder de paraplu van de Raad voor de Kinderbescherming. Bovendien stelt het Openbaar Ministerie volgens de directeur van ChildRight 'de verkeerde prioriteiten'. "Veel zaken blijven liggen door gebrek aan geld en mankracht." Het OM spreekt tegen dat er te weinig aandacht is voor deze problematiek.

Het ministerie van Justitie waar de Raad voor de Kinderbescherming onder valt, wilde gisterenavond geen reactie geven. Het Leger des Heils was niet bereikbaar voor commentaar.

In eigen onderzoek uit 1989 constateerde het Nisso dat van zo'n duizend tot vijftienhonderd minderjarigen vaststond dat ze in de prostitutie werkzaam waren. Van nog eens vijfhonderd werd het vermoed. Kunnen het er nu tien keer zo veel zijn? Knippenberg: "In werkelijkheid gaat het waarschijnlijk nog om méér." Hij baseert zich op meldingen uit het hele land. Raden voor Kinderbescherming, allerlei hulpverleningsorganisaties, scholen, onderzoekers van de zedenpolitie.

"In Zwolle hebben ze het goed in kaart gebracht. Conclusie: zeker één procent van de meisjes in die stad wordt gedwongen tot prostitutie. Vertaal je dat naar de rest van het land, dan kom je uit op een veel hoger aantal." Dat politiewoordvoerders zijn berekening niet onderschrijven, verbaast Knippenberg niet. De politie denkt in termen van aangiftes en die ontbreken nu eenmaal regelmatig als het om kinderprostitutie gaat. "Wij weten dat in heel veel gevallen geen aangifte wordt gedaan. Kinderen en hun ouders zijn bang dat hun reputatie wordt aangetast, dat ze geen leven meer hebben op school. Bovendien zijn ze bang voor geweld van de pooiers. Daarom houden ze hun mond. Rechercheurs melden gevallen wel bij ons, maar in de politiestatistiek vind je ze niet terug, omdat de aangifte ontbreekt."

het Leger des Heils of Prostitutie Maatschappelijk Werk van Humanitas in Rotterdam. Er zijn nog veel blinde vlekken op de kaart. We hebben nog geen informatie over Brabant, Limburg, Groningen, Noord-Holland en Zeeland. Wij verwachten dat het aantal nog hoger is dan die 15.000."

Voor 13- en 14-jarige meisjes zouden worden gersoneld. 'Loverboys', mannen die meisjes verleiden en hen vervolgens dwingen als prostituee te werken, spelen daarin een cruciale rol. Loverboys maken volgens ChildRight deel uit van goed georganiseerde misdaadbendes die jaarlijks zo'n 5000 jonge meisjes strikken.

Een andere kwetsbare groep zijn de zwerfkinderen. Niemand heeft enig zicht of controle op hen.

Op pagina 4 'Verkeerde prioriteiten justitie'

NVW 17/12 Kinderprostitutie stijgt schrikbarend

tutie, ChildRight vindt dat de politie haar jeugd- en zedenzaken verwaarloost. "In de westerse wereld kent Nederland aan het fenomeen de laagste prioriteit toe." Wordvoerder C. den Bakker van de Raad van Hoofdcommissarissen noemt de cijfers van ChildRight onwaarschijnlijk. (GPD)

tot prostitutie. Daarbij worden chantage, geweld of andere psychische druk niet geschuwd. ChildRight schat dat het aantal loverboy-slachtoffers de laatste vier jaar is verviervoudigd, van 1200 naar 5000. De organisatie verwijft de Nederlandse regering al langere tijd laksheid bij de aanpak van kinderprosti-

ChildRight zei onlangs dat het aantal kinderen in de prostitutie rond de 10.000 lag. Inmiddels zijn dat er 5.000 meer geworden. Vooral tienermeisjes worden massaal slachtoffer van het fenomeen 'loverboy', jongens die een relatie met de meisjes aangaan en ze vervolgens aanzetten

Den Haag - De prostitutie van kinderen stijgt schrikbarend en verplaatst zich van de Randstad naar de grotere provinciesteden. Steeds vaker zijn autochtone meisjes uit doorsnee-gezinnen slachtoffer, meldt de organisatie ChildRight die er onderzoek naar deed. Directeur Knippenberg van

Loverboys ook actief in Almere

ALMERE - Ook in Almere zijn zogenaamde loverboys actief. Dat zijn jongens die meisjes verleiden en ten slotte dwingen tot kinderprostitutie. De wereldwijde organisatie Childright zegt daarover signalen uit Almere te hebben gekregen. Een Almeerder met kennis van het prostitutiewereldje van Almere zegt ook signalen over loverboys op te vangen. bte 17/12

Kinderprostitutie breidt uit naar provinciesteden

Steeds meer meisjes uit doorsnee gezin slachtoffer van 'loverboy'

DEN HAAG/GPD - De prostitutie van kinderen stijgt schrikbarend en verplaatst zich van de Randstad naar de grotere provinciesteden. Steeds vaker zijn autochtone meisjes uit doorsnee gezinnen slachtoffer, aldus de organisatie ChildRight die er onderzoek naar deed.

6+14/12

Volgens ChildRight ligt het aantal kinderen in de prostitutie rond de 15.000. Vooral tienermeisjes worden massaal slachtoffer van het fenomeen 'loverboy', jongens die een relatie met de meisjes aangaan en ze vervolgens, nadat zij emotioneel af-

hankelijk zijn geworden, aanzetten tot prostitutie. Daarbij worden chantage, geweld of andere psychische druk niet geschuwd. ChildRight schat dat het aantal loverboy-slachtoffers over de laatste vier jaar is verviervoudigd, van 1.200 naar 5.000. Daarbij baseert de organisatie zich op haar inventarisatie onder de jeugd- en zedenpolitie, officieren van justitie, hulp- en opvangorganisaties, slachtofferkinderen en hun ouders. Opvallend volgens ChildRight is de toename van het aantal autochtone meisjes uit 'doorsnee gezinnen' onder de slachtoffers.

De meisjes zitten vaak nog op school. Er is sprake van dwang waardoor zij in de prostitutie terechtkomen: psychische dwang door chantage, of dwang via daadwerkelijk fysiek geweld. „Het blijkt dat veel Nederlandse meisjes niet zijn opgewassen tegen de (veelal allochtone) loverboy.” ChildRight verwijt de Nederlandse regering al langere tijd laksheid bij de aanpak van kinderprostitutie. Een eerder aangekondigd onderzoek door de overheid naar de aard en omvang van het probleem, kwam tot dusver niet van de grond.

Daarop besloot ChildRight zelf de zaak globaal te onderzoeken. Wordvoerder Den Bakker van de Raad van Hoofdcommissarissen herkent de cijfers van ChildRight niet. „We ontkennen niet dat het aantal kinderen dat de laatste jaren in de prostitutie is beland, is toegenomen. Maar deze cijfers lijken ons onwaarschijnlijk. Ook herkennen wij ons niet in het beeld dat juist veel autochtone Nederlandse meisjes in de prostitutie terecht komen. Volgens ons gaat het juist vooral om allochtone en Oost-Europese meisjes.”

ChildRight erkent misleiding A.P.C. 9/12

DEN HAAG - Het aantal van 15.000 kinderprostituees dat volgens de organisatie ChildRight Worldwide in Nederland zou bestaan, is bewust overdreven. ChildRight zou op die manier een onderzoek naar het fenomeen hebben willen lospeuteren, zo geeft directeur Theo Knippenberg toe. „Het is geen afspiegeling van de werkelijkheid. Je moet dat cijfer niet zo hard nemen. En waarom we het zo hebben gepresenteerd is omdat we een onderzoek willen naar de juiste cijfers.”

In Nederland zijn zeker 15.000 kinderen verstrikt geraakt in de prostitutie, stelt de kinderrechtenorganisatie ChildRight. Politie en andere

betrokkenen twijfelen aan dit hoge aantal. „Laat ze het onderzoeken.”

AD 18/12

Van een onzer verslaggevers
AMSTERDAM - Theo Knippenberg, directeur van ChildRight, is zeker van zijn zaak, hoewel de Raad van Hoofdcommissarissen zijn schatting 'erg onwaarschijnlijk' noemt. „Ik heb vandaag ook met de raad aan de telefoon gezeten”, zegt Knippenberg. „Je komt dan in een raar gesprek terecht over de definitie van prostitutie en over wat je mag meerekenen en wat niet.”

Volgens politiecijfers zijn er 25.000 prostituees in Nederland, voornamelijk werkzaam in de raamprostitutie, in tippelzones en in privé-huizen. „Het beeld dat

‘Die kinderen zitten niet achter het raam’

70 procent van hen minderjarig zou zijn, herkennen wij niet”, stelt een woordvoerder van de Raad van Hoofdcommissarissen. „Nee, natuurlijk niet”, zegt Knippenberg, die zijn informatie onder meer heeft van scholen en van de belangenvereniging van ouders van seksueel misbruikte kinderen. „Die kinderen zitten niet achter het raam en werken ook niet in sekshuizen, overzichtig is het al lang niet meer. Kijk naar internetdating, kijk naar alle moderne communicatie. Die meisjes krijgen met een eenvoudig sms-bericht te horen waar ze moeten zijn en hoe laat. Als ze niet komen, hebben ze een probleem.”

Knippenberg stelt dat veel groepen kinderen die met seksueel misbruik te maken hebben

aan de aandacht van justitie en politie ontsnappen. Hij noemt zwerfkinderen (5000), jongens (eveneens rond de 5000, volgens een schatting van Humanitas), Chinese meisjes (rond de 1000), West-Afrikaanse meisjes (ruim 1000) en de Oost-Europese meisjes die de laatste jaren overal in Nederland opduiken. Hun aantal is onbekend, maar volgens Knippenberg zijn het er veel. „Allemaal groepen waarvan bekend is dat zij het risico lopen in de prostitutie terecht te komen, zonder dat justitie of politie daar cijfers over heeft.”

Op de Amsterdamse wallen duiken dit jaar geregeld Afrikaanse meisjes op die toeristen en bewoners aanklampen en seksuele diensten aanbieden. De Amsterdamse politie is hier officieel niet

van op de hoogte. „Als mensen geen aangifte doen wanneer ze dit meemaken, kan de politie niets doen”, zegt C. Rameau, woordvoerder van de Amsterdamse politie. Een rechercheur weet wél van het bestaan van de vrouwen af. „Het is niet zeker dat het minderjarigen zijn”, zegt hij. „Al lijkt het er wel op, ja.” Als de politie ze ziet, krijgen ze een proces-verbaal. Maar omdat de meisjes vaak illegaal zijn, is die aanpak nauwelijks succesvol.

„Het probleem van kinderprostitutie aanpakken, kan alleen als alle instanties echt samenwerken”, zegt Knippenberg. De overheid heeft op dit gebied een groot aantal initiatieven ontplooid, die op regionaal en gemeentelijk niveau moeten worden opgezet. Zwolle heeft dat onlangs met suc-

ces gedaan. Die gemeente slaagde erin 40 meisjes op te sporen die slachtoffer werden van de traditionele pooier, die tegenwoordig *loverboy* heet. Dat betekent dat 1 op 100 meisjes in Zwolle slachtoffer is van seksueel misbruik. „Het zijn dus niet alleen buitenlandse kinderen”, zegt Knippenberg, „ook kinderen uit normale Hollandse gezinnen, sommigen zaten gewoon op school. Die werkten noch achter de ramen, noch in een tippelzone, maar ze werden wel gedwongen tot seks. Het begint onschuldig, meisjes die wat bandjes inspreken voor een 06-lijntje, snel wat geld willen verdienen, maar uiteindelijk in een web verstrikt raken waar ze niet meer uitkomen.”

ChildRight heeft niet alleen kritiek op de aanpak van justitie, die vorig jaar een Nationaal Actieplan heeft opgesteld voor de aanpak van seksueel misbruik van kinderen. „In cijfers uitgedrukt krijgt de bestijding van kinderporno een zeven, de aanpak van incest een negen - dat gaat echt goed - maar voor de aanpak van kinderprostitutie geef ik een dikke onvoldoende.”

Cijfers kinderprostitutie niet hard

Raad van Hoofdcommissarissen: Volslagen nattevingerwerk ChildRight

door Cees Maas

6+19/12

DEN HAAG - Het aantal van 15.000 kinderprostituees dat volgens de organisatie ChildRight Worldwide in Nederland zou bestaan, is bewust overdreven. ChildRight wilde op die manier een onderzoek naar het fenomeen lospeuteren, zo geeft directeur Theo Knippenberg toe.

Wordvoerder Cees den Bakker van de Raad van Hoofdcommissarissen drijft de spot met het 'creatieve cijferwerk' van ChildRight. „Dat zou betekenen dat de helft van mannelijk Neder-

land met een kinderprostituee naar bed is geweest”, zegt hij. Volgens hem is aantal kinderen dat in Nederland prostitutie bedrijft ongeveer 1500. Het cijfer dat ChildRight Worldwide afgelopen weekend bekend maakte, is inmiddels breed in de media overgenomen en een eigen leven gaan leiden. Volslagen ontbreken, vinden woordvoerders van andere hulporganisaties voor kinderen. „We hebben ernstige twijfels bij deze cijfers”, zegt woordvoerder Roy van der Ploeg van Unicef Nederland. De stuwende kracht van Child

Right Worldwide, Theo Knippenberg, krijgt er in de kritiek flink van langs. „Wanneer houdt deze figuur nu eens op?”, schrijft Stan Meuwese van Defence for Children in zijn verslag van de eerste dag van het grote congres over seksuele exploitatie van kinderen dat van 17 tot 20 december in Yokohama wordt gehouden. „We rekenen vluchtig uit dat het er in totaal niet meer dan 5000 kunnen zijn. En dat is toch ook een zeer fors aantal.”

„Het is volslagen nattevingerwerk en ik snap niet waarom deze man dat cijfer noemt. Het

is natuurlijk een illegaal circuit, maar wij denken toch dat we er zicht op hebben en aantallen kunnen noemen”, voegt Den Bakker Knippenberg nog toe. Knippenberg zelf neemt de kritiek laconiek op. Hij vertelt geen rapporten of verklaringen te kunnen laten zien die de cijfers staven. Maar verwijst in plaats daarvan naar organisaties als Defence for Children, die bij navraag juist kritiek op hem leveren in plaats van hem gelijk te geven. Knippenberg: „Natuurlijk moet je dat cijfer van 15.000 niet zo hard nemen. Het is geen echte afspiegeling van de werkelijk-

heid in Nederland, het is onze voorlopige raming, meer niet. We hebben bijvoorbeeld ook alle zwerfkinderen meegedeld en dan krijg je zo'n raar beeld. En waarom we het zo hebben gepresenteerd is omdat we een onderzoek willen naar de juiste cijfers. Daarom ook heb ik vandaag een brief aan de staatssecretaris geschreven. Dat is een klemmend verzoek. Er is in Nederland geen hard cijfer over deze kinderexploitatie en dat moet er natuurlijk wel komen. En dat ze me niet serieus nemen, nou dat moeten zij weten.”

Toename aantal jonge Nederlandse meisjes

Explosieve groei kinderprostitutie

TEL 13/12 Van onze Haagse redactie

DEN HAAG, maandag - Het aantal kinderen, dat in Nederland in de prostitutie zit, is de laatste jaren explosief gestegen.

Dat stellen de belangenorganisaties ChildRight en Defence for Children International. ChildRight noemt daarbij zelfs een aantal van 15.000, Defence for Children houdt het op 'vele duizenden'.

Politie en justitie stellen eveneens dat de kinderprostitutie in Nederland de laatste jaren is toegenomen, maar zet vraagtekens bij het door ChildRight genoemde aantal van 15.000 kinderen. „Dat cijfer herkennen we niet, het lijkt ons zelfs onwaarschijnlijk. Dit is in ieder geval niet het beeld wat wij hebben”, aldus C. den Bakker van de Raad van Hoofdcommissarissen.

Alarmerend

Volgens Childright is vooral

de stijging van het aantal jonge Nederlandse meisjes alarme-rend. Vele duizenden kinderen zouden bovendien volledig in de macht zijn van criminele organisaties, die jaarlijks meer dan een miljard gulden aan omzet in de kinderprostitutie draaien.

ChildRight zegt de cijfers te hebben vergaard bij lokale hulpverlenende instanties en bij vertrouwenspersonen van scholen. Ook zouden rechercheurs van jeugd- en zedenzaken hebben meegewerkt. De andere organisatie, De-

fence for Children International, zegt dat het vooral allochtone meisjes, zoals jonge asielzoeksters zijn, die in ons land in de kinderprostitutie belanden. Recent nog meldde de organisatie, dat jonge Nigeriaanse meisjes tot prostitutie worden gedwongen, onder meer door het laten zien van een videoband met gruwelbeelden.

Ook de Nederlandse politie stelt, dat er momenteel meer allochtone meisjes in de prostitutie terecht komen. Behalve om asielzoeksters zou het

NEAUBLG TEL 17/12
 daarbij ook gaan om Oost-Europese meisjes.
 ChildRight zegt dat er in ons land te weinig aan het bestrijden van kinderprostitutie wordt gedaan. „De jeugd- en zedenpolitie is permanent onbemand en de planken liggen vol met ernstige zaken”, aldus een woordvoerder. Ook zouden de straffen in ons land te laag zijn, waardoor het aantrekkelijk wordt om hier criminele activiteiten op te zetten. Verder zou ook het traject van hulpverlening uiterst onoverzichtelijk zijn, meent ChildRight.

ChildRight: Steeds meer kinderen in prostitutie
 Van onze verslaggeefster Trouw, 18 december 2001

AMSTERDAM - De cijfers over kinderprostitutie die Child Right gisteren bekendmaakte zijn hoog, omdat zwerfjongeren tussen de dertien en zeventien jaar zijn meegeteld. Dat zegt ChildRight-directeur Theo Knippenberg. „Daarnaast zien we dat het aantal 'loverboys' is toegenomen. Zij palmen meisjes in en zetten ze vervolgens onder dwang aan het werk.”

Het aantal Nederlandse kinderen dat gedwongen in de prostitutie werkt, is volgens de organisatie ChildRight de afgelopen vijf jaar gestegen van circa 4000 naar meer dan 15000. Vooral verstandelijk gehandicapten, jongens, alleenstaande minderjarige asielzoekers (ama's) en zwerfjongeren komen steeds vaker in de kinderprostitutie terecht. Woordvoerder Cees den Bakker van de Raad van Hoofddoelcommissarissen noemt de cijfers van Child Right 'onwaarschijnlijk'. „De politie ziet dat het aantal minderjarigen in de prostitutie toeneemt, maar niet in deze mate.” „Natuurlijk heeft de politie andere cijfers”, zegt Knippenberg. „Ouders doen niet zomaar aangifte als ze merken dat hun kind in de prostitutie terecht is gekomen. Ze schamen zich en willen bovendien niet dat zoon of dochter voor de rest van het leven een etiket opgeplakt krijgt. Daarnaast zijn ze vaak bang voor het geweld van de poeders.” Volgens Suzanne Kern van Prostitutie en Maatschappelijk Werk Humanitas in Rotterdam is het voor de politie moeilijk het probleem te overzien. „Zwerfjongeren krijgen onderdak in ruil voor seks. De raam- en straatprostitutie is in dit geval vervangen door het maken van afspraken via internet en sms.” „Er staan geen 15000 kinderen in schaarse kleding achter de ramen of op straat te tuppelen”, denkt Kern. „Maar er is wel een

probleem en dat moet goed worden onderzocht.” Knippenberg benadrukt dat de cijfers niet gebaseerd zijn op een onderzoek, maar het resultaat zijn van een inventarisatie door regionale hulpverleners, officieren van justitie en vertrouwens personen op scholengemeenschappen. „De overheid wil nog steeds niets doen, vandaar dat we zelf maar een voorlopige raming hebben gemaakt.” Kinderprostitutie in Nederland is zowel volgens Knippenberg als Kern absoluut niet volledig in kaart gebracht. „Het lijkt er nu op dat het vooral een provinciaal probleem is.”, zegt Knippenberg. „In de Randstad wordt de markt al jaren beheerst door dezelfde organisaties. Daar kom je als loverboy niet makkelijk tussen.” Kern: „Ik hoop dat de overheid het probleem nu onder ogen gaat zien. Een goed onderzoek is noodzakelijk.”

Abandoned, vulnerable and exploited: Britain's rent boys

It is a hidden world - but the numbers of boys being forced into prostitution is an untold scandal

Amelia Hill
 Observer
 Sunday December 9, 2001

Tim remembers vividly how, at the age of 11, he regularly sneaked out of the children's home in Nottingham to stand alone in public lavatories and dark parks, waiting for older men to abuse him. For years, he had been trying to blot out the violence meted out to him by his stepfather by inhaling the fumes of aerosol sprays, but when his stepfather told his mother to choose between them Tim says she barely hesitated: a few days before his eleventh birthday, he was taken to the local children's home and abandoned. He remembers missing his brother and sister and he remembers crying so much he couldn't sleep. He also remembers being lured by a young friend on to the streets with promises of more money than he had ever seen. 'I remember everything about that night,' Tim, now 19, said last week from his stalking ground outside a dank lavatory block. Tugging his baseball cap down over his eyes so that only his prominent cheekbones and his pallid, spot-surrounded mouth were visible, he added: 'It was horrible, I was terrified and I hated every second of it.' As experts prepare for this week's World Congress against Commercial Sexual Exploitation of Children, Britain's 'rent boys' are creeping on to the agenda for the first time.

Nederlandse rol in kinderporno klein

TEL 18/12 Van onze parlementaire redactie DEN HAAG, dinsdag
 Van alle kinderpornografische plaatjes op internet blijkt minder dan een procent door Nederlanders te zijn verstuurd.

Een speciaal politieteam volgde een jaar lang 57 'nieuwsgroepen' op internet, waar gediscussieerd werd over kinderporno en gehandeld werd in kinderpornografische afbeeldingen. Van de ruim 25.000 berichten vorig jaar die vorig jaar werden bekeken, bleken er vijftig vanuit ons land te zijn verzonden. Ook andere onderzoeken, waaronder in Duitsland, bevestigen het beeld dat het Nederlandse aandeel in kinderporno op internet relatief klein is. Dat blijkt uit een voortgangsreportage over de bestrijding van seksueel kindermisbruik, die staatssecretaris Kalsbeek (Justitie) naar de Tweede Kamer heeft gestuurd. De PvdA-bewindsvrouw, die gisteren het startsein heeft gegeven voor een website met informatie over seksueel kindermisbruik, meldt verder dat er onlangs drie internationaal opererende pedofiele netwerken zijn opgerold. Deze organisaties hadden vertakkingen in Nederland.

Kopers van Russische kinderporno gearresteerd

ROTTERDAM - Een wereldwijd onderzoek naar de kopers van Russische kinderporno heeft geleid tot 25 arrestaties in Nederland. De aanhoudingen zijn vorig jaar en dit jaar verricht en tot op heden stilgehouden om potentiële verdachten niet te alarmeren. Bij zoekingen zijn grote hoeveelheden kinderpornografie in beslag genomen. (ANP)

Police and social workers are divided between delight that the subject is to be formally addressed for the first time and scepticism that any good will come of it. 'The commercial sexual exploitation of boys is the most hidden form of child abuse in Britain and the one about which least is known,' said Tink Palmer, policy officer at Barnardo's for child protection and Britain's leading expert on the sexual exploitation of children. 'This is a huge business, growing in size and in seriousness all the time,' she said. 'The boys are getting younger and, as police throughout the country succeed in their campaign to suppress prostitution on the streets, it's flourishing behind closed doors.' By the age of 13 Tim had been taken off the streets and was being passed around a paedophile ring. Addicted to crack cocaine, he ended up in prison at 16, trying to raise money to pay off a man who was blackmailing him. 'My girlfriend's pregnant now and I'm kicking all of this,' he said, gesturing behind him to the concrete lavatory block. 'I'm clean, I've got my first-ever job interview next week and I'm feeling good.' Such optimism is paper-thin: shortly afterwards Tim was approached by an elderly man and, after a brief conversation, they entered the lavatory together. Tim could be any mother's son. 'Without wishing to terrify parents already paranoid about the safety of their children, it has to be said that most people don't have the slightest idea how common it is for boys to be abused and eased into this sort of life by predatory men or complicit peers,' said Nottingham's Inspector Ian Winton, head of the only vice squad in Britain actively

addressing the problem of boys and prostitution. Palmer has found that the average age of boys involved in prostitution is younger than that of girls. 'The age at which they first become involved tends to be younger too,' she said. Nottingham's Craig Collett, the only officer in the country solely assigned to tackle the problem of young boys involved in prostitution, said: 'People have problems seeing boys as victims because there is an apparent element of choice in their decision to take to the streets.' Collett details how predatory males target the loneliest, most vulnerable boys with astonishing patience, manipulating the children into a position where they allow themselves to be abused before being blackmailed into repeating the act for commercial gain. 'In a society where homosexuality is one of the last taboos, the threat to expose a young boy already struggling to survive as having succumbed to homosexual violation is a powerful threat,' said Collett. Although the majority of boys who admit to being sex workers have a background of sexual abuse and broken homes, Collett also identifies a disturbing number from middle-class backgrounds. Some defend their right to experiment away from the homophobic eyes of main stream society but others reject the claim that their choice was free or informed. 'Yes, I went down to the toilets on the edge of town when I was 14 because I thought I was gay and couldn't think of another way of trying it out,' said Sev, a 16-year-old crack addict, pimp and part-time prostitute in Soho, London. 'But I could have no idea the effect that decision would have on the

Kinderporno / Verdachten komen goed weg
 Bonje tussen justitie en providers in onderzoek kinderporno van onze verslaggever 2001-12-07, Trouw

ROTTERDAM - Door een patstelling tussen justitie en internetproviders ontkomen kinderpornobezitters. Landelijk officier van justitie T. Stein wijst op tien mogelijke verdachten, die het openbaar ministerie recent moest laten glippen.

Stein, die digitaal rechercheren doet: „Onlangs hebben wij bij twee grote, internationale acties tegen kinderporno, tien mogelijke verdachten niet opgespoord. Wij wisten dat zij kinderporno hadden besteld en kenden hun e-mailadressen. Dat het misliep lag aan de providers.” De Britse recherche meldde

rest of my life. At 14, how could I?' The heightened value of youth in the male sex scene means that boys find themselves in hot demand. 'One of the biggest problems is that boys seem to reach a sell-by date by their twenties,' said Palmer. 'Consequently, they tend to become abusers in their own right or criminals of other sorts to fund the lifestyles and habits to which they've become addicted.' Crack cocaine has increased the numbers of those drawn to the street. 'Young addicts are more at risk than any other group,' said Chris Broome, head of the Metropolitan Police Juvenile Protection Unit. 'But the reluctance of statutory and other bodies to confront this issue means that we haven't even begun to successfully tackle it.' Mired in such a web of complexities, police and experts are doubtful whether the World Congress, however well-intentioned, will make any real inroads at all. Tim admits any solution will come too late for him. 'The only thing I'm sure about now is that my life is ruined,' he admitted as he watched his last punter nimbly dodge the mid-afternoon stream of cars to greet a couple his own age. As the elderly group walk slowly up the street and a group of teenage girls respectfully step back to let them past, Tim says: 'I'm going to be fine. Next week I'll get that job.' Another man moves in and Tim straightens up.

← vorige week over de operatie 'Landmark' dat wereldwijd 130 arrestatiebevelen en bevelen tot huiszoeking waren uitgevaardigd in de 'grootste internationaal gecoördineerde politieactie ooit.' Ook Nederland had bewijzen gekregen. Het openbaar ministerie verklaarde echter puzzelachtig dat hier onderzoeken liepen, maar geen arrestaties waren verricht. Een week eerder, tijdens de internationale operatie 'Eye of the needle' had Nederland ook al minder arrestaties verricht dan gewenst.

Dat, zegt Stein nu, komt door de providers. „Wij krijgen van de buitenlandse collega's internet- en e-mailadressen. Maar de providers geven ons geen namen en adressen. Wettelijk kunnen wij gegevens bij hen vorderen, maar alleen om af te tappen, niet om iemand meteen op te pakken. Er is een impasse.”

Stein wijst op een betere samenwerking met andere partijen. Eergisteren maakte hij bekend dat in Nederland 25 verdachten zijn opgespoord die kinderporno bestelden van een website in Rusland. Dat was te danken aan medewerking van Western Union, het bedrijf dat de internetbetalingen had uitgevoerd. „Ook telecommatenschappen zeggen tegen ons: zoek de gegevens maar op, doe het op een nette manier en als jullie iets verkeerd doen, weten we jullie te vinden. Maar de providers willen altijd weten waaróm wij gegevens willen hebben. Dat kunnen we niet vertellen. Als een verdenking vals blijkt, is iemand ten onrechte beschadigd.”

Woordvoerder H. Leemans van de Nederlandse internetproviders ontkent een onwillige houding. „Maar gegevens verstrekken aan justitie gaat tegen de privacywetgeving in. Het is al gebeurd dat de rechter bewijs als onrechtmatig verkregen bestempelde. De betrokkene kan in zo'n geval zijn provider aansprakelijk stellen en dat kost geld. Wij willen dat justitie ons van die aansprakelijkheid vrijwaart.” Het ministerie van justitie zegt dat een dergelijke regeling in 'de eindfase' zit, maar volgens Leemans doet het ministerie er eindeloos over en heeft justitie het dus aan zichzelf te danken dat verdachten ontsnappen. „Dat feit op zich is natuurlijk ongewenst”, aldus Leemans.

Keten met bron in Rusland Aanhoudingen wegens bezit kinderporno

Door een onzer redacteurs

NRL

ROTTERDAM, 6 DEC. Onderzoek naar een internationale groep afnemers van in Rusland vervaardigde kinderpornografie heeft geleid tot 25 aanhoudingen in Nederland. De aanhoudingen zijn vorig en dit jaar verricht.

Medio 2000 zijn de eerste verdachten in Nederland aangehouden, de laatste is in september 2001 gearresteerd. Dat zegt een woordvoerder van het Landelijk Parket in Rotterdam.

Het opsporingsonderzoek, onder de naam Blue Orchid, is begin 2000 van start gegaan. Russische autoriteiten riepen de hulp in van Amerikaanse opsporingsdiensten om er achter te komen wie de eigenaren en klanten waren van een Russische website die kinderporno aanbood.

Blue Orchid verkocht wereldwijd videotapes en cd-roms waarop volwassenen te zien waren die kinderen tussen de 8 en 15 jaar misbruikten. De video's droegen titels als: de Straf van de Dief; Russische Bloemen, Meisjes en Man en Jongen. Ze kostten tussen de 300 en 580 dollar. Onderzoek van de administratie van Western United, de geldinstelling waarlangs de internationale betalingen liepen, leverde de namen op van de klanten.

In samenwerking met de politie in Moskou, de Amerikaanse douane en justitiële autoriteiten in Duitsland en Italië heeft het Korps Landelijke Politiediensten in Nederland onderzoek verricht. Daarbij zijn in woningen en kantoren grote hoeveelheden kinderpornografie in beslag genomen.

Het pornomateriaal bevatte beelden van veelal jonge zwerfkinderen die het slachtoffer waren van ernstig seksueel geweld. De kinde-

ren, vooral jongens van 6 tot 13 jaar, werden geronseld op stations en in kindertehuizen in Rusland. In juni 2001 werd een huisarts in Oss tot twee jaar veroordeeld wegens het bezit van een omvangrijke hoeveelheid kinderporno. De man had onder meer kinderporno gekocht bij Blue Orchid.

In november vorig jaar stonden vijf mannen in Amsterdam terecht wegens handel in en bezit van kinderporno. Het netwerkje werd opgerold, nadat een medewerker van een muziekbibliotheek videobanden had gehaald uit het postvak van een collega die met vakantie was. Ook hier waren het video's van Blue Orchid.

Volgens de woordvoerder van het landelijk parket is de operatie Blue Orchid de derde actie op rij tegen cyberporno in vier weken tijd. In Duitsland werden op een harde schijf honderden e-mailadressen gevonden tijdens de operatie Eye of the Needle en in Groot-Brittannië was de operatie Landmark gericht tegen kinderporno op internet.

„Er worden steeds meer zaken door de digitale recherche aangebracht”, zegt de woordvoerder van het landelijk parket.

Op internet zijn nog steeds sites te vinden waarop kinderporno wordt aangeboden. De woordvoerder adviseert deze sites aan te geven bij: meldpunt@meldpunt.org van het meldpunt tegen kinderporno.

Providers bij kinderporno veel te laks

PAR 11-12

(Van een verslaggever)
RIJSWIJK – Internetproviders in Nederland werken onvoldoende mee aan onderzoeken van de politie naar kinderporno. Die medewerking is noodzakelijk om kinderporno op internet succesvol aan te pakken. Er moet daarom wetgeving komen die providers ertoe dwingt.

Dit zegt de organisatie Profit for the World's Children in het rapport *Kinderpornografie en Internet in Nederland*. Het wordt vandaag aangeboden aan de Kamercommissie van Justitie en VWS.

Woordvoerder W. de Bruin van het landelijk parket van het openbaar ministerie erkent deze situatie. Hij bevestigt dat internetproviders vaak dwarsliggen tijdens onderzoeken naar aanbieders van kinderporno, waardoor de politie wordt verhinderd optimaal haar werk te doen.

Het rapport *Kinderpornografie en Internet in Nederland* is gemaakt op basis van gesprekken met deskundigen bij politie, justitie, de overheid, hulpverlening en de internetbranche. Daaruit

blijkt dat de politie voor een volledig onderzoek afhankelijk is van de medewerking van de providers.

„Het loopt niet,” is de constatering. „Providers doen lang niet altijd iets met een melding dat ze kinderporno verspreiden. Het komt zelfs voor dat de dader wordt gewaarschuwd of dat zijn pagina alleen maar wordt geblokkeerd zonder dat verder iets met de melding gebeurt. Dan is er geen bewijs en zonder bewijs is vervolging onmogelijk.”

De internetbranche neemt geen eigen verantwoordelijkheid voor het verspreiden van kinderporno, blijkt uit het rapport. „Ook de overheid heeft niet gezorgd voor een sluitend systeem

Kopers van Russische kinderporno gearresteerd

NVW 6-12

Materiaal bevatte beelden van ernstig seksueel geweld.

Rotterdam – Een wereldwijd onderzoek naar de kopers van Russische kinderporno heeft geleid tot 25 arrestaties in Nederland. De aanhoudingen zijn vorig jaar en dit jaar verricht en tot op heden stilgehouden om potentiële verdachten niet te alarmeren, aldus een woordvoerder van het landelijk parket in Rotterdam.

Bij zoekingen in woningen en kantoorruimten zijn grote hoeveelheden kinderpornografie in beslag genomen. Het onderzoek is verricht door het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD), in samenwerking met de politie in Moskou, de Amerikaanse douane en justitiële autoriteiten in Duitsland en Italië. Het pornomateriaal bevatte volgens de woordvoerder beelden van ernstig seksueel geweld, waarvan veelal jonge zwerfkinderen het slachtoffer waren. De kinderen, vooral jongens van 6 tot 13 jaar, werden geronseld op stations en in kindertehuizen in Rusland.

De videobanden werden via internet te koop aangeboden, vanaf 100 dollar per stuk. Klanten konden de banden bestellen via de websites van de organisaties Blue Orchid en KDV (de initialen van de Russische hoofdverdachte). Kopers moesten geld overmaken naar Rus-

land en per e-mail hun adres bekendmaken.

Een van de arrestanten was in elk geval huisarts R.W. uit Oss, die in juni van dit jaar in Den Bosch is berecht en tot drie jaar cel is veroordeeld, onder meer wegens het bezit van bijna honderd kinderpornobanden.

Ook de in Nederland woonachtige Brit C.B. betrof kinderporno uit Rusland en verspreidde deze onder een aantal geestverwanten. Tijdens zijn proces was een deel van het materiaal in de rechtszaal te zien: schokkende beelden waarop sterk vermagerde, veelal met zweren bedekte kinderen worden misbruikt. B. kreeg in februari van dit jaar 21 maanden cel.

De politie in Moskou bracht in het voorjaar van 2000 haar Nederlandse collega's op de hoogte van Nederlandse bestellingen. (ANP)

Providers werken niet mee aan opsporing kinderporno op internet

NVW 11-12-01

Providers in Nederland werken vaak niet mee aan onderzoeken die de politie doet naar kinderporno op internet. Er moet daarom wetgeving in Nederland komen die providers dwingt met de politie mee te werken met het traceren van aanbieders van kinderporno. Dat zegt de organisatie Profit for the World's Children in het rapport *Kinderpornografie en Internet in Nederland*. Het wordt vandaag aangeboden aan de kamercommissie van Justitie en VWS.

Internetproviders voor dilemma

612
12/12

RUSWIJK – Volgens de huidige wetgeving mogen Nederlandse internetproviders geen gegevens verstrekken over potentiële verspreiders van kinderporno. Daarom zijn de meeste leveranciers niet bereid de politie van deze informatie te voorzien. De Nederlandse Vereniging van Internet Providers heeft haar leden geadviseerd niet mee te werken als de politie hierom vraagt, zolang er geen mogelijkheid tot onthefing op de Wet op de privacy komt.

dat providers informatie moeten verstrekken en bewaren.”

Zelfs de komende wetswijzigingen zijn niet toereikend om het bestrijden van kinderpornografie voldoende te garanderen, blijkt uit de gesprekken met de deskundigen. Behalve dat de nieuwe wetten worden ingevoerd, moeten providers worden verplicht mee te werken met de politie. Ook moet de Nederlandse regering aandringen op internationale samenwerking om het maken en verspreiden van kinderporno te voorkomen.

'Verstrekken gegevens kinderporno is voor providers wettelijk onmogelijk'

De huidige wetgeving biedt internetproviders in Nederland geen ruimte gegevens te verstrekken over potentiële verspreiders van kinderporno.

ME TRG 12/14

Daarom zijn de meeste leveranciers niet bereid de politie van deze informatie te voorzien.

Aangezien het overdragen van deze gegevens illegaal is, heeft de Nederlandse Vereniging van Inter-

net Providers haar leden geadviseerd niet mee te werken als de politie hierom vraagt. "Wij schenden de Wet op de privacy als we de informatie wel geven", verduidelijkt directeur H. Leemans van de branchevereniging. "Als justitie een regeling kan treffen dat we een ontheffing op de privacywet krijgen, willen de leden best meewerken. Het is echt geen onwil."

Leemans reageert op een rap-

port van de organisatie Profit for the World's Children dat gisteren is aangeboden aan de vaste kamercommissies van Justitie en VWS. Uit dit onderzoek blijkt dat internetproviders in Nederland nauwelijks meewerken aan onderzoeken die de politie op de elektronische snelweg doet. Die medewerking is noodzakelijk om kinderporno op internet aan te pakken, menen de samenstellers. (ANP)

'Wettelijke basis verstrekken data kinderporno ontbreekt'

RIJSWIJK — De huidige wetgeving biedt internetproviders in Nederland geen ruimte gegevens te verstrekken over potentiële verspreiders van kinderporno. Daarom zijn de meeste leveranciers niet bereid de politie van deze informatie te voorzien.

Aangezien het overdragen van deze gegevens illegaal is, heeft de Nederlandse Vereniging van Internet Providers haar leden geadviseerd niet mee te werken als de politie hierom vraagt. "Wij schenden de Wet op de privacy als we de informatie wel geven", verduidelijkt

directeur H. Leemans van de branchevereniging. "Als justitie een regeling kan treffen dat we in dit soort gevallen een ontheffing op de privacywet krijgen, dan willen de leden best meewerken. Het is echt geen onwil."

Leemans reageert op een rapport van de organisatie Profit for the World's Children dat gisteren is aangeboden aan de vaste Kamercommissies van Justitie en VWS. Uit dit onderzoek blijkt dat internetproviders in Nederland inderdaad nauwelijks meewerken aan onderzoeken die de politie doet naar kinderporno op de elektronische snelweg. Die medewerking is wel noodzakelijk om kinderporno op internet succesvol aan te pakken, menen de samenstellers van het rapport. SP/TJ 12/12 (ANP)

Muisklik naar misdrijf

„Achter elke kinderpornografische afbeelding op internet zit een misbruikt kind” Drs. K. Arib, Tweede-Kamerlid PvdA

Verkrachting van baby's, sadomasochistische marteling van jonge kinderen, seks tussen tieners en beesten. Het is niet zo weezinwendend te bedenken, of het staat op internet. Met het uitreiken van een rapport over de explosieve combinatie van kinderporno en internet vroeg Liesbeth Halbertsma-Verleur deze week de aandacht van politiek Den Haag. „Vergeet niet: kinderporno is altijd oorzaak en gevolg van het misbruik van kinderen.”

Door P. Chr. van Olst

REF. D. 15/12

Het gaat om ongelooflijke hoeveelheden. Volgens onderzoek uit 1999 bestaat 90 procent van al het internetverkeer uit pornografisch materiaal. Voor een deel betreft het „afbeeldingen van een seksuele gedraging waarbij kinderen zijn betrokken”, zoals de Wet kinderporno omschrijft. Binnen het in september opgerolde Europese netwerk dat zich "Wonderland" noemde, circuleerden honderdduizenden kinderpornofoto's. Een lid beschikte zelfs over 180.000 "vieze plaatjes".

Een huisarts uit Oss, die in juni werd veroordeeld, had in zijn collectie 95 videobanden, meer dan 13.000 computerfoto's en vele duizenden afbeeldingen. Ook oud-senator Brongersma, veel in het nieuws omdat zijn huisarts hem hielp bij zelfdoding, bezat een gigantische collectie. Bij het Meldpunt Kinderporno kwamen in 2000 niet minder dan 4300 meldingen binnen. Volgens een schatting die de VN-mensenrechtencommissie in 1998 maakte, worden wereldwijd meer dan 10 miljoen kinderen misbruikt als seksobject.

Seksueel misbruik van kinderen is een fenomeen van alle tijden. De opkomst van internet heeft er echter voor gezorgd dat veel meer volwassenen (en ook oudere kinderen) ermee in aanraking komen en zelf gaan experimenteren. De plaatjes op internet dienen veel vaker als voorspel op kindermisbruik dan als vorm van bevrediging, waarschuwt Halbertsma-Verleur in haar rapport. Het grote probleem is dit: „Risicodragend materiaal zit nooit verder dan een muisklik.”

Kinderrechten

Liesbeth Halbertsma-Verleur vertegenwoordigt de stichting "Profit for the World's Children". Die stichting werd in 1996 opgericht om „vanuit een gemeenschappelijke liefde voor het kind” en „vanuit de constatering dat kinderen overal ter wereld pijn lijden” op te komen voor de „fundamentele

„Het bovengenoemde rapport geeft op een goede manier aan wat de stand van zaken is met betrekking tot internet en kinderporno en wat de knelpunten zijn in de huidige aanpak hiervan. Duidelijk is dat internet niet alleen voordelen en mogelijkheden

ARIB

...investeren in preventie...

Foto ANP

rechten van het kind.” Gretig benadrukt Halbertsma dat het de kinderen zijn die de toekomst vorm moeten geven. „In onze samenleving krijgen de belangen van het kind een veel te lage plaats.”

Een BBC-documentaire over de Wonderland-club zette Halbertsma begin dit jaar aan het denken over kinderporno op internet. „Ik vroeg me af hoe mijn eigen internetprovider omging met zulk materiaal”, vertelt ze. „Het bleek dat het allemaal zonder problemen werd aangekomen. Ik heb aan vriendinnen gevraagd het ook bij hun providers na te vragen. Ook daar bleek dat de providers kinderporno vrolijk lieten passeren.”

Halbertsma stortte zich met overgave op het probleem. Ze constateerde dat politie en justitie de laatste jaren aanmerkelijk beter zijn gaan functioneren bij het bestrijden van kinderporno op internet, maar dat het nog veel beter kan. Op tal van manieren kan de bestrijding van het fenomeen worden verbeterd. Voorwaarde is wel dat politiek, samenleving en providers bereid zijn maximaal mee te werken.

Haar conclusies heeft Halbertsma samengevat in het rapport "Kinderpornografie en Internet in Nederland", dat zij deze week namens "Profit for

the World's Children" aanbod aan een zestal leden van de Tweede Kamer. Ze hoopt dat de politiek ook virtuele kinderporno (tekeningen en teksten) strafbaar zal stellen, dat er naast het particuliere Meldpunt Kinderporno een centraal overheidsmeldpunt komt, dat hulpverleners een meldplicht krijgen en dat er gewerkt wordt aan een soort morele maatschappelijke meldplicht, waarbij burgers kinderporno „vanzelfsprekend” melden.

Met behulp van internet wordt kinderporno vervaardigd, verspreid en verhandeld. Dit is voor de PvdA onaanvaardbaar en moet actief worden bestreden. Ondanks het feit dat er de laatste jaren veel is gedaan om kinderporno te bestrijden, moet ik helaas constateren dat de wet- en regelgeving achterloopt op de snelle ontwikkeling van de technische mogelijkheden van computers. Het is nog steeds niet mogelijk het feitelijke adres van de verspreider van kinderporno te achterhalen. Hier is ook de wetgeving onduidelijk over. Het is aan de providers om te bepalen of zij persoonlijke gegevens willen verstrekken. Sommige providers willen dat, maar op voorwaarde gevrijwaard te worden van mogelijke claims.

Wanneer een melding bij het Meldpunt Kinderporno binnenkomt, is de politie bij onderzoek afhankelijk van de medewerking van de provider. Hier moet duidelijkheid van de minister over worden verschaft, ook in de wetgeving, zodat de politie haar werk kan

doen. Ook blijkt dat de gegevens snel worden vernietigd. De zogenoemde commissie-Mevis heeft enige tijd geleden goede voorstellen gedaan over gegevensverwerking en strafvordering, die naar mijn mening overgenomen zouden moeten worden door het kabinet.

Kortom: het juridisch kader voor bestrijding, toezicht, opsporing en handhaving is, zoals het bovengenoemde rapport stelt, niet toereikend. Het is merkwaardig als nationaal en internationaal kinderpornografie strafbaar wordt gesteld, maar de aanpak van de serviceproviders buiten beschouwing wordt gelaten.

Tot slot is het van essentieel belang te investeren in preventie en in hulpverlening aan kinderen die slachtoffer zijn van seksueel misbruik. Hier ontbreekt het helaas nog steeds aan. De overheid dient hier haar verantwoordelijkheid te dragen en hulp te bieden aan de kinderen die slachtoffer zijn van seksueel geweld. Het gaat om het voorkomen dat kinderen misbruikt en mishandeld worden en om de zorg voor voldoende specialistische hulpverlening. Ouders of verzorgers en scholen spelen een belangrijke rol bij het begeleiden, beschermen en weerbaar maken van kinderen.”

dig geheim. „Volgens mij is die angst onterecht”, meent Halbertsma. „Verschillende rechters hebben al bewezen dat zij daar bij dergelijke ernstige feiten echt niet intuïtief.”

De onwil van de providers moet wat haar betreft zonder meer worden doorbroken. „Al onze adresgegevens worden door commerciële bedrijven aan de lopende band verhandeld”, illustreert ze. „Iedereen krijgt post die hij niet wil hebben. Waarom zouden we dan zo moeilijk doen als justitie adresgegevens nodig heeft voor opsporingsonderzoek. Als de politie niet beschikt over gegevens en dus niet weet wie er achter de computer zit, kan er nooit goed worden opgetreden.”

Yokohama

Volgens Halbertsma is het overduidelijk dat de kwestie dringt. Bestond tot voor kort 80 procent van de kinderpornografie op internet uit oud materiaal, momenteel verschuift het snel naar 70 procent. Binnenkort zal bijna eenderde van alle afbeeldingen gloednieuw zijn. „Dat is zeer schrijnend als je beseft dat achter ieder plaatje een misbruikt kind zit, een leven dat vernietigd is.”

Er zou volgens Halbertsma snel meer voorlichting moeten komen en meer

Citaten uit het rapport

● „Internet is een spiegel van de maatschappij. Mensen voelen zich daar anoniem, ongezien, en durven dus meer dan ze in het dagelijks leven zouden doen. Het kan schokkend zijn om te zien wat er leeft.”

● „Wat voor de één lustopwekkende kinderporno is, kan in de ogen van een ander een gewone afbeelding van een kind zijn. Kinderpornografische beelden kunnen variëren van 'onschuldige' foto's van naakte kinderen tot zeer grof sadistisch misbruik.”

● „Als we spreken over kinderporno is het belangrijk om te beseffen dat er diverse strafbare feiten zijn: allereerst uiteraard het misbruiken van een kind; daarnaast de vervaardiging van het materiaal; de verspreiding van en handel in het materiaal; en ten slotte het bezit van het materiaal.”

● „Het doel van kinderporno is lusten op te wekken, en het geeft zonder twiifel ook aanzet tot feitelijk misbruik. Het grootste deel van de bezitters gebruikt kinderpornografie als voorspel voor het misbruik van kinderen, niet als bevreemding.”

● „Pedoseksuelen maken soms deel uit van een netwerk, waarbinnen ze hun informatie en materiaal kunnen uitwisselen. Contacten met en ervaringen van gelijkgestemden geven immers een schijn van legitimiteit: het is 'normaal', want zij doen het ook.”

● „De meeste daders zijn mannen, waarbij alle lagen van de bevolking zijn vertegenwoordigd. Vrouwen vormen 1 tot 3 procent van alle plegers van seksueel misbruik van kinderen. In 80 tot 95 procent van alle gevallen gaat het om bekenden van het kind. Veertig tot 50 procent van alle plegers is zelf misbruikt in zijn of haar jeugd.”

● „Via chatboxes maken volwassenen contact met kinderen en proberen op den duur afspraken met ze te maken in de niet-virtuele wereld; of proberen hun adres te bemachtigen tijdens het virtuele contact. De 'kinderlokken' doen zich daarbij voor als kinderen, of proberen op andere wijze het vertrouwen van het kind te winnen.”

Britse campagne tegen pedofielen op internet

Van onze multimedialaredactie

AMSTERDAM — De Britse regering heeft een advertentiecampagne van 1,5 miljoen pond (f 5,25 miljoen) gelanceerd om ouders te waarschuwen voor potentiële gevaren van pedofielen die het op internet op hun kinderen voorzien hebben. De boodschap luidt: 'Pedofielen zijn gevaarlijk, niet de internetchatrooms'. Het belangrijkste punt van aandacht is zeker te stellen dat kinderen snappen dat ze online nooit persoonlijke informatie moeten geven. Dit meldt de British Broadcasting Corporation (BBC).

De campagne legt de nadruk op het gevaar van pedofielen die rela-

ties opbouwen met jongeren in chatrooms, met de bedoeling deze offline te misbruiken. Pedofielen nemen vaak één andere identiteit aan en doen zich voor als leeftijdsgenootjes, zo komt naar voren in de campagne. Minister van Binnenlandse Zaken Beverly Hughes onthulde de advertenties, die verschijnen in nationale kranten en tijdschriften.

Volgens Hughes zijn „chatrooms op internet voornamelijk voor jongeren een virtuele speelplaats, een plek om anderen te ontmoeten en vrienden te maken. Helaas is het internet, net als zoveel technologische ontwikkelingen, niet immuun voor misbruik door criminelen en

brengt zijn eigen gevaar met zich mee, niet in de laatste plaats voor onze kinderen."

De campagne helpt „ouders hun kinderen te leren de technologie voor hun eigen plezier te gebruiken en tegelijkertijd seksuele bedreiging te vermijden", aldus Hughes. „We moeten er zeker van zijn dat we doelmatige voorzorgsmaatregelen nemen om onszelf en onze kinderen online te beschermen, die net zo gewoon worden als de deur op slot doen en niet met vreemden praten." Voor ouders is er online materiaal te vinden met tips, voorzorgsmaatregelen, internetjargon en hulpinstanties op www.wiseup.tothenet.co.uk.

Weer heksenjacht op Britse pedofielen

Door onze correspondent Pieter Klein

LONDEN - Het jachtseizoen op Britse pedofielen is heropend, deze keer met goedkeuring van overheid en politiekorpsen. De boulevardkrant News of the World hervatte zondag de omstrepen campagne om foto's te publiceren van veroordeelde pedofielen.

Scotland Yard gaf de tabloid foto's van vier mannen die na het uitzitten van hun straf spoorloos zijn verdwenen en hun adres niet hebben opgegeven bij het bestand dat daders van seksueel geweld registreert. Vice-premier Prescott juicht de actietoe en vergelijkt die met Crimewatch UK, het Britse Opsporing Verzocht. „Ze tonen foto's van mensen die door de politie worden gezocht. Ze vragen de kijkers of zij informatie hebben omtrent de verblijfplaats van deze mensen. Dat is een aanpak die de publieke zaak dient."

Toen News of the World vorig jaar de campagne opende, werden portretten van vrijgelaten daders van seksueel misbruik gepubliceerd, compleet met hun adressen. Dat leidde in tal van plaatsen tot een heksenjacht, waarbij ook onschuldigen in elkaar werden geslagen of uit hun huizen verdreven.

Aanleiding voor de hervatting van de campagne is de veroordeling tot levenslang van Roy Whiting, vorige week. Hij bleek de dader achter de verkrachting van en moord op Sarah Payne (8). Na zijn proces bleek dat hij al eerder was veroordeeld wegens misbruik van een meisje. Dat bracht News of the World ertoe - samen met de ouders van Sarah - opnieuw te pleiten voor invoering van een zogeheten 'Sarah's law'. Zo'n wet zou de verblijfplaats van bij de politie bekende daders tot publieke informatie maken, zodat ouders weten of hun kinderen gevaar lopen.

Volgens de hoofdredacteur van News of the World, Rebekah Wade, is de campagne volkomen gerechtvaardigd. „Als pedofielen vrij rondlopen zonder dat ze in de gaten worden gehouden, zullen ze opnieuw toeslaan." Volgens Wade zijn er in Engeland en Wales zo'n 100.000 pedofielen die wegens misbruik achter de tralies zaten en die onder toezicht behoren te staan via het zogeheten Sex Offenders Register. Daarvan hebben zich echter slechts 17.000 gemeld. Bovendien zou het de politie ontbreken aan mankracht voor een goed toezicht.

Met de campagne wordt de druk op de overheid flink opgevoerd. Tot dusver ziet die niets in

'Pedofielen moeten preventief cel in'

Van onze correspondent

LONDEN

Lord Woolf, de hoogste Britse rechter, heeft geopperd pedofielen die een gevaar voor de omgeving kunnen vormen in de cel te zetten. Ook als ze niet wegens seksueel misbruik van kinderen of een ander vergrijp zijn veroordeeld, zou volgens hem een zogenoemde civiele detentie mogelijk moeten zijn. Mensenrechtenorganisaties noemen het voorstel ongrondwettelijk.

Woolf deed zijn uitspraken op een moment dat de discussie over pedofilie in Engeland opnieuw hoog is opgelaaid. Vorige week werd een pedofiele man tot levenslang veroordeeld voor de moord op de 8-jarige Sarah Payne in de zomer van vorig jaar. De man bleek al eerder wegens seksueel misbruik van een kind tot vier jaar cel te zijn veroordeeld, maar kwam na twee jaar vrij.

De ouders van Sarah Payne zijn een actie begonnen voor de totstandkoming van een openbaar register met alle namen en verblijfplaatsen van pedofielen. Ze worden gesteund door een van de schandaalbladen, dat pagina's met foto's, namen en verblijfplaatsen van pedofielen publiceert. Justitie en politie zijn daarvan geen voorstander, omdat het gevaar bestaat dat ze onderduiken.

Woolf wil dat alternatieve maat-

regelen worden overwogen. 'Mischien is een vorm van civiele detentie mogelijk zonder dat bewezen is dat de persoon in kwestie een misdaad heeft gepleegd', zei hij voor de BBC-radio. Hij vergeleek pedofilie met een ziekte die niet kan worden behandeld.

Juristen, mensenrechtenactivisten en politici hebben verrast gereageerd op de opmerkingen van de belangrijkste Britse rechter. Zij wijzen erop dat een detentie zonder proces een belangrijke inbreuk is op de individuele rechten van elke burger.

John Wadham, directeur van de mensenrechtenorganisatie Liberty, zei dat de door Woolf voorgestelde maatregelen zowel de grondwettelijk vastgelegde rechten als internationale verdragen zouden schenden. De opperrechter erkende dit zelf ook, maar 'soms moet je prioriteit geven aan de rechten van mensen die worden bedreigd'.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken zei geen concrete plannen te hebben het advies van Woolf op te volgen. 'Wij vinden nu dat veroordeelde pedofielen hun maximumstraf moeten uitzitten en niet meer vervroegd zouden mogen worden vrijgelaten.' Onlangs joeg dit ministerie een nieuwe wettelijke regeling door het parlement die het mogelijk maakt van terrorisme verdachte buitenlanders zonder proces vast te zetten.

Andere aanpak pedofielen

Door onze correspondent
LONDEN, 13 DEC. De Britse regering gaat de wetgeving tegen pedofielen herzien. Dat heeft ze gezegd nadat een 42-jarige monteur gisteren tot levenslang is veroordeeld voor de moord op de achtjarige Sarah Payne, vorig jaar. De speurtocht naar het vermiste meisje hield het land weken in de ban en leidde tot een campagne voor een openbaar register van veroordeelde pedofielen. De regering heeft dat tot nu steeds afgewezen. Na het vonnis kreeg de jury te horen dat de dader, Roy Whiting, in 1995 na de aanranding van een meisje al eens in de cel had gezeten.

• „Er is een groot gebrek aan voldoende voorlichting voor kinderen én ouders - zowel over het veilig surfen (wel op www.surfsafe.nl) als over goede filters, en over hoe om te gaan met ongewenst materiaal."

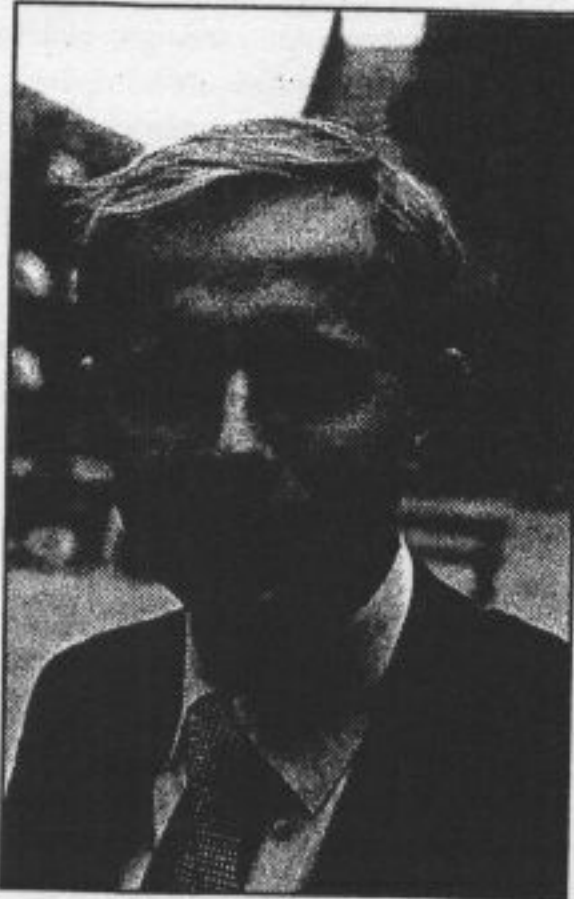
hulp voor de slachtoffertjes. Ze vindt het onacceptabel dat veel van die slachtoffertjes eerst maandenlang op een wachtlijst terecht komen. Verder lanceert ze als aanbeveling dat een internetaccount niet meer anoniem verkregen kan worden. Momenteel is het zo dat mensen vanuit bijvoorbeeld internetcafés anoniem over internet kunnen surfen.

Hoopvol kijkt Halbertsma uit naar het tweede wereldcongres over de bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen, dat van aanstaande maandag tot woensdag in het Japanse Yokohama wordt gehouden. Het is een vervolg op het eerste wereldcongres in Stockholm, waar in 1999 122 landen toezegden een nationaal actieplan tegen kindermisbruik op te stellen. Nederland wordt vertegenwoordigd door staatssecretaris Kalsbeek van Justitie.

Volgens Halbertsma is het typerend voor de geringe waarde die de Nederlandse samenleving hecht aan het belang van het kind dat niemand van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is afgevaardigd. Acht Europese landen laten zich in Yokohama door een minister vertegenwoordigen. Dat Nederland het bij de ene staatssecretaris houdt, is volgens Halbertsma „een schande."

Mr. C. G. van der Staaij, Tweede-Kamerlid SGP

„Kinderpornografie op internet is een afschuwelijk en een hardnekkig verschijnsel. Het rapport drukt ons nog weer eens met de neus op de feiten. Er is onder invloed van maatschappelijke verontwaardiging en politieke aandacht in de afgelopen jaren flink wat

VAN DER STAAIJ
...afschuwelijk en hardnekkig...

Foto Cees Buijs

energie gestoken in de bestrijding van kinderporno. Daarmee zijn we er echter bepaald nog niet. Bijzonder nuttig is het dat nu de knelpunten in kaart zijn gebracht en suggesties voor verbeteringen worden gedaan.

Het rapport bepleit een aantal maatregelen, waarin wij ons in het algemeen goed kunnen herkennen. Sterker nog: voor enkele belangrijke zaken waar de vinger bij wordt gelegd, hebben wij ons in de afgelopen tijd al sterk gemaakt. Wat dat betreft ervaar ik het gedocumenteerde rapport als een krachtige steun in de rug. Concreet denk ik daarbij aan de strafbaarstelling van virtuele kinderporno en de verbetering in de samenwerking tussen internetproviders met politie en justitie.

Bij virtuele kinderporno gaat het om levensechte getekende of door computer manipulaties totstandgekomen afbeeldingen. Ook al is hiervoor niet daadwerkelijk een kind misbruikt, dan nog is er alle reden om dit soort walgelijke afbeeldingen uitdrukkelijk te verbieden. De stichting wijst er terecht op dat zulke plaatjes kunnen aanzetten tot daadwerkelijk misbruik van kinderen. Bovendien is met het oog op de strafvervolg van belang dat in de praktijk vaak moeilijk onderscheid valt te

maken tussen "virtuele" en "echte" kinderporno.

Ik ben blij dat het politieke draagvlak voor een verbod van virtuele kinderporno zo is gegroeid, dat er inmiddels een wetsvoorstel ligt waarin zo'n strafbaarstelling is opgenomen. De bedoeling is dat dit wetsvoorstel begin volgende jaar behandeld zal worden.

De samenwerking tussen internetproviders en politie en justitie is een tweede belangrijk thema. Internetproviders beschikken over de persoonsgegevens van verdachte gebruikers. Het is voor de opsporing van belang dat de politie hierover kan beschikken. Het rapport onderstreept dat deze gegevens in de praktijk nogal eens moeizaam worden verkregen. Dit sluit aan op eerdere nieuwsberichten, waaruit naar voren komt dat hierdoor de opsporing van verdachten enorm wordt bemoeilijkt. Die berichtgeving was voor onze fractie aanleiding om hierover schriftelijke vragen aan de minister van Justitie te stellen en een pleidooi te voeren voor heldere wettelijke regels hierover. Binnen enkele weken verwachten we hier antwoord op. Hopelijk zal het rapport bijdragen aan de groei van het besef dat ook op dit terrein snel actie geboden is."

Sarahs ouders ook tegemoet met de aankondiging dat burgers straks een rol mogen spelen in de panels van politie en reclassering, die de vrijlating van pedofielen bepalen. Die afgewarigden zijn gebonden aan een geheimhoudingsplicht.

Britse politie geeft foto's pedofielen aan sensatiekrant

door onze correspondent
Harm Harkema

LONDEN - Het Britse boulevardblad *News of the World* heeft gisteren, net als vorig jaar, foto's afgedrukt van vrij rondlopende pedofielen. Leidde de openbaarmaking vorig jaar tot enkele volksgerichten en kritiek van de autoriteiten, de nu gepubliceerde foto's zijn welwillend beschikbaar gesteld door de politie, die de mannen zo hoopt te kunnen traceren.

Het gaat om zes mannen die veroordeeld zijn geweest wegens het bezit van grote hoeveelheden kinderporno en/of aanranding en verkrachting van kinderen. Na hun vrijlating hebben ze verzuimd bij de politie hun nieuwe verblijfplaats op te geven ter registratie in een register van veroordeelden van seksuele misdrijven. De politie

weet dan waar veroordeelde pedofielen wonen en kan, als zij dat nodig acht, scholen, wijkartsen en buurtverenigingen daarover inlichten. Pedofielen die zich onttrekken aan deze registratieplicht zijn strafbaar. Omdat de politie bang is dat de mannen in herhaling zullen vervallen, zijn de foto's beschikbaar gesteld aan *News of the World*.

Opmerkelijk is de verstrekking door de politie van een zevende foto, van een man van wie wel degelijk bekend is waar hij woont. Publicatie ervan dient er toe om mensen uit diens woonomgeving van het bestaan van deze pedofiel op de hoogte te brengen. De politie is er namelijk van overtuigd dat hij zich weer aan kinderen gaat vergrijpen. Wetenschappers zijn het er in toenemende mate over eens dat pedofilie onbehandelbaar is.

Vice-premier John Prescott verdedigde de beschikbaarstelling van de foto's. „Dit is een ander-

soortige publicatie dan die van vorig jaar die tot die volksgerichten leidde. Dit is zoiets als Opsporing Verzocht. Je laat de gezichten van wat mensen zien en je zegt: de politie weet niet waar ze zijn, kunt u ons helpen'. Prescott ging niet in op de foto van de man van wie de verblijfplaats wel bekend is.

De publicatie volgt na een week waarin seks met kinderen volop in de belangstelling stond. Afgelopen woensdag namelijk was de 41-jarige Roy Whiting tot levenslang veroordeeld voor de moord op de 8-jarige Sarah Payne, nadat hij haar eerst seksueel misbruikt had. Whiting had al eens eerder een klein meisje misbruikt, maar was vrijgelaten toen hij er 2,5 jaar van zijn vier jaar gevangenisstraf op had zitten.

In een artikel in *News of the World* kondigde minister David Blunkett van binnenlandse zaken gisteren strengere straffen aan voor misbruik van kinderen. Op sommige seksuele mis-

drijven komt zelfs levenslang te staan, aldus de minister. In de huidige situatie geldt alleen levenslang voor moord en (in sommige gevallen) doodslag. Toen *News of the World* vorig jaar onder het motto 'Leef er een monster bij u in de buurt?' namen, foto's en verblijfplaatsen van pedofielen ging publiceren, leidde dit op verschillende plaatsen in het land tot volksgerichten. In Portsmouth ontstonden ernstige rellen bij de woning van een door het blad geopenbaarde pedofiel, ook elders werden pedofielen bedreigd en zelfs werden onschuldigen die enige gelijkenis vertoonden met de mannen op foto's in *News of the World*, in elkaar geslagen. Het blad, met een oplage van een kleine vier miljoen exemplaren veruit de grootste zondagskrant van Groot-Brittannië, besloot daarop de actie te stoppen. *News of the World* voert samen met de ouders van de vermoorde Sarah Payne actie voor een

openbaar register, waarin iedereen kan nagaan of er bij hem of haar in de buurt ook pedofielen wonen. De regering was daar nog toe tegen. Die wilde het beheer van het register bij politie en reclassering laten, om te voorkomen dat pedofielen gaan onderduiken, en dan juist gevaarlijker worden. Blunkett zei gisteren echter dat hij -onder voorwaarden- ook buurtvertegenwoordigers bij het beheer van het register wil betrekken.

of staat, is de zeldzame kans om iemand te haten», schreef Aitkenhead. «De kans om iemand echt te haten, hardop, in het openbaar en volkomen straffeloos. Het gaat om goed en kwaad, dus door een gebaar tegen Cooke bewijs je je eigen goede trouw. Er zijn nog maar weinig mensen die we met goed fatsoen kunnen haten. Pedofielen spannen de kroon.»

De berechting van Roy Whiting, die vorige week tot levenslang werd veroordeeld wegens ontvoering en moord op een 8-jarige meisje, leidde opnieuw tot discussie over openbaarmaking van namen en adressen van pedofielen. De 42-jarige Brit had eerder in de cel gezeten voor misbruik van een meisje. Foto: AP/Chris Ison

Brit vermoord na pedofilieklacht

LONDEN - Een Britse man die wordt verdacht van ontucht met jongetjes is doodgeslagen in zijn huis bij Manchester. Van de dader(s) ontbreekt elk spoor. De 64-jarige man zou 9 januari terechtstaan, omdat hij in de jaren zeventig en tachtig twee jongetjes zou hebben aangerand. De familie van de man reageerde geschokt. Zij houdt vol dat hij onschuldig was. Volgens haar leefde de man erg teruggetrokken sinds in de buurt bekend was geworden dat er een rechtszaak tegen hem liep.

The Times
DECEMBER 24 2001
Suspected child abuser found beaten to death
BY RUSSELL JENKINS

A SUSPECTED paedophile, found murdered shortly before he was due to face indecency charges against two young boys, was the victim of a hate campaign. George Crawford, 64, who had severely impaired sight, was found by his wife battered to death on the floor of his bungalow on the Kirkholt council estate in Rochdale on Friday evening. He had been due to appear before Manchester Crown Court on January 9, and had intended to deny indecently assaulting two young boys in the 1970s and 1980s. Detectives said that they were keeping an "open mind" about the motive for Mr Crawford's murder, but the case has alarmed opponents of the campaign for "Sarah's

Law", which would give parents the right to know if a convicted paedophile was living nearby. The dead man's family insisted that the retired water board worker, who walked with the aid of a guide dog, had been subjected to verbal abuse and threats as news of his impending court case spread across the estate. Roy Crawford, his brother, said: "George had basically locked himself away after all this started. He was terrified of being got at if he went outside. He had people shouting things at his house at all times of the day and night. It wasn't just kids but adults as well. I do not know what they were shouting, but it was stuff to do with the rumours and the court case. He was very nearly blind so there was not much he could do with himself. He liked a drink now and then, but he couldn't really do that any more. He was scared." His wife Brenda, 62, found the body after she returned home from wrapping Christmas presents at her mother's house. He had been beaten around the head and left to die on the living-room floor. His guide dog, Alf, had been locked in the kitchen. She said her husband, who was facing ten indecency charges, was verbally abused whenever he left his home in the cul-de-sac. "George was constantly vilified whenever he went out of the house," she said. "The abuse that

was handed out was awful. He was terrified." Mrs Crawford said that once one particularly determined tormentor had followed Mr Crawford into Kirkholt Working Men's Club. A "slinging match" ensued. "The bloke said he was going to get the police on him because he was a dirty paedophile," she said. "George came home really upset and said this man had started on him again. He said he was calling him names after his court appearance and said he was a 'nonce'." Before his death Mr Crawford had told his family and friends that the allegations were untrue and that he was determined to clear his name. He said he wanted to go to court to allow a jury to decide. "George would not harm a fly," Mrs Crawford said. "Since he lost his full eyesight in a car crash in 1968, he had dedicated himself to working for the community. He worked as a volunteer in the Scouts, youth groups and care homes. He just wanted to stay active and help out. He loved working in the community and would have done anything for anyone." Scenes of crime officers taped off the bungalow for a detailed forensic examination. A post-mortem examination showed that Mr Crawford died of massive head injuries. A spokesman for Greater Manchester Police said it was too early to know whether Mr Crawford's murder was linked to the trial. He said: "We have to remain open-minded as to the reasons behind his death at this early stage." Friends and neighbours on the estate spoke of a "nice, quiet, very polite man". He regularly visited the working men's club, but had stayed away when the allegations became widely known. Brenda Simmons, the club's stewardess, said: "Let's say there are mixed feelings here. There are some who think that only a court can decide whether someone is guilty, and there are some who say, if you are involved in that, then you've got it coming."

Aart Brouwer 6A 24/12

In Britse rechtszalen wordt bij uitzondering nog weleens ouderwets vonnis gewezen. Op zulke dagen poetsen de deurwachten hun koperen knopen, de rechters laten zich met gepaste ernst in hun toga's hissen en controleren hun pruiken in de spiegel. Alle fotografen worden uit het gebouw geweerd, de juryleden verschijnen in hun zondagse pak. Wanneer de opperrechter zijn stem verheft, hopen de verdachte en zijn advocaat tevergeefs op de ook in Britse vonnissen inmiddels gangbare humane overwegingen. De toon is oudtestamentisch, de uitspraak in steen gebeiteld: levenslang, zonder vroegere vrijlating of andere voorrechten. De veroordeelde is bijna altijd een pedofiel.

Zo verging het ook de 42-jarige monteur Roy Whiting, die vorige week levenslang kreeg wegens verkrachting van en moord op het achtjarige meisje Sarah Payne. Hij werd door rechter Richard Curtis persoonlijk aangesproken en in de felste bewoordingen veroordeeld. «U bent een verdorven mens», sprak de magistraat: «U bent beslist niet geestelijk in de war. Ik heb u een maand lang meegemaakt en naar mijn mening bent u een gewiekste en gewetenloze leugenaar.» De rest van de *considerans* was van hetzelfde gehalte, alsof het slachtoffer Curtis' eigen kind was. Whiting was al eens eerder veroordeeld wegens kindermisbruik en zijn zaak is voor de Britse regering aanleiding een nationale registratie van pedofielen te overwegen.

Alleen in Groot-Brittannië worden pedofielen binnen en buiten de rechtszaal zonder terughoudendheid verketterd. Rond de huizen van veroordeelden en verdachten doen zich middeleeuwse tafereelen voor: opstootjes, brandstichting, vernieling en geweldpleging. Buurtgenoten verenigen zich in patrouilles en comités, de boulevardpers en plaatselijke politici spinnen er garen bij. «Als één ding de mensen tegenwoordig de straat op krijgt, is het wel het gerucht dat er een pedofiel is gesignaleerd», schreef verslaggeefster Decca Aitkenhead van *The Guardian* toen zij in 1998 de lotgevallen van één zo'n opgejaagde pedofiel, Sidney Cooke, op de voet volgde. «Wat we ons tot nog toe niet hebben afgevraagd, is wat deze protesten eigenlijk met pedofielen te maken hebben.»

Naarmate zij zich meer in de motieven van de actievoerders verdiepte, ontdekte Aitkenhead dat de komst van een pedofiel in de buurt voor de meesten geen bedreiging maar een soort verlossing was. Ze hadden eindelijk een zaak waarvoor ze zich met buurtgenoten en verre geestverwanten konden verenigen. Cooke gaf het kwaad een naam, een gestalte en een doel: het misbruik van hun bloedjes van kinderen, of anders wel die van hun burens. «Wat Cooke de mensen biedt, waar hij ook gaat

De Britse hetze tegen pedofielen verraadt een typisch modern, diffuus angstgevoel. We weten ons met het kwaad geen raad. We zijn al blij als we het kunnen projecteren op een medemens, of het nu een marginale buurtbewoner of Osama bin Laden is. We missen een vertrouwde schaduw. In vroeger eeuwen kon de mens zijn nood klagen bij God, bijstand vragen aan Maria of de engelen en zijn schuld afwentelen op de duivel. Heeft de dood van God in onze westerse cultuur al tamelijk dramatische gevolgen gehad, de verdwijning van Lucifer is minstens zo ingrijpend. Religieuze opiniepeilingen laten er geen twijfel over bestaan: hij is niet meer, de Boze, de verleider tot het kwaad die over onze schouder meekeek en ons bij het geringste vertoon van zwakte zijn geile praatjes influisterde. De Apollo van de duisternis die Faust uit de slaap hield, schilders fascineerde en Baudelaire tot de mooiste verzen inspireerde, is morsdood. Zeg maar gerust: onder de grond geschoufeld. Terwijl God nog omstandig door Marx, Nietzsche en de existentialisten werd uitgeluid, kreeg de heer der wereld een armetierige staatsbegrafenis zonder toespraken. Hij is niet zomaar gestorven, hij is letterlijk doodgezwegen. En dat kan ons lelijk opbreken.

Na een eeuw waarin de mens zich van zijn meest onmenselijke kant liet zien, is uitgerekend het kwaad gereduceerd tot een abstract begrip. Het is praktisch verdwenen uit ons vocabulaire. De termen die vorige generaties ervoor gebruikten (erfzonde, zwakte van het vlees, baarlijke duivel) zijn even *camp* geworden als Willeke Alberti. Je zou haast denken dat we het kwaad in onze welvaartsmaatschappij hebben gedomesticeerd, want tegelijkertijd verlustigen we ons meer dan ooit aan zijn fictieve verschijningen en aan zijn al te reële uitbarstingen op andere plaatsen, zoals de eindeloos herhaalde instorting van de Twin Towers of de dagelijkse *snuff* movie van de bombardementen op Afghanistan.

Zelfs onze filosofen hebben het kwaad uit hun canon weggeschreven. Angelsaksische denkers, die de totalitaire ervaring van hun Europese tijdgenoten misten, ruimen er al meer dan een eeuw geen plaats meer voor in. De analytische filosofie verbant het kwaad naar de buitenste duisternis tezamen met «alles waarover men niet kan spreken». De Franse postmodernisten eveneens, al wemelen hun werken van de verwijzingen naar aloude immanente en transcendente begrippen als «dood», «liefde» en «waarheid». Marxisten maakten de moraal ondergeschikt aan de klassenstrijd, de existentialisten wisten er vaak geen raad mee, al moet gezegd dat sommigen (Camus, Merleau-Ponty) dat onvermogen als een uitdaging zagen en er meeslepend over schreven. Uit een pas verschenen overzicht (*Grote politieke denkers, bun*

strijd tussen goed en kwaad, Meinema) blijkt dat ook de politieke filosofie aan dit manco lijdt. Het kwaad is als een erfenis zonder testament, schrijven de redacteurs Buijs en Woldring in hun inleiding.

De Duitse filosoof Rüdiger Safranski wijdt de er in 1997 een boek aan, *Het kwaad, of de tragedie van de vrijheid*. Het werd ingegeven door een zorg die hij al vaak in interviews had uitgesproken: door de onschuld, om niet te zeggen onnozelheid waarmee naoorlogse generaties omsprongen met het vraagstuk van het kwaad, zijn we vatbaar voor nieuwe uitbarstingen. In linkse analyses van het nationaal-socialisme bijvoorbeeld wordt geen aandacht besteed aan het demonische element dat Hitler en zijn trawanten vertegenwoordigden. Het nazisme wordt afgeschilderd als een uit de hand gelopen variant van het kapitalisme dat naar zijn aard altijd al dictatoriaal was. Zodoende konden antikapitalistische studenten in de jaren zestig zichzelf wijsmaken dat ze eigenlijk tegen het fascisme stredden. De sociologische systeemtheorie van Niklas Luhmann noemde het nazisme tenminste nog een «systeemdisfunctionele dispariteit», maar zulk abracadabra deed de feiten geen recht, vond Safranski. Het kwaad komt niet voort uit systemen of omstandigheden, het is een consequentie van de menselijke vrijheid. Ieder mens kan een radicale keuze voor het kwaad maken, hij kan te allen tijde besluiten «nee» te zeggen tegen zijn samenleving, zijn medemens of zijn God.

«Deze eeuw heeft talloze gruwelen voortgebracht, maar als de filosofie of de wetenschap daarover begint te spreken, worden ze bijna altijd onschuldiger dan ze waren», aldus Safranski in 1995. «Toen ik over het kwaad begon na te denken, waren de eerste rechts radicale aanslagen en brandstichtingen in Rostock en elders voor mij een belangrijke ervaring. Op de televisie werden mensen geïnterviewd uit het milieu van de daders. Wat me frappeerde was dat ze allemaal spraken als sociaal werkers: een gebroken jeugd, een uitzichtloze situatie — ze hadden er de mond van vol. Er waren eigenlijk geen daders meer, er waren alleen nog «gedepriiveerden» die het ook niet konden helpen dat het tot zo'n uitbarsting kwam. Dat is een tamelijk obscene ontwikkeling.»

Het is wrang dat uitgerekend de joodse filosofe Hannah Arendt een belangrijke legitimatie voor die onnozelheid heeft geleverd. Aan haar onverschilligheid lag het niet. «Als ik het probleem van het kwaad toch eens kon doorgronden», verzuchtte ze in 1935 tegen haar leraar en vriend Karl Jaspers. Het gevaar dat toen al twee jaar binnen de Duitse grenzen woerde en zich spoedig zou uitzaaien over heel Europa — die «inbreuk van de onderwereld in de politiek», zoals H.A. van Randwijk het nazisme noemde — hield hen beiden levenslang bezig. Jaspers geloofde van meet af aan niet in de radicaliteit ervan. Nog in 1946 schreef hij dat het nazisme alleen kon worden begrepen als een oppervlakkig verschijnsel, te vergelijken met een bacteriële besmetting, en niet als een massale uiting van kwade wil.

Arendt gaf in 1963 haar eigen antwoord, in de vorm van het nog altijd controversiële boek *Eichmann in Jerusalem*, dat zelfs haar vriendenkring verdeelde. Zij zag in de door Israël terdoodgebrachte oorlogsmisdadiger Adolf Eichmann geen belichaming van het radicale kwaad, maar een toonbeeld van alledaagse medeplichtigheid. In de loop van zijn proces (dat zij ter plekke volgde) raakte Arendt ervan overtuigd dat Eichmann zijn belangrijke rol in Hitlers moordmachine niet had vervuld uit persoonlijke haat of lust. Hij had ook geen ideologische motieven, hij was geen gelovige nazi maar een *Schreibtischmörder*, een fantasie-loze dienstklopper die onder elk willekeurig regime zijn voorgeschreven plicht had

gedaan.

Tegenstanders verweten Arendt dat zij haar ogen sloot voor Eichmanns schuld, alsof ze hem op zijn woord geloofde wanneer hij tegen zijn rechters verklaarde dat hij niet had geweten wat hij deed. Hij wist wel degelijk wat hij deed, meende Arendt; hij wist alleen niet wat het betekende. Hij kon zich niet verplaatsen in zijn slachtoffers, de gruwelijke gevolgen niet in verband brengen met zijn administratief handelen. Zijn grote vergrijp, «gedachteloosheid», was vanwege de banaliteit niet minder schandalig, maar wettigde volgens Arendt wel de conclusie dat het kwaad oppervlakkiger was dan het goede: «Tief und radikal ist immer nur das Gute.»

Zonder dat Arendt het wist, leek haar visie omstreeks dezelfde tijd bevestigd te worden door de laboratoriumexperimenten van de Amerikaanse psycholoog Stanley Milgram, die proefpersonen zo ver kreeg dat ze een vastgebonden slachtoffer pijnlijke en zelfs dodelijke stroomstoten wilden toedienen op gezag van een proefleider met een witte jas en een academische titel. Slechts weinigen kwamen in opstand en weigerden verdere deelname aan het «experiment». Van de proefpersonen ervoeren sommigen zelfs na afloop hun medeplichtigheid niet als een probleem, anderen kampten daarentegen nog jaren met gewetenswroeging omdat ze zich hadden laten overhalen tot (schijnbare) marteling en moord.

Dat Eichmann in zijn postuum gepubliceerde memoires schreef dat hij lachend in zijn graf sprong bij de gedachte aan de vermoorde joden, kon Arendt niet weten. Maar ze had wel kunnen (en dus moeten) weten dat veel van Hitlers beulen bepaald niet gedachteloos de gaskranen bedienden of achter het front honderdduizenden joden, Polen en Russische krijgsgevangenen in zelf gedolven graven doodschoten. Haar banalisering van het kwaad was in de eerste plaats een poging de godsdienst te ontmantelen en de mens te zuiveren van de ingeboren zonde. Tien jaar eerder had ze al tegenover een collega verklaard dat godsdienstige interpretaties van het kwaad niet toereikend waren omdat de mens geen zondige ziel had.

Maar hoezeer ze zich ook tegen de invloed van de theologie verzette, ze haalde die toch langs de achterdeur weer binnen. «In haar gebruik van het woord «banaal» klinkt Luthers opvatting door van het kwaad als een parasitair verschijnsel, dat wil zeggen van een corrumperende kracht die het goede nodig heeft om zich sterk te maken», meent VU-filosof Sander Griffioen. Had ze nog iets dieper gegraven in het geloof van haar vaders, dan had ze daar een andere interpretatie gevonden die het kwaad de plaats gaf die het toekomt. Een inzicht zo oud als de mensheid, misschien nog wel ouder dan het menselijk verbond met enige god.

Het is een talmoedische wijsheid dat ieder mens twee *jetzerim* oftewel inborsten heeft, een goede (*jetzer batov*) en een slechte (*jetzer bara*). De ene kan niet zonder de andere, vandaar dat zelfs onze nobelste daden een zelf-zuchtige bijmenging hebben. «Eigenlijk gaat het om twee elkaar aanvullende zielen», legt rabbijn Raph Evers van het Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap uit: «De *jetzer bara* is de aardse ziel, de neiging waardoor de mens zich in de wereld begeeft, angst en tegenslag overwint, naar erkenning streeft. Die aardse ziel staat ook voor onze agressie, hebzucht, hedonisme, drang naar macht. Een van de eerste mensen, Kaïn, duldde al geen broer naast zich. De *jetzer batov* is de goddelijke ziel waardoor de mens zich boven het aardse verheft, het vehikel waardoor God in de wereld aanwezig blijft.»

De oudste mythen zijn meer dan primitief bijgeloof. Nadat hij van de boom der kennis had gegeten, verloor de mens zijn onschuld, maar hij won het inzicht in goed en kwaad. In haar drang om zich van het joodse geloof te bevrijden, bagatelliseerde Arendt een van de gruwelijkste episoden uit de geschiedenis.

• NIEUWSBLAD VAN HET NOORDEN

8-12-01

ALLEDAG

HENK HIELKEMA

Fietsers bekeuren en verkrachters aanhouden

De laatste tijd duiken er weer verhalen in de media op rond verdachten die zich schuldig gemaakt zouden hebben aan seksueel misbruik van kinderen. Vooral in onze regio zijn er twee zaken die enkele lezers bezighouden: de man in het Groningse Zuidwolde die jonge jongens zou hebben verkracht en mishandeld en twee peuterleiders in de Stad die verdacht worden van seksuele handelingen met jonge kinderen. Deze week kreeg ik er twee reacties op die nogal van elkaar verschillen qua benadering. Van de heer Ten Berge uit Haren die het heeft over de prioriteit van de politie en van de heer Modderman uit Groningen die kritiek heeft op de berichtgeving in de media.

Om met de laatstgenoemde te beginnen, Modderman vindt het veel te ver gaan om de peuterleider, tegen wie de vorige week een klacht is ingediend door één ouder, meteen maar publiekelijk aan de schandpaal te nagelen: "Het zou best eens zo kunnen zijn dat de eerdere ontuchtzaak op een peutercrèche ertoe geleid heeft dat deze ouder een klacht heeft ingediend. De instanties hebben er namelijk via de media bij iedereen op aangedrongen om klachten in te dienen."

Symptomen

Mensen die kinderen op kinderdagverblijven onderbrengen zijn geattendeerd op de symptomen die zouden kunnen wijzen op seksueel misbruik. "Maar", zegt Modderman, "daardoor kun je ouders ook op een dwaalspoor zetten. In het concrete geval van de vorige week is het zo dat één vermoeden van een ouder een geweldige hetze heeft veroorzaakt. Het zedenprotocol moest zelfs in werking worden gezet, de betrokken leider werd geschorst en hij werd door vrijwel iedereen al gebrandmerkt als dader."

De tweede opmerking die deze Stadjer wil maken is het ontbreken in de media van een in zijn ogen belangrijk verschil: "Niet iedere pedofiel is een kinderverkrachter. De

man in Zuidwolde is in mijn ogen een kinderverkrachter en hoeft geen pedofiel te zijn. De toevoeging pedofiel kan beter achterwege blijven omdat dat er niet toe doet. Er zijn meer pedofielen die kinderen niet verkrachten dan wel. Iedere heteroseksueel is toch ook geen vrouwenverkrachter? Van een vrouwenverkrachter zeg je toch ook niet expliciet dat hij een heteroseksueel is?"

Emotioneel

Ten Berge uit Haren — zelf vader van twee jonge kinderen — reageert emotioneel op de berichten van de man in Zuidwolde, die jonge jongens zou hebben afgericht en misbruikt: "Ik probeer me in te leven in de gevoelens van de slachtoffers en hun ouders en ik zou als vader geen oog meer dicht doen voordat ik dit beest naar de andere wereld zou hebben geholpen."

Hij hekelt verder het beleid van de politie: "Voor de agenten is het gemakkelijker om in een plaats als Haren mensen te bekeuren als ze op straat te vroeg oversteken. Als ondernemer in deze plaats erger ik mij aan deze bekeuringen omdat men de klanten ermee wegjaagt. Laat de politie zich eens bezighouden met echte criminelen zoals kinderverkrachters."

Verlichting

Het bekeuren van fietsers zonder verlichting is volgens Ten Berge ook een taak die de politie zich meer zou moeten aantrekken. Ten Berge: "Maar ook de ouders van deze fietsende kinderen gaan niet vrijuit. Hoe zit het eigenlijk met hun verantwoordelijkheid? Zij willen toch ook graag hun kind weer veilig thuis hebben?"

De Harenaar is van mening dat de tolerantie in ons land op veel terreinen te ver is doorgeschoten: "We gedogen dat het een aard heeft. Ik weet zeker dat mijn gevoelens worden gedeeld door de zwijgende meerderheid. Zelf ben ik nog maar 33 jaar, maar ik kan nu al zeggen dat het vroeger beter was gesteld met heel veel dingen."

Wilt u reageren of een probleem aan de kaak stellen?

Telefoon: 050 - 5844233

of Alledag

postbus 60, 9700 MC Groningen.

Fax: 050 - 5844209.

e-mail: henk.hielkema@hazewinkel.nl

Iets meer zelfinzicht had haar geleerd dat ze haar doel voorbij-schoot. Dat geldt des te meer voor Britse dorpelingen die op pedofielen jagen en verdachte voorbijgangers molesteren. Bij nader inzien is de heer der wereld niet dood, we hoeven maar naar binnen te kijken om hem springlevend aan te treffen.

RK Kerk aantrekkelijk voor pedoseksuelen

'Theologie nog teveel beïnvloed door vroege kerkvaders, die seks smerig en zondig vonden'

door Wim Schrijver

De lijst van pastores die kinderen hebben misbruikt, is 'deprime-rend lang'. De manier waarop de kerken de zaken geheim probeerden te houden 'zeer pijnlijk'. En celibatairen vormen een 'risicogroep'.

De Britse Rooms-Katholieke Kerk maakte vorige week bekend dat er een eigen kinderbescherming komt, die slachtoffers van geestelijken helpt en beschuldigingen van kindermisbruik onderzoekt. De Nieuw-Zeelandse predikant Ron O'Grady, bestrijder van kindermisbruik, is blij met het initiatief. O'Grady voert al jaren een kruistocht tegen kindermisbruik. Eerst als oprichter, later als coördinator en nu als erevoorzitter van Ecpat, een organisatie die elf jaar geleden vanuit de kerken werd opgericht tegen kinderprostitutie in Azië. Nu is de organisatie in ruim vijftig landen actief tegen het seksueel misbruik van kinderen.

„Na beroerde jaren van steeds meer onthullingen over misbruik door geestelijken en over de pogingen om het af te dekken, lijkt het ergste voor de kerken voorbij. Het imago van de kerk is flink beschadigd, maar gelukkig nemen nu veel kerken hun verantwoordelijkheid”, stelt O'Grady vast.

De kerken zijn volgens hem nog lang niet klaar met het onderwerp. „Veel kerkmensen willen er niet van horen. Hun kerkleiders zijn onaantastbaar”, schrijft hij in zijn net verschenen boek 'The hidden shame of the church' (De bedekte schaamte van de kerk) bij de Wereldraad van Kerken in Genève.

In 1996 schreef de Amerikaan Philip Jenkins in 'Pedofielen en priesters' dat het kindermisbruik door priesters 'zwaar overdreven' was. „Het is prettig om dat te geloven”, aldus O'Grady. „Maar de lijst van geestelijken die sinds het verschijnen van Jenkins' boek veroordeeld zijn, is deprime-rend lang.”

O'Grady wijst op de lijst die Deborah Coddington in 1997 publiceerde van ruim 600 Australiërs die voor seksueel misbruik waren veroordeeld. Bijna 15 procent van hen werkte in de kerk. „Een Amerikaans onderzoek schat dat de afgelopen vijftien jaar rond de duizend priesters wegens misbruik in opspraak kwamen.”

Celibatairen vormen volgens O'Grady 'een risicogroep', ook in andere religies. „Veel boeddhistische monniken hebben een relatie met een jonge novice en in hindoetempels komt vaak nog kinderprostitutie voor. Ook in Zuidoost-Azië worden geestelijken de laatste jaren geregeld om seksueel misbruik van kinderen veroordeeld.”

„Wie de cijfers van de veroordelingen bestudeert, ziet dat rooms-katholieke geestelijken zijn oververtegenwoordigd”, aldus O'Grady. Hij gaat zelfs nog een stap verder: „De RK Kerk is, en blijft helaas, een aantrekkelijk toevluchtsoord voor mannen die kinderen misbruiken.” O'Grady ziet zijn eigen observatie onderbouwd door verschillende studies. Bijvoorbeeld van de Amerikaanse psychiater Jay R. Feierman. Hij behandelde 500 priesters, die zich schuldig hadden gemaakt aan misbruik. Het celibataire ambt, aldus Feierman, trekt veel 'seksueel onderontwikkelde' mannen aan. Het wordt hoog tijd, volgens O'Grady, dat met name de RK

Kerk 'een meer verantwoorde theologie rond seksualiteit ontwikkelt'. „Te veel is de theologie nog beïnvloed door de vroege kerkvaders, die seks als minderwaardig, smerig en zondig hebben bestempeld”, zo is zijn overtuiging.

Ook bepleit hij een bezinning op het biechtgeheim. „Hoe kan een priester niets doen als hij door de biecht weet dat iemand kinderen misbruikt?” Overigens is in september voor het eerst een geestelijke, een Franse bisschop, veroordeeld omdat hij zweeg over misbruik door priesters, die hem dat tijdens de biecht hadden verteld.

In protestantse kring komt kindermisbruik relatief vaak voor in de 'zware', orthodoxe milieus, zo blijkt uit de cijfers. „Vooral in de Verenigde Staten gaat het in veel gevallen om sterk patriarchale kerken, waarin ook de oude opvatting heerst dat seksualiteit nauw met zonde is verbonden.”

Binnen de kerken wordt volgens O'Grady ook te makkelijk over vergeven gesproken. „De druk om 'te vergeven en te vergeten' is vrij algemeen, maar in de praktijk functioneert het vaak als een vorm van chantage. Eerst ben je misbruikt en vervolgens word je min of meer gedwongen om te vergeven.”

In de RK Kerk komt daar nog eens bij, aldus O'Grady, dat iemand absolute kan krijgen van de priester. „Iemand die kinderen had misbruikt, zei eens: 'Mijn zonden zijn me door de priester vergeven.' Dat hij verantwoordelijkheid voor zijn daden moest nemen, voordat er sprake kan zijn van werkelijke vergeving, wist hij niet.”

Britse krant veroordeeld

LONDEN, 5 DEC. De Manchester Evening News is gisteren door een Londense rechter veroordeeld tot een boete van 30.000 pond wegens minachting van de rechtbank. De krant moet ook de proceskosten van 120.000 pond betalen. Het blad publiceerde eerder dit jaar een artikel over Robert Thompson en Jon Venables, de twee nu 18-jarigen die in 1993 de kleuter James Bulger vermoordden. Thompson en Venables kwamen in juni na acht jaar op vrije voeten. Op de dag van hun vrijlating onthulde het blad de nieuwe identiteit van de twee en hun verblijfplaats - dit ondanks een uitdrukkelijk rechterlijk verbod. De Manchester Evening News, die had aangevoerd dat de publicatie een vergissing was, onderzoekt nog of beroep wordt aangegetekend tegen het vonnis. (AP)

Op 12 februari 1993 vermoordden twee tienjarige jongens de slechts twee jaar en elf maanden jonge James Bulger. Vooral de brute en meedogenloze wijze, waarop de peuter werd omgebracht, deed de wereld rillen van afgrijzen. Nu, acht jaar later zijn de daders op vrije voeten gesteld en de media aan banden gelegd om de terugkeer van de evildoers in de maatschappij niet in de weg te staan. Panorama-verslaggever Aad Wagenaar toog naar de plek des onheils en belandde in een loopgravenoorlog tussen kranten en reclassering...

Ergens in Engeland - God en slechts een handjevol mensen weten waar - lopen ze alweer drie maanden in betrekkelijke vrijheid rond, doen ze boodschappen, volgen ze onderwijs of zijn ze misschien aan hun eerste baantje begonnen. De huizen waar ze wonen kunnen in of rond Manchester staan, in Blackpool, Bolton, Lancaster of zo'n andere sombere stad van vergane glorie en bijna dagelijkse half tot zware bewolking in het midden en noorden van Engeland. Maar het kan ook dat de twee, nu 19-jarige, jongens hun herwonnen vrijheid niet eens zo ver van Liverpool beleven, de plaats van hun kindsheid - en van die nog steeds onvoorstelbare misdaad uit dezelfde levensperiode, de moord op de kleine James Bulger.

Verbeterd en berouwwol?

Ze heten al lang geen Robert Thompson en Jon Venables meer, zoals toen ze hun vreselijke daden begingen. Met welke namen ze wél door het leven gaan is het geheim van Engeland, net als hun verblijfplaats en het uiterlijk dat ze na de gang door de puberteit hebben overgehouden. Uit de zeldzame getuigenissen van de laatste jaren kan worden afgeleid dat Robert een net uitzierende, bedachtzame jongeman is geworden met artistieke aanleg; hij schijnt niet onaardig kleding te kunnen ontwerpen en maken en heeft ook liefhebberij in tuinieren. Met Jon daarentegen zou het niet zo opschieten op weg naar de volwassenheid. Hij moet tamelijk vadsig zijn, kijkt schuw en is niet erg leergierig; hij heeft moeite met openbare plaatsen en zou nog steeds niet alleen een winkel binnen durven.

Maar het is allemaal gissen en van horen zeggen. Hoe het Robert Thompson en Jon Venables werkelijk vergaat, hoe ze heten, waar ze wonen en wat ze uitspoken, is maar aan een klein aantal mensen bekend. Dat zijn de minister van Binnenlandse Zaken van Engeland, functionarissen van rechterlijke macht en politie, sociale werkers en de naaste familie: de vaders en moeders Thompson en Venables en de respectievelijk zes en twee broers en zussen.

De meerderheid van de Britse pers, met name de boulevardbladen, zou de handel en wandel van Robert Thompson en Jon Venables graag uit de doeken doen, liefst dagelijks en zo gedetailleerd mogelijk. Maar ze

komen zelfs niet aan de publicatie van veronderstellingen toe - bladen als *The Sun*, *Daily Mail*, *The Mirror*, *Daily Express* en *News of the World*, wier voorpaginateksten geregeld in bloed en liefdessappen gedrukt lijken, zwijgen als het graf over de twee vrijgelaten moordenaars.

De meest geharde nieuwsjagers van het Verenigd Koninkrijk zijn gefrustreerd, gemuilkorfd en gekooid door Dame Elizabeth Butler-Sloss. Zij is de magistraat die bij het Britse hooggerechtshof over jeugd- en familie zaken gaat. Op 8 januari 2001, bij het begin van de procedure voor de vrijlating van Thompson en Venables, decreeteerde ze dat de Britse nieuwsmedia nooit een letter zullen mogen publiceren over hun nieuwe identiteit en verblijfplaats. De twee blijven namelijk van een 'unieke beruchtheid', zo meende Dame Elisabeth. Ze achtte het gevaar groot dat het woedende volk de jongens zou lynchen als het erachter kwam wie ze waren en waar ze verbleven. Half juni, toen de voorwaardelijke vrijlating van Thompson en Venables elk moment zijn beslag kon krijgen, werd het publicatieverbod nog eens onderstreept. De Britse rechter beloofde als sancties hoge boetes en mogelijk ook gevangenisstraf.

De meeste Britse media waren des duivels over de persbreidel. Het zondagsblad *News of the World* gooide er een hele pagina van protest tegenaan. „Waarom is zo'n draconische bedreiging van het vrije woord nodig?” riep het blad. „Omdat ruwe Merseysiders, gekweld door het schrikbeeld en de barbaarsheid van de dood van kleine James, Venables en Thompson aan stukken zouden scheuren als ze hen konden vinden? Of is het omdat een zwakke, politiek correcte gevestigde orde ze vrijlaat jaren voordat hun schuld aan de gemeenschap is voldaan?” Want misschien, vond *News of the World*, zou er minder reden voor weezin over de vrijlating zijn als de twee in de acht jaar van hun opsluiting niet zo in de watten waren gelegd en als hun belachelijk korte straf niet zo spotte met het korte leven van James. Ook het dagblad *The Mirror* spuwde volop gal over de omgekregen muilkorf, terloops Thompson en Venables de hel toezeggend als hun uiteindelijke strafinrichting.

Maar er waren ook ingehouden commentaren in de Britse pers. Die wezen er op dat met zo'n publicatieverbod het publiek nooit zal begrijpen waarom de twee zijn vrijgelaten. Hoezo 'Venables en Thompson verbeterd en

berouwwol' - door wie en hoe is dat dan vastgesteld? Welke garanties zijn er dat de onbegrijpelijke boosaardigheid die in februari 1993 in de jongens was gevaren, na acht jaar is uitgerooid, weggebrand, zodat ze geen gevaar meer vormen voor de gemeenschap?

Vragen die geen antwoord mogen

Mark Thomas is een journalist die ook zulke vragen opwerpt. „Ik vind,” zegt hij, „dat het publiek - en dus de pers - het recht heeft om te kunnen beoordelen of het een juiste beslissing is om de twee vrij te laten. Wat is er met ze gebeurd dat ze nu beter zijn? Kan dat wel, zo'n verbetering in acht jaar; had een opsluiting van vijftien jaar niet meer zekerheid gegeven?” Thomas, van middelbare leeftijd, werkt bij de *Liverpool Echo*, de grootste krant van de stad en de regio Merseyside. Hij volgt de zaak van James Bulger en zijn moordenaars vanaf februari 1993 en schreef er het boek *Every Mother's Nightmare* over.

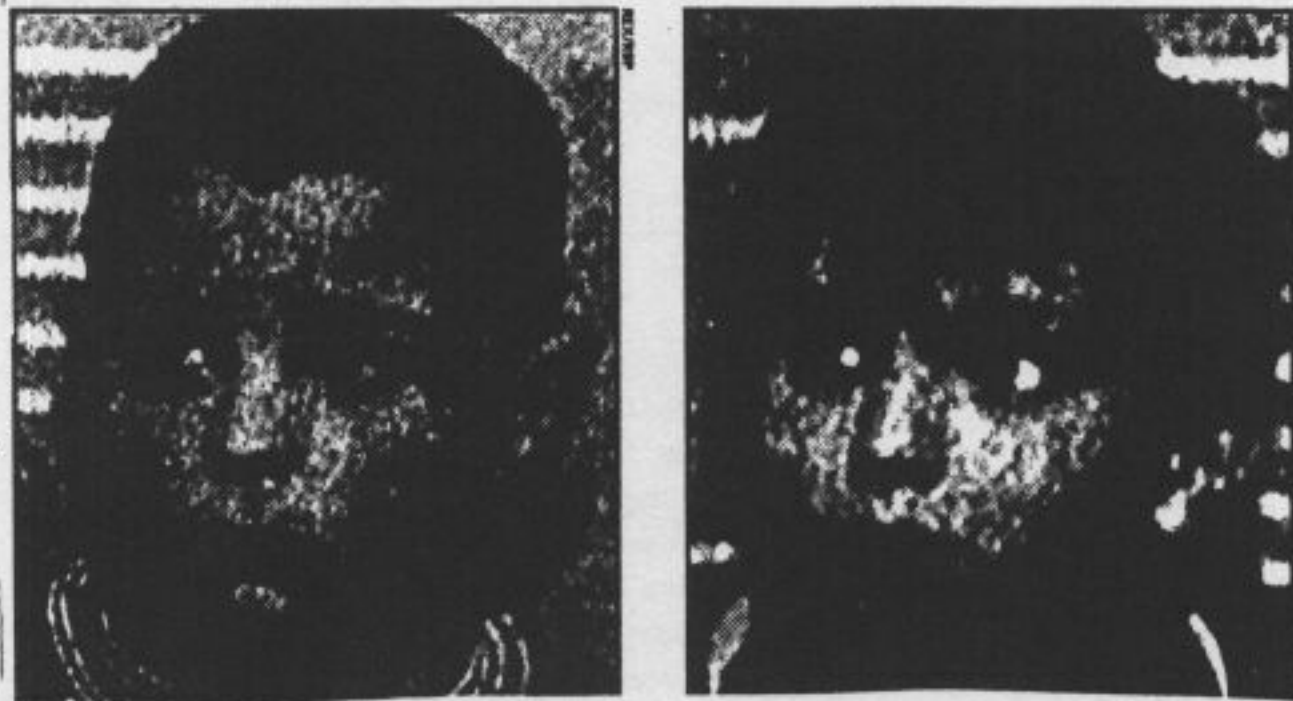
In zijn krant kan Thomas momenteel geen letter over de zaak kwijt; de hoofdredactie heeft besloten het gerechtelijk bevel strikt te gehoorzamen. „We zouden de nieuwe identiteiten en verblijfplaatsen van Thompson en Venables trouwens ook zonder zo'n order niet publiceren, denk ik. Dat zou die jongens immers in regelrecht levensgevaar brengen.”

De grauwe periferie van Liverpool

Paul Kennedy is met zijn 28 jaar een stuk onstuimiger en minder begripvol dan collega Thomas. Nog frustreerder dan het niet mogen schrijven over Thompson en Venables vindt de jonge chefreporter van de *Liverpool Echo* het bijkomende verbod om mensen te benaderen, die mogelijk informatie over de twee hebben. Kennedy - de balpen om mogelijke nieuwtjes meteen op te kunnen schrijven paraat achter het linkeroor - weet dat Thompson de afgelopen acht jaar in een opvoedingsinstituut in Barton Moss is geweest, op het platteland van Lancashire. Er zijn in het Verenigd Koninkrijk 28 van die zogenaamde *secure units*, zwaarbewaakte internaten waar groepjes van tien tot twintig tieners met zeer ernstige misdaden op hun geweten worden heropgevoed. Jon Venables zat in zo'n inrichting in Red Bank bij Warrington, slechts een kilometer of dertig van Liverpool. „Ik heb er al die jaren zo naartoe kunnen rijden,” zegt Kennedy. „Maar als ik als journalist ook maar in die richting had gekeken zou ik waarschijnlijk al strafbaar zijn geweest.”

Hij rijdt ons in zijn auto door Walton, de buurt waar James Bulger zijn einde vond. Een halfuur geleden waren we in Bootle, waar de kleuter werd ontvoerd. Het donkergrijze winkelcentrum Strand deed binnen, zijn betrekkelijke nieuwheid ten spijt, denken aan zo'n overdekt plein met galerijen in de Bijlmer van tien jaar geleden, voordat het

Robert Thompson (links) en Jon Venables ten tijde van hun gruwelijke misdaad.

Voortvluchtige Mike J. wegens fraude veroordeeld

Stiefvader Rowena

(4) heeft strafblad

TEL 6-12

door Jolande Westdorp

ROTTERDAM, donderdag

De voortvluchtige stiefvader Mike J. van de vermoorde kleuter Rowena Rijkers (4) blijkt een doorgewinterde crimineel met een strafblad wegens fraudezaken. Bronnen in Rotterdam brengen zijn naam tevens in verband met drugshandel.

Rowena heeft de laatste maanden van haar korte leventje met haar moeder Wanda Rijkers (25) en zusje Rochelle (2) doorgebracht in de schaars ingerichte woning van de 32-jarige Mike J., een flat op dertien hoog in de Rotterdamse wijk Alexanderpolder. Het is niet uitgesloten dat het meisje daar is vermoord en op afschuwelijke wijze is verminkt. Haar lichaamsdelen werden in augustus her en der in ons land in het water gedumpt.

De laatste keer dat Rowena bij haar biologische vader Martin Huisman in Dordrecht heeft geloged, zou zij op haar toenmalige basisschool hebben gezegd dat ze erg ongelukkig was en niet meer bij haar moeder en stiefvader wilde wonen. Kort daarna verdween het meisje permanent uit beeld bij zowel haar vader als de Mauveschool.

Bits

„Ik heb haar moeder nog diverse malen mobiel gebeld en gevraagd of Rowena in haar nieuwe woonplaats wel naar school ging”, aldus schooldirecteur R. Zeeuw. „Wanda Rijkers zei ergens in de randstad te wonen, maar weigerde te zeggen waar. Tijdens ons laatste gesprek gaf ze mij bits te verstaan dat Rowena nog niet leerplichtig was en dat wij ons niet met haar zaken moesten bemoeien. Ik denk niet dat het meisje na april ooit nog naar school is gegaan.”

De Rotterdamse bureaus van Mike J. bevestigen zowel Rowena als haar zusje Rochelle tot in augustus te hebben gezien. „Maar het oudste kind was opeens verdwenen”, zegt een diepbedroefde buurvrouw. „We hebben daar geen acht op geslagen en dachten dat ze misschien bij andere familieleden was ondergebracht. Nu trek ik me de haren uit het hoofd dat ik de politie niet heb gebeld.”

In de dagen rond de gruwelijke kindermoord blijkt Mike J. zijn vlucht nauwgezet te hebben voorbereid. Dagenlang bood hij bij flatbewoners delen van zijn inboedel te koop aan. De schilderijen die hij sinds jaar en dag voor de verkoop maakte, werden volgens getuigen in de vluchtauto, een gestolen Mercedes Vito-bestelbus, geladen. Aan iedereen die het horen wilde,

verkondigde J. dat hij in Hendrik-Ido-Ambacht ging wonen. „Met zijn leugens heeft hij allerlei rookgordijnen opgetrokken”, zegt een van de bewoners.

Zijn drie pitbulls blijken eveneens te zijn doorverkocht. Een buurvrouw: „Tegen mij zei Mike dat hij in Spanje ging wonen en dat hij die beesten niet wilde meeneemen.”

De Rotterdammer — breed postuur, zwaar van gewicht en volop getatoeëerd — blijkt vorig jaar ook enkele maanden in Spanje te hebben doorgebracht. „Hij zei daar zijn brood met zijn schilderijen te verdienen. Tijdens zijn afwezigheid trokken enkele van zijn vrienden in de flat. Prompt kwam er een politie-inval en werd er een hennepkwekerijtje ontmanteld.”

Bijklussen

Mike J. heeft op jonge leeftijd een blauwe maandag op een politieschool gezeten. Verder zou hij onder meer hebben gewerkt als portier, sportinstructeur, beveiligingsbeambte en medewerker van een fotozaak. „Hij hield het nergens lang uit. Hij dook dan rustig de Ziektewet in of incasseerde een uitkering, terwijl hij elders aan het bijklussen was. Die kerel had overal schulden. Toen hij zijn auto kwijttraakte, wist hij een baan te vinden bij een bedrijf dat hem een auto ter beschikking stelde. Mike meldde zich weer ziek, maar reed wel prinsheerlijk in die wagen rond.”

Ruim twee jaar geleden werkte J. slechts een weekende als uitsmijter bij de Spaanse vestiging van discotheek Baja Beach Club in Barcelona. „Hij functioneerde voor geen meter”, zegt eigenaar R. Bravenboer. „Ik heb hem nog diezelfde zondag weggestuurd.”

Er zijn aanwijzingen dat J. met zijn vriendin Wanda en haar dochtertje Rochelle momenteel in Zuid-Spanje vertoeft. De politie wil dat niet bevestigen, maar zegt dat enkele getuigen het stel in het buitenland in de Mercedes hebben zien rijden.

In de vroegere buurt van Rowena, de Dordtse wijk Oud-Krispijn, bereiden de bewoners zich inmiddels voor op een stille tocht.

SCHOOLMEISJES

NAAR aanleiding van het onderzoek naar de identiteit van 'het meisje van Nulde' is gebleken dat tientallen schoolmeisjes en vermoedelijk evenzoveel jongens - administratief van de aardbodem zijn verdwenen. Kinderen verschijnen zonder enige opgave van reden niet op school, zonder dat de school weet waar het kind zich ophoudt.

In het geval van Rowena Rijkers valt de school noch de leerplichtambtenaar formeel iets te verwijten. De vierjarige Rowena viel niet onder de leerplicht, die tot 1 augustus 2002

Door een onzer redacteurs ERMELO, 3 DEC. De identiteit van 'het meisje van Nulde' is vastgesteld. Het gaat om Rowena Rijkers (4) uit Rotterdam. Dit heeft het rechercheteam vanmorgen op een persconferentie in Ermelo bekendgemaakt.

Het rompje van het meisje werd op 27 augustus gevonden op het strand Nulde bij Putten. Op 30 augustus, de dag waarop zij vijf zou zijn geworden, vond een visser bij Hoek van Holland haar hoofd. Op 13 oktober werd haar handje in het Veluwemeer gevonden, bij Harderwijk. De moeder van het meisje en haar vriend worden als verdachten beschouwd.

De vakgroep 'Art in Medicine' van de universiteit van Manchester reconstrueerde het gezicht van het meisje. Die reconstructie, op 22 oktober openbaar gemaakt, is door 'bekenden uit haar leefomgeving' herkend. De politie ver-

Naam
meisje
Nulde
bekend

stuurde daarnaast 7.800 brieven naar scholen en leerplichtambtenaren met de vraag of kinderen vermist werden. Ook via deze brieven is de politie op Rowena Rijkers geattendeerd. De familie van het meisje heeft vervolgens officieel aangifte gedaan van haar vermissing. Toen kon DNA-onderzoek worden gedaan, waarmee haar identiteit definitief werd vastgesteld. „Ook dit meisje had

Vaif onze verslaggevers ERMELO/ROTTERDAM

De reconstructie van haar hoofd heeft een belangrijke rol gespeeld bij het vaststellen van de identiteit het zogenoemde 'meisje van Nulde', Rowena Rijkers (4) uit Rotterdam. De politie verdenkt de moeder (25) van Rowena en haar vriend (32) van de moord op het meisje.

Het was voor het eerst dat politie en justitie een gezicht lieten reconstrueren om de identiteit te achterhalen van een vermoedelijk slachtoffer van moord. Het gaat volgens politiewoordvoerder B. Top om een 'fantastisch' opsporingsmiddel, dat desondanks alleen moet worden gebruikt als andere middelen niet meer werken. „Het kan voor nabestaanden heel schokkend zijn om door reconstructie ploeging te worden geconfronteerd met de dood van een dierbare”.

Rowena Rijkers verhuisde in april met haar moeder van Dordrecht naar Rotterdam. Oorzaak van de verhuizing waren relationele problemen van haar ouders. Onderdak werd gevonden bij de nieuwe vriend van haar moeder. Sinds de verhuizing heeft de vader het meisje niet meer gezien. Op 27 augustus vonden kinderdels gezichten na, onder meer op ren een romps op Strand Nulde. Enkele dagen later werd een voor spieren op de schedel. Volhoofd, dat in verregaande staat van ontbinding verkeerde, aangevonden aan de rand van de Nieuwe Waterweg. Een hand werd begin

pas op vijfjarige leeftijd in werking treedt. De leerplichtambtenaar is daarom niet ingelicht. Een mededeling van de moeder, dat zij ging verhuizen volstond, hoewel de school later nog wel heeft geprobeerd contact met de moeder te krijgen. Wettelijk mag het dan wel goed zitten, verreweg de meeste vierjarigen gaan wel naar school. Ouders houden het kind wel eens een dagje thuis, maar het is toch op zijn minst opmerkelijk te noemen dat deze leeftijdsgroep door de mazen van het controlesysteem glipt. Terecht wordt de vraag gesteld waarom een verdwijning van een vierjarige toch niet door de school onder de aandacht wordt gebracht van een leerplichtambtenaar of andere wettelijke instantie.

In de praktijk blijkt dat de meeste 'verdwenen' kinderen uit probleemgezinnen komen. Als gevolg van echtelijke ruzies worden de kinderen in de regel door een van de twee ouders meegenomen. De bestemming kan het buitenland zijn, maar ook bij voorbeeld een Blijf-van-mijn-Lijf-huis. In een enkel geval gaat het kind zelfs onder een schuilnaam verder op een andere school.

UIT het politieonderzoek in Nulde blijkt echter dat ook leerplichtige kinderen spoorloos zijn zonder dat daar ooit actie op is ondernomen. In verreweg de meeste gevallen zal geen sprake zijn van een misdrijf. Desondanks hebben school en gemeente de plicht om deze groep kwetsbare kinderen, die het in het leven toch al niet gemakkelijk heeft, zo goed mogelijk te vrijwaren van een lot als dat van Rowena Rijkers.

Maar justitie is zeer terughoudend met het geven van informatie die kan leiden tot het traceren van de vermoedelijke daders. Alleen inlichtingen over de vermoedelijke vluchtauto zijn openbaar gemaakt. Dat Rowena bijna haar hele leven in Dordrecht woonde en dat ook haar zusje werd vermist, zweeg de politie aanvankelijk. Buttinger spreekt van „een hele moeilijke afweging” over het naar buiten brengen van inlichtingen. „Met meer informatie ga je extra in de zaak roeren en veroorzaakt je eventueel ongewenste effecten”. Opsporingsfoto's van verdachten worden in Nederland alleen open-

Bekenden van het 'meisje van Nulde' herkennen haar toen zij de reconstructie van haar gezicht zagen. Strand Nulde, waar haar romp werd gevonden, is 'een geweldige plek voor zaken die het daglicht niet kunnen verdragen'.

1/1

Bekenden van het 'meisje van Nulde' herkennen haar toen zij de reconstructie van haar gezicht zagen. Strand Nulde, waar haar romp werd

Justitie terughoudend over de zaak-Rowena

Maar justitie is zeer terughoudend met het geven van informatie die kan leiden tot het traceren van de vermoedelijke daders. Alleen inlichtingen over de vermoedelijke vluchtauto zijn openbaar gemaakt. Dat Rowena bijna haar hele leven in Dordrecht woonde en dat ook haar zusje werd vermist, zweeg de politie aanvankelijk.

Buttinger spreekt van „een hele moeilijke afweging” over het naar buiten brengen van inlichtingen. „Met meer informatie ga je extra in de zaak roeren en veroorzaakt je eventueel ongewenste effecten”. Opsporingsfoto's van verdachten worden in Nederland alleen open-

baar gemaakt na toestemming van de minister van Justitie. Het OM in Zutphen heeft in dit geval de bewindsman nog niet ingeschakeld. Volgens politiewoordvoerder B. Top wordt er ook informatie achtergehouden op verzoek van de familie van Rowena. „Er zijn ook opa's en oma's in het spel”. De familie wilde dat bekend werd gemaakt dat Rowena uit Rotterdam kwam en niet dat werd gemeld dat ze een meisje uit Dordrecht is, dat slechts de laatste paar maanden van haar leven in Rotterdam woonde. Rowena werd in augustus in stukken gehakt. Romp, hoofd en een hand werden op verschillende

plaatsen gevonden. In zijn woning zou vorig jaar een hennepkwekerij zijn ontamand. Een oproep die maandagavond via de tv werd verspreid met informatie over de zaak heeft 25 tips opleverde. Vijf daarvan zouden serieus zijn. Er zijn aanwijzingen dat de verdachten zich in Spanje ophielden, zo zei bijvoorbeeld burgemeester van Dordrecht. De politie gaat er overtuigd van uit dat de driejarige Rochelle Rijkers nog in leven is en in gezelschap van haar moeder. Daar zijn volgens de politie „aanwijzingen” voor, die men overigens niet nader wil omschrijven.

Maar justitie is zeer terughoudend met het geven van informatie die kan leiden tot het traceren van de vermoedelijke daders. Alleen inlichtingen over de vermoedelijke vluchtauto zijn openbaar gemaakt. Dat Rowena bijna haar hele leven in Dordrecht woonde en dat ook haar zusje werd vermist, zweeg de politie aanvankelijk. Buttinger spreekt van „een hele moeilijke afweging” over het naar buiten brengen van inlichtingen. „Met meer informatie ga je extra in de zaak roeren en veroorzaakt je eventueel ongewenste effecten”. Opsporingsfoto's van verdachten worden in Nederland alleen open-

VERVOLG VK 4/12

Bekenden van het slachtoffer herkenden Rowena in de reconstructie. Zij heeft een smal gezicht en een spleetje tussen haar voortanden. De melding bij de politie bracht het onderzoek in een stroomversnelling. Volgens politiewoordvoerder Top is de gelijkenis sprekend. Het spleetje tussen de tanden, de gelaatstreken van Rowena en zelfs 'de wat hangende oogleden' zijn volgens hem goed getroffen.

Inmiddels had ook de directie van de Mauveschool in Dordrecht, de school die Rowena tot haar verhuizing bezocht, zich bij de politie gemeld. Volgens Top is het begrijpelijk dat de school na de verhuizing van Rowena niet meteen aan een misdrijf dacht. De moeder van Rowena zou de school zelf hebben medegedeeld dat zij gingen verhuizen.

Onderzoek met behulp van DNA van een familielid bracht definitief uitsluitsel over de identiteit van Rowena. De politie heeft een internationaal verzoek doen uitgaan voor opsporing van de moeder en haar vriend. Zij zijn in het laatst gezien in een witte Mercedes-bestelwagen.

Foto van Meisje van Nulde uitgekozen als dagbladfoto

RIJSWIJK - Een kinderjury heeft een foto van de reconstructie van het hoofd van het Meisje van Nulde gekozen als beste dagbladfoto van 2001. Hij is gemaakt door Koen Suyk van het ANP. De jury bestond uit 45 leerlingen van 11 en 12 jaar. De verkiezing was voor de zeventiende keer georganiseerd door de Stichting Krant in de Klas. De winnende plaat werd gekozen uit bijna honderd nieuwsfoto's. (ANP) VK 10/12

Moeder Rowena en vriend in Spanje gepakt

Van onze verslaggever
ROTTERDAM

De moeder van Rowena Rijkers en haar vriend zijn dinsdagmiddag in het Zuid-Spaanse Murcia aangehouden. Zij worden verdacht van betrokkenheid bij de dood van het meisje, van wie het lichaam in drie delen - bij Nulde en in de Nieuwe Waterweg - werd teruggevonden.

Het jongere zusje van Rowena, Rochelle, verkeert in goede gezondheid en zal volgens de Gelderse politie waarschijnlijk snel met haar vader terugkeren naar Nederland. Die bevond zich op het moment van de aanhouding in Marbella. De man zei dinsdagavond nog geen vertrouwen meer te hebben in het onderzoek; daarom was hij zelf op zoek gegaan met TROS Vermist.

De politie benadrukte in een verklaring dat de aanhouding het gevolg was van eigen onderzoek en dat de vader en het televisieprogramma aan de oplossing geen bijdrage hadden geleverd.

Identiteit lange tijd onzeker

27 augustus: In het water bij Strand Nulde in Putten wordt de romp van een meisje gevonden.

30 augustus 2001: Een visser vindt op de kade aan de Nieuwe Waterweg een kinderhoofdje. 2 september 2001: Hoofdje hoort bij de romp op Strand Nulde.

10 september: Het gevonden hoofdje en romp moet van een vijf- tot zevenjarig meisje zijn. 29 september: De politie vraagt alle basisscholen in het land na

Beloning?

Een particulier looft twintigduizend gulden uit voor degene die weet wie Rowena Rijkers heeft vermoord. Verantwoord?

Politiebericht: 'Het recherche-team wil graag weten wie Rowena na 2 augustus 2001 nog ergens heeft gezien en wie de witte Mercedes Vito bestelbus met het kenteken 03-VD-HG na eind augustus 2001 ergens heeft gesignaleerd. Getuigen of anderen die hierover iets kunnen melden, worden dringend verzocht te bellen met het recherche-team in Nulde 0800-0230012.'

De gulle gever uit Leeuwarden, J. Korthuis: 'Alle bruikbare tips - misschien kun je mijn e-mailadres noemen, j.korthuis2@chello.nl - speel ik gelijk door naar het team-Nulde. Ook al mailen er allerlei idioten.'

Woordvoerder Bert Top van het team-Nulde: 'We zijn hier niet zo gelukkig mee. Niet dat ik aan de bedoelingen van mijnheer Korthuis twijfel, maar we hebben liever dat tipgevers ons direct bellen. Niet alle reacties hoeven goedbedoeld te zijn. De hoofdofficier heeft nog geen beloning uitgelooft, zo vast zit het onderzoek niet. Er werken twintig rechercheurs aan deze zaak.'

VK 10/12

Woordvoerder W. Alkema van het ministerie van Justitie: 'Wij loven enkele tientallen malen per jaar beloningen uit. Die bedragen 10-, 25- of 50 duizend gulden, en een enkele keer, als de zaak heel ernstig is, zoals bij dat huis in de Haagse Schilderswijk dat in brand was gestoken, 100 duizend gulden.'

Als iemand daarbovenop nog een miljoen wil bieden, moet hij dat zelf weten. De geldschietter doet er wel goed aan de zaak door de politie te laten afwikkelen. Je weet maar nooit, hij kan door lieden benaderd worden die hem misleiden.

Alleen als de tip direct tot aanhouding leidt, wordt 100 procent uitbetaald. Bij andere tips zal de officier van justitie voorstellen een deel te betalen.'

Korthuis: 'Ik keer pas uit als de dader gepakt is. Heeft u een beter initiatief? Iedereen heeft altijd een mening over dit soort acties, maar met iets anders komen ze niet. Ik doe dit allereerst om dat meisje, dat door de personen bij wie ze zich veilig zou moeten voelen, in stukjes is gehakt. Maar ook om het knuffelcriminele cultuur hier. Voor slachtoffers zoals dat meisje dat door 14 jongens werd verkracht, is geen aandacht, maar die jongens gaan naar een cursus en mogen vooral niet gestigmatiseerd worden. Nederland slaat door, recht is vaak verre van rechtvaardig.'

Arnold Vonk

Rochelle met vader terug in Nederland

SCHIPHOL - Rochelle Rijkers, het zusje van het meisje van Nulde, en haar vader Martin Huisman zijn in de nacht van zaterdag op zondag aangekomen op Schiphol. Ze werden begeleid door twee medewerkers van de Stichting Jeugdbescherming Dordrecht. Het is de bedoeling dat Rochelle samen met haar vader tot rust komt van de gebeurtenissen de laatste tijd. Jeugdbescherming Dordrecht kreeg op 19 december voor drie maanden het toezicht op Rochelle toegewezen. Op 2 januari buigt de kinderrechter zich over de toekomst van het kind. (ANP)

Vader Rochelle: spijt van fouten

PATRICK MEERSHOEK

AMSTERDAM - Martin Huisman, vader van de vermoorde Rowena Rijkers, hoopt dat hij vandaag zijn andere dochter, de driejarige Rochelle, uit Spanje kan meenemen naar Dordrecht.

"Ik heb het gevoel dat ik Rowena in de steek heb gelaten. Dat wil ik met Rochelle niet laten gebeuren." Een klein half uur heeft Martin Huisman gisteren met Rochelle mogen doornemen. In de ontvangstruimte van een kindertehuis in Murcia zagen de twee elkaar voor het eerst sinds maart van dit jaar. "Het duurde even voor ze me herkende," zegt Huisman. "Daarna kwam ze met uitgestoken armpjes op me afgerend." Rochelle maakte tijdens de ontmoeting een gezonde en opgewekte indruk. De vader: "Volgens mij gaat het goed met haar."

Als de documenten eenmaal in orde zijn, stapt een medewerker van de Stichting Jeugdbescherming Dordrecht op het vliegtuig naar Spanje om vader en dochter op te halen. De kinderrechter wees de voogdij over Rochelle gisteren toe aan deze instelling. Bij de scheiding, eerder dit jaar, kreeg de moeder - nu met haar vriend Mike J. ver-

Eerst was er een romp, toen een gezicht en vervolgens een naam. Daarna drukten alle kranten die naam af, sommige ook een geboortekaartje met geboorte uur en geboortegewicht. NRC Handelsblad schrijft: 'Inmiddels zijn via publicaties in het Rotterdams Dagblad en De Telegraaf - door eigen nieuwsgaring - toch foto's van het meisje bekend geworden.' De krant drukt boven dit artikel dezelfde foto af.

Hij komt uit 'een vriendinnenalbum'. De Volkskrant noemt haar volledige naam met de toevoeging: 'Beter bekend als het meisje van Nulde'. Andere tijden, andere journalistieke gewoonten. Geen krant meer zonder eigenbuurtonderzoek.

Vroeger was het niet beter. Inbrekers en moordenaars waren altijd kraandrijvers, loswerkmannen of mannen zonder vaste woon- of verblijfplaats. Bekende Nederlanders werden halfhartig in bescherming genomen (de Rotterdamse bokser Rudi L.). Onder het motto: een beetje privacy bestaat niet, koos een enkele krant de laatste jaren voor minder stigma's en minder hypocrisie. Publieke personen worden voluit genoemd, maar in alle andere gevallen geen namen, geen initialen en vermelding van beroep en afkomst, alleen als er een relatie is met het misdrijf. Een heldere en goed uitvoerbare lijn, die geen ruimte laat voor twijfel aan de bedoelingen van de verslaggever.

Als het Rotterdams Dagblad en De Telegraaf de foto niet hadden afgedrukt, had NRC Handelsblad het dan ook gelaten? Is er voldoende legitimatie als de moeder van een vriendinnetje de foto bij de redactie komt afleveren, of moet justitie dat doen? En als justitie dat doet, is afdrukken dan een automatisme? Ben je hypocriet als je desnoods als enige krant je eigen lijn blijft volgen? Wat is de informatieve waarde van al die publicaties en hoe verhoudt die zich tot de taak van de media. Het 'beter bekend als het meisje van Nulde' uit de Volkskrant geeft aan dat de lezer geacht wordt goed te weten om welke zaak het gaat en dat publicatie van de naam daarvoor niet nodig is, sterker nog, eerder verwarring schept. Trouwens, doet de (onverdachte) vader, die in het telefoonboek van zijn woonplaats maar één naamgenoot heeft, er nog toe?

Twee conclusies na een opmerkelijke mediaweek:

Waar voorheen zo ongeveer iedere krant zijn eigen opvattingen had over de privacy van slachtoffers en verdachten, zijn er nu vrijwel geen verschillen meer. Jammer voor alle betrokken als de zaak ooit anders wordt opgehelderd dan nu vrijwel voetstoots wordt aangenomen. Dan is het eens verdacht, altijd veroordeeld. De nieuwe vrijmoedigheid bij de publicatie van persoonlijke gegevens maakt de media bovendien meer dan ooit een tot verlengstuk van het opsporingsapparaat. Als daar geen deugdelijke verantwoording tegenover staat, kan dat redacties nog lelijk opbreken.

14 december 2001 : De Journalist

Ton van Brussel

AD 19/12

Huisman vermoedt dat Wanda onder invloed van haar vriend tot haar daad gekomen is. „Wanda is zo niet. Ik denk dat dit allemaal de invloed van Mike is." J. heeft een flink strafblad. Hij werd begin jaren 90 uit de opleiding voor politieagent gezet wegens heling. Wegens een gewapende overval in 1994 zat hij tweeënhalve jaar gevangenisstraf uit. Later kwam hij nog wegens uitkeringsfraude in aanraking met de politie en werd in zijn onderverhuurde woning een hennepkwekerij gevonden.

Het was Huisman wel opgevalen dat Rowena het bij het stel niet naar haar zin had. „Toen ze werd gehaald, was ze hysterisch. Ze wilde bij mij blijven. Maar ik moest haar meegeven."

dacht van de moord op Rowena - het volledige gezag over beide kinderen. Huisman heeft zich daar toen niet tegen verzet: "Ik dacht: ik ben de vader. Ik heb er nooit bij stilgestaan dat ik niets te vertellen zou hebben."

Martin Huisman zegt dat hij van de stichting toestemming heeft gekregen om Rochelle tot 2 januari bij zich te houden. Dan is er een zitting gepland bij de kinderrechter. Deze moet uitmaken of Rochelle goede verzorging kan vinden bij haar vader in Dordrecht of wellicht beter af is in een pleeggezin.

Huisman wil de zorg voor zijn dochter op zich nemen. "Graag zelfs. Dat hoeft een ander niet te doen. Ik heb een baan, een huis en familie om bij te springen als het nodig is."

De dood van Rowena speelt een rol in dit voornemen, geeft hij aan. "Ik voel dat heel sterk: als ik niet voor Rochelle kan zorgen, ben ik weer een dochter kwijt."

Op 19 november hoorde Huisman van de recherche dat het meisje van Nulde zijn dochter was. "Onmiddellijk daarna begon de zoektocht naar Rochelle." Aanleiding voor zijn besluit om zelf in actie te komen, was de ontbinding van het team van de politie in Rotterdam. "Ik wilde niet langer wachten. Ik weet niet precies wat het heeft bijgedragen, maar het is een feit dat sinds mijn aankomst in Spanje van alles op gang is gekomen."

Deelraad A'dam bang voor volksgericht Groepsverkrachting meisje in doofpot

door Marjolein Schipper TEL 17/11

AMSTERDAM, zaterdag

De Amsterdamse Stadsdeelraad Westerpark heeft een groepsverkrachting door veertien jongens van een 13-jarig meisje in de Amsterdamse Spaarndammerbuurt bewust geheim gehouden.

De deelraad zette onmiddellijk na de verkrachting in januari 2000 een projectgroep op die vooral tot doel had onrust in de wijk te voorkomen. Het slachtoffer en haar familie werden daarbij, zo blijkt nu, volledig uit het oog verloren.

Geterroriseerd

Het meisje en haar familie werden na het drama niet professioneel opgevangen maar daarentegen geterroriseerd door de voornamelijk Marokkaanse daders in de leeftijd van negen tot zestien jaar. Het zwakbegaafde slachtoffer en haar ouders werden op straat bedreigd, uitgescholden en geïntimideerd. Twee maanden geleden zijn zij verhuisd.

Onderzoek van De Telegraaf leert dat Stadsdeel Westerpark het vooral belangrijk vond dat de zaak 'niet verkeerd in de pers kwam', zodat de wijk, die toch al geen goede naam heeft, niet verder zou worden gestigmatiseerd.

Zo werd door de projectgroep een uitgebreid programma opgezet voor de daders en hun ouders: cursussen, bijeenkomsten compleet met Marokkaanse tolken en velelei opvoedingsactiviteiten.

De projectgroep wordt in een rapport, opgesteld door een PvdA-deelraadslid, vernietigend omschreven als een 'waterhoofd'. Volgens het rapport is er veel misgegaan en hebben de instanties ernstig gefaald. De daders zouden nog regelmatig politiecontact hebben vanwege 'akkefietjes'.

Het zwaar getraumatiseerde slachtoffer, dat door de veertien jongens onder bedreiging van een neppistool en messen werd geslagen, geschopt, verkracht en anderszins misbruikt, staat inmiddels op het punt gedwongen opgenomen te worden in een psychiatrisch jeugd- en kinderziekenhuis, omdat er geen plaats is in de Amsterdamse dagopvang. Dit tot ontzetting van haar pleegouders: „Wij willen haar thuishouden. Dit is toch de omgekeerde wereld? Onze dochter moet naar een psychiatrische gevangenis en de daders lopen alweer vrij rond!”

Stadsdeelraadvoorzitter Annemarie Hoogland geeft toe dat er dingen zijn fout gegaan: „Maar we hebben deze zaak niet geheim willen houden. We hebben alleen geprobeerd een volksgericht te voorkomen.”

Collectieve aanranding verzwegen

NRC

Door onze Amsterdamse redactie AMSTERDAM, 19 NOV. Om „maatschappelijke onrust te beperken” en om „een volksgericht” tegen de daders te voorkomen, is over de collectieve seksuele mishandeling van een 13-jarig, zwakbegaafd meisje in het stadsdeel Westerpark eind 1999 door de stadsdeelraad geen informatie aan de pers gegeven. Dat maakte voorzitter Anne Marie Hoogland (PvdA) van het

Bijna twee jaar geleden werd de toen dertienjarige, zwakbegaafde Stella in de Amsterdamse Spaarndammerbuurt op beestachtige wijze seksueel misbruikt door een groep van veertien jongens. De stadsdeelraad besloot de zaak geheim te houden om 'onrust in de wijk te voorkomen'. De daders kregen volop begeleiding; Stella en haar ouders werden 'uit het oog verloren'.

Nu is er voor het getraumatiseerde meisje geen plek te vinden in de speciale dagopvang. Stella dreigt opgeborgen te worden in een psychiatrische jeugdinstelling. Verkracht, misbruikt, vergeten en weggestopt: zo gaat de Nederlandse samenleving met haar slachtoffers om.

stadsdeel Westerpark vanmorgen bekend op een persconferentie naar aanleiding van een bericht in de Telegraaf.

Eind december escaleerde een maandenlange seksuele intimidatie. Onder bedreiging van een mes en een imitatiepistool werd het slachtoffer door 14 jongens, variërend in leeftijd van 9 tot 16 jaar, in een steeg bij een bejaardenhuis mishandeld, aangerand en verkracht. Zij is onder psychiatrische behandeling gesteld.

Hoogland verwijt de hulpinstellingen niet in staat te zijn geweest „maatwerk” te leveren voor zowel de daders als het slachtoffer. Met name in de begeleiding van het slachtoffer is veel fout gegaan.

De pleegouders van het slachtoffer is aangeboden te bemiddelen bij een verhuizing. Aanvankelijk weigerde het pleeggezin te zwichten voor de intimidatie van de buurtjongens, nadat die erachter waren gekomen dat het slachtoffer aangifte had laten doen. Het slachtoffer dat in een herkenbaar schoolbusje dagelijks werd opgehaald, werd 'door een aantal jonge meisjes belaagd', zo staat in het evaluatierapport van de zaak, dat vandaag openbaar is gemaakt. Aangifte bij de politie heeft in dit geval niet tot aanhouding van de daders geleid. Na overleg met het stadsdeel is besloten tot politiebegeleiding van het slachtoffer. Uiteindelijk is het pleeggezin van het slachtoffer afgelopen zomer verhuisd.

Publiciteit is niet gezocht, in het evaluatierapport wordt gesproken over 'een zorgvuldig geregisseerde communicatiestroom', om het slachtoffer niet verder te belasten. „We vinden het een zaak van de ouders om hiermee eventueel naar buiten te gaan”, zegt Hoogland.

Toen de veertien jongens, variërend in leeftijd van negen tot zestien jaar, Stella onder bedreiging van een mes en neppistool zwaar seksueel hadden misbruikt, kreeg ze te horen dat ze haar mond moest houden. Anders zouden ze haar pleegouders doden en haar huis opblazen. De doodsbanne, zwakbegaafde dertienjarige durfde pas na twee maanden iets los te laten tegen haar mentor op school.

Bij Stella's tante en pleegmoeder Peggy rollen de tranen over haar wangen als ze dit vertelt. „Stella was doodsbenauwd dat ze ons iets zouden aandoen. Mijn man en ik zijn haar enige familieleden, haar vader en moeder zijn overleden. Ze kon het niet vertellen, ze heeft opgeschreven wat er is gebeurd.”

„Ze is gedurende een periode van enige weken regelmatig gepest en aangerand door kleinere groepjes jongens; uiteindelijk is dat op een zaterdag, in het steegje bij het bejaardentehuis, geëscaleerd in misbruik door een groep van veertien jongens. Ze moest al haar kleren uittrekken, werd geslagen en geschopt, verkracht en anderszins misbruikt. Thuis merkte ik wel dat er iets aan de hand was met haar, maar we kwamen er niet achter wat.”

Na de melding van de mentor en onmiddellijke aangifte op 14 februari 2000 bij de jeugd- en zedenpolitie werden alle betrokken jongens, van verschillende nationaliteiten maar voornamelijk Marokkanen, opgespoord en opgepakt. Drie waren jonger dan twaalf en konden niet worden berecht; van de resterende elf jongens zijn er tien veroordeeld tot straffen variërend van enkele weken tot tien maanden.

Onrust in de buurt

Een zedenzaak die heel Nederland opgeschrikt zou hebben, ware het niet dat stadsdeel Westerpark erg bang was dat het 'verkeerd in de pers zou komen'. Niet eens ter bescherming van het slachtoffer, maar om 'onrust in de buurt te voorkomen'. Daarom werd volgens het 'Eindevaluatierapport Zedenzaak Westerpark' in samenwerking met politie en jeugdzorg een 'zorgvuldig geregisseerde communicatiestroom' in gang gezet. (Ter verduidelijking: in gewoon Nederlands heet dat 'de zaak onder de pet houden'.)

De stadsdeelraad trok flink van leer. Er werden een stuurgroep, een kerngroep en een projectgroep in het leven geroepen en een projectleider aangesteld. Officiële doelen uit het rapport: voldoende zorg en hulp voor het slachtoffer; sancties, hulp én zorg voor de daders en hun ouders; communicatie gericht op de beperking van maatschappelijke onrust; beperking van de kans op herhaling.

Dat was in mei 2000. De stuurgroep en projectgroep kregen het vreselijk druk. Ze zetten plannen op om alle twaalf scholen van de daders te laten bezoeken door professionals, er werd druk gepraat en overlegd over programma's 'ter voorkoming van seksueel geweld en normoverschrijdend gedrag', er was overleg met de ouders van de daders, er werd bekeken of er 'opvoedingsondersteunende activiteiten' voor hen zijn. Op een speciale, door velen voorbereide ouderbijeenkomst kwamen echter slechts drie van de twaalf uitgenodigde ouders opdagen.

Maar pleegouders Peggy en George en slachtoffer Stella (uit privacy-overwegingen is niet haar

echte naam gebruikt) hoorden helemaal niets meer. Tot pleegmoeder Peggy in november 2000 zelf maar aan de bel trok. Want het ging niet goed. Peggy: „Die dadertjes liepen of nog vrij rond of alweer rond. We werden bedreigd, nageroepen op straat: 'Vuile kankerhoer', riepen ze tegen Stella. Want zij had immers aangifte tegen ze gedaan. Dus waren wij de gebeten hond. We hebben onder pure terreur geleefd. Belletje trekken, naambordje van de deur slopen, anonieme telefoontjes, ongevraagd pizza's laten bezorgen. Stella is in de bus een keer bedreigd door enkele van de daders. De politie raadde ons aan om te verhuizen. Ja, het is hier de omgekeerde wereld. De daders zijn koning op de straat en het slachtoffer en haar familie moeten vluchten.”

„Nu hadden wij enige jaren geleden al een huis gekocht in een nieuwbouwproject; dat werd echter pas afgelopen augustus opgeleverd. Ik vroeg dus eind vorig jaar aan de deelraad of er misschien tijdelijk andere woonruimte voorhanden was. Nee, dat was er niet; en toen ik zei dat men toch wel wat extra's voor ons mocht doen werd me toegevoegd: 'mevrouw, wij hebben uw dochter niets gedaan!'.”

Uit het Eindevaluatierapport Zedenzaak Westerpark: 'Ondanks de opgezette structuur bleek het slachtoffer en haar familie in de loop van het project uit het oog te zijn verloren. (...) Het zorgen voor voldoende zorg en hulp voor het slachtoffer is pas laat in het project gelukt.' Ook de andere doelstellingen zijn maar gedeeltelijk gehaald, behalve één: de maatschappelijke onrust is uitgebleven. Hoera. Het project kon in april 2001 worden afgesloten.

Maar voor Peggy, haar echtgenoot George én pleegdochter Stella viel er niets af te sluiten; zij begonnen pas. Alsof Stella in haar prille leven al niet genoeg voor haar kiezen heeft gekregen. Ze werd drugsverslaafd geboren als kind van ouders die elkaar hadden leren kennen in een afkickkliniek. De baby wordt na ziekenhuisverblijf gelijk in een tehuis geplaatst en vervolgens in een pleeggezin. Niet dat van tante Peggy, want die woont dan nog in Amerika. Als Stella anderhalf jaar oud is overlijdt haar pleegvader. Als ze tweeënehalf is, wordt in april '89 haar biologische moeder vermoord; een jaar daarna pleegt haar biologische vader zelfmoord.

Niet verwonderlijk dat Stella op zeventjarige leeftijd last heeft van ontwikkelingsachterstanden, heftige angsten en gedragsproblemen. Haar toenmalige pleegmoeder kan het niet meer aan en Stella komt in een observatiecentrum en vervolgens tijdelijk, omdat er nergens plek is, in allerlei instellingen. Peggy: „Hoewel ik haar directe fa-

milielid ben, heb ik haar nooit mogen bezoeken. Vanuit Amerika probeerde ik wel contact te houden met brieven en pakjes. Maar uiteindelijk besloot ik dat het zo niet langer kon en ben ik, voor Stella, terugverhuisd naar Nederland. Ze werd van hot naar her gestuurd en ik zag haar alleen maar verslechteren.”

In november '97 wordt Stella op elfjarige leeftijd officieel pleegkind van haar tante Peggy, applicatiemanager in de automatisering, en echtgenoot George, werkzaam bij de PTT. „Twee zinnestjes kon ze zeggen: ik ben dom, ik ben stom, en het woord 'gewoon'. Maar je zag haar er langzaam bovenop komen. George las haar kinderboeken voor, ik hield eenvoudige gesprekken met haar. Ik vroeg naar haar mening; het kind was nog nooit naar haar mening gevraagd. We lieten haar IQ onderzoeken: ze was ingeschat op 57 en bleek na een tijdje bij ons tussen de 69 en 81 te scoren en te kunnen functioneren op MLK-niveau. We gingen met haar op vakantie, naar Turkije en zelfs naar China.”

Volgens Stella's evaluatierapporten is er duidelijk een stijgende lijn te zien in haar ontwikkeling en is er geen sprake meer van de vroege stemmingswisselingen en wekenlange boosheid. Stella floreert in haar nieuwe gezin.

Alleen sociaal gezien is de omgang met andere kinderen een probleem. In de buurt staat Stella al snel bekend als 'dat gekke meisje van het Garskamp-busje'; het busje waarmee ze naar de ZMLK-school in Haarlem gaat, omdat er in Amsterdam een wachtlijst voor een dergelijke school is. En juist daarom was Peggy in '99 blij toen Stella met een vriendje thuiskwam. „Ze mocht regelmatig een uurtje buitenspelen, maar ik zei altijd: als je een kind leert kennen eerst mee naar huis nemen! Ik vond het zo leuk voor haar, tot ik erachter kwam dat dat jongetje mij dingen op de mouw spelde over zijn ouders en waar hij woonde. Toen wilde ik hem niet meer over de vloer.”

„En vervolgens is het begonnen. Dat jongetje had, samen met zijn vriendjes, blijkbaar al vlug door dat Stella helemaal niet weerbaar is. Ze is snel doodsbang te maken. Laat staan als je haar een mes op haar keel zet. En daar hebben ze op een gruwelijke manier misbruik van gemaakt.”

Het hoeft weinig verbazing te wekken dat het met Stella na de zedenzaak, ondanks wekelijkse therapie sessies om het gebeurde te verwerken, steeds slechter ging. Ze had soms langdurige woede-aanvallen, haar schoolprestaties gingen achteruit. Door die aanvallen was ze op school niet te handhaven: volgens deskundigen zijn het allemaal uitingen van intens verdriet en onmacht. Afgelopen augustus, tijdens een periode van grote spanning (het

Slachtoffertje Stella (15) 'vergeten', daders alweer vrij

TEL 17/11

door MARJOLEIN SCHIPPER

Stella, met wie het na een vreselijk verleden net heel goed ging, werd in 2000 slachtoffer van een ongekend gruwelijke groepsverkrachting. (Om privacy-redenen is het meisje onherkenbaar gemaakt).

Westerpark verzwijgt ^{PAR 3/2} meer zaken

(Van een verslaggeefster)

AMSTERDAM - Het stadsdeel Westerpark heeft behalve de groepsverkrachting van de dertienjarige zwakbegaafde Tessa ook twee groepsaanrandingen in de Spaarndammerbuurt verzwegen. De groepsaanrandingen speelden zich in diezelfde periode af. Dit blijkt uit de inleiding van het *Eindevaluatierapport zedenzaak Westerpark*, dat het stadsdeel over deze affaire heeft geschreven.

"In deze periode spelen nog twee andere misdrijven waarbij twee groepen van vier jongens worden verdacht van aanranding en openlijke geweldpleging", zo staat in het rapport geschreven. Het stadsdeel Westerpark wilde vanmorgen niet reageren.

Toenmalige stadsdeelvoorzitter Maarten Voster zei zaterdag in het *NRC Handelsblad* dat het beleid is om de buurt over groepsaanrandingen door kinderen met een overwegend Marokkaanse achtergrond niet in te lichten. "Omdat het de laatste tijd zo vaak voorkomt," voegde hij daar aan toe.

Tessa werd twee jaar geleden in de Spaarndammerbuurt door veertien jongens van negen tot zestien jaar mishandeld en verkracht. De jongens waren van Marokkaanse, Surinaamse en Antilliaanse afkomst. Het stadsdeel nam na de groepsverkrachting, kort voor de jaarwisseling van 1999 en 2000, de beslissing de zaak stil te houden om het meisje niet verder in psychische nood te brengen en de daders en

het meisje niet te stigmatiseren. Om te zorgen dat de zaak niet op een verkeerde manier in de pers komt, werd een 'zorgvuldig geregisseerde communicatiestroom' op gang gebracht.

De landelijke politiek heeft zich gestoord aan de handelwijze van het stadsdeel. Het CDA vindt dat minister Roger van Boxtel van Integratiebeleid het stadsdeel op het matje moet roepen.

Het stadsdeel houdt vanavond een inloopbijeenkomst waar buurtbewoners vragen kunnen stellen over de groepsverkrachting.

De pleegouders van Tessa hebben zich de afgelopen weken in zeer kritische bewoordingen uitgelaten over de werkwijze van het stadsdeel. Mede door die werkwijze zou het slachtoffer nu gedwongen zijn opgenomen in een psychiatrische inrichting en ook daar zou het zeer slecht met haar gaan.

De pleegouders zeggen na het incident geen enkele hulp van de plaatselijke overheid te hebben gehad.

werden het slachtoffer en haar ouders vergeten. Als de Spaarndammerbuurters nog steeds dezelfde mentaliteit hebben, dan zal deze onrechtvaardigheid grote consequenties hebben. Scheer je weg, lapzwansen!

Almere,
René van Gellekom

Stigmatisering

Een minderjarig, geestelijk achtergebleven meisje van 13 wordt door een groepje schorrem herhaaldelijk verkracht en mishandeld. Nadat De Telegraaf dit in de publiciteit heeft gebracht, verschijnt er een dame van de wijkraad op tv die, neuzelend als een docent van een sociale academie uit de jaren '70, vertelt dat zij de zaak in de doofpot hebben willen stoppen om de buurt niet te stigmatiseren. Weet zij wel wie hier gestigmatiseerd wordt voor het leven? Het ongetwijfeld dure opvangprogramma heeft bijstand verleend aan de daders en hun families maar jammer genoeg het slachtoffer

en haar familie vergeten. Dat de familie de wijk moest nemen na aanhoudende intimidatie door de daders en hun families mag symptomatisch worden genoemd voor het beleid van een overheid die niet in staat blijkt te zijn zelfs maar een minimale vorm van veiligheid aan haar burgers te bieden.

Sittard, R.J.M. Smeysters

Druk

Een groepsverkrachting in de doofpot stoppen om een bevolkingsgroep niet te stigmatiseren. Het wordt hoe langer hoe gekker in Nederland. Mijn dochter moest verhuizen omdat zij zich niet meer veilig voelde in haar woonomgeving. De buurt werd geterroriseerd door een groep Marokkanen. Aangifte bij de politie werd niet gehonoreerd. Men had het te druk met belangrijker zaken.

dickbouter@hotmail.com

Waarom?

Beste burgemeester Cohen, waarom schreeuwt u opgewonden uw boosheid uit over enkele baldadige voetbalsupporters en eist u een algeheel alcoholverbod in de ArenA terwijl u alleen maar vaderlijk, bezwerend en ingetogen reageert op het zoveelste geweldsdelict door jonge Marokkanen op station Lelylaan? Beste premier

Kok, waarom holt u onmiddellijk naar een moskee om de imam te omhelzen als er een oude islamiet voor Bin Laden wordt uitgescholden, maar horen wij niets van u inzake de verkrachting van een meisje door 14 Marokkanen? Best antidiscriminatiebureau, waarom komt u alleen in actie als een homoseksueel discriminerend bejegend wordt door Nederlanders en niet als dat door moslims gebeurt? Beste meneer Rabbat, waarom mag er over alles en iedereen grappen worden gemaakt behalve over moslims en Osama bin Laden? Logisch dat Pim Fortuyn het zo goed doet in de peilingen!

Amsterdam,
D. van Onderen

Ontoelaatbaar

De deelraad Westerpark in Amsterdam heeft een groepsverkrachting in de doofpot gestopt en voor eigen rechter gespeeld. Dat is ontoelaatbaar en een zaak voor het Openbaar Ministerie. Het verzwijgen van een misdrijf is nog steeds strafbaar in Nederland. Zij die eraan hebben meegewerkt dat belastinggeld werd besteed aan projecten voor het in de doofpot stoppen van een misdrijf, zouden het persoonlijk moeten terugbetalen, los van de straf die ze moeten krijgen. Maar onze linkse broeders in Amsterdam en de rest van Nederland zullen er wel voor zorgen dat betrokkenen van alle blaam worden gezuiverd. Hieruit blijkt dat deelraden, een communistische instelling, niet thuishoren in een democratische staat.

Beverwijk, Frans H. Bruin

Varkens

Woedend ben ik over die groepsverkrachting. Ik hoop dat het goed gaat met Stella, dat ze toch nog een fijn leven

zal hebben en dat ze de zorg en aandacht zal krijgen die ze nodig heeft. Verkrachters zijn gewoon varkens en als moslim zijnde hou ik niet van varkens. Dit vies en smerig uitschot moet in één hok met de varkens worden opgesloten. Ik vind het stom dat deze zaak niet naar buiten is gebracht omdat de daders van Marokkaanse afkomst zijn. Als de daders van Nederlandse afkomst waren geweest, was het dus wel naar buiten gebracht. Dat is gewoon discriminatie. Zo krijgen mensen een afkeer van buitenlanders en met name van moslims omdat het door dit soort praktijken steeds lijkt of deze groep een voorkeursbehandeling krijgt.

Amsterdam, S.R. Badoella

Incompetent

Deze zaak geeft een duidelijk beeld van de incompetentie van het bestuur van het stadsdeel Spaarndammerbuurt en zijn ambtenaren. Die zijn niet in het zwakbegaafde slachtoffer Stella geïnteresseerd daar activiteiten in die richting geen status opleveren. Het inrichtingen van projectgroepen rond de criminele allochtone daders en hun niet meewerkende ouders levert schijnbaar veel meer op. Dat dit geen zoden aan de dijk zet, kan niemand wat schelen. Men laat openlijk blijken niet in de burgers geïnteresseerd te zijn. Het is momenteel usance dat allochtone jongeren soft aangepakt worden om elke schijn van discriminatie te vermijden. Dat burgemeester Cohen niets van zich laat horen tekent de man en zijn organisatie. De voorzitter van het stadsdeel stond voor de camera van AT5 te liegen of het gedrukt stond. Het is trouwens interessant te weten wat de mening van de politie is in deze zaak.

Amsterdam, Carl J. Hirsch

Triest

Leuk dat Carrie het zo opneemt voor de soms ten onrechte gestigmatiseerde Marokkaanse jeugd. Jammer van het trieste verhaal over de groepsverkrachting van Stella door diezelfde jongeren. Jammer voor Carrie, voor veel Marokkanen en vooral in- en inriest voor Stella.

Rotterdam,
John van der Zee

Verstopperij

Als geboren Amsterdammer doet het mij verdriet steeds te moeten lezen hoe verkeerd alles gaat in de mooiste stad van Nederland. Jarenlang heeft het bestuur van Amsterdam verstopperij gespeeld. Elke keer als minderheidsgroeperingen rellen schoppen, wordt er gesproken over de moeilijkheden die ze ondervinden op school, werk en in hun sociale leven. Dus neemt de burgemeester ze mee naar voetbalwedstrijden en trakteert ze op pizza. De gebeurtenissen in de Spaarndammerbuurt bewijzen voor de zoveelste keer dat het bestuur

niet geïnteresseerd is in de gevoelens van geboren Nederlanders. Als onze buurt maar geen slechtere naam krijgt vanwege de misdaden, gepleegd door buitenlandse randgroepjongeren! Het is tijd dat het gemeentebestuur alle wettelijke mogelijkheden gebruikt om deze wandaden te bestrijden. Dat betekent meer politie, meer arrestaties en lange celstraffen voor dit soort misdadigers. Ik woon nu in Amerika. Denk niet dat alles hier nu zo perfect is; ook hier maken gemeentebesturen blunders. Alleen wordt hier de rotzooi dan wel opgeruimd.

Newfane (Vermont),
Ed Mulde

Volwassen

Komen wij in de wereld nog geloofwaardig over als telkens weer daders vrij spel krijgen en slachtoffers buitenspel worden gezet? Te jong om te worden berecht? Aan m'n hoela! Ze weten dondersgoed waar ze mee bezig zijn en dat mag niet ongestraft blijven. Je bent altijd verantwoordelijk voor je doen en laten. Je hebt keuzes in je leven, daar horen ook consequenties bij. Volwassen misdaden gepleegd door jongeren? Straf ze dan ook als volwassenen. We hebben het hier niet over het pikken van een snoepje!

Purmerend, E. Dresselhuys

Haat

Helaas ben ik niet eens verbaasd over uw schokkende reportage 'groepsverkrachting meisje in doofpot'. Ikzelf ben door Marokkaanse jongeren ('het zijn er maar een paar', aldus minister Van Boxtel) vernederd, bedreigd en bespuugd. Ik heb me kunnen verdedigen maar heb dit moeten bekopen met een veroordeling. Na twee jaar van juridisch getouwtrek is dat omgezet in vrijspraak. Inmiddels zit ik mede hierdoor in de wao. Zij zijn altijd slachtoffer en wij de schuldige. Nog nooit heb ik iemand gehaat om zijn kleur, ras of geloof, maar dat is inmiddels veranderd. Bedankt PvdA, bedankt GL en vooral, bedankt minister Van Boxtel. U heeft weer iemand gekweekt met haat.

's-Gravenhage, W. Bulder

Laf

Ik vloek of scheld nooit en bezit veel geduld al zeg ik het zelf, maar nu zou ik het wel uit willen schreeuwen! Wat met dit meisje is gebeurd, is toch erbarmelijk? Dat het stadsdeel reageert met 'wij wilden er zo min mogelijk ruchtbaarheid aan geven' vind ik laf, vooral omdat het slachtoffer en haar pleegouders geen troost, begrip en begeleiding hebben gekregen. Waarom is men zo bang om van leer te trekken tegen de daders? Het lijkt helemaal mis te lopen met de multiculturele samenleving in Nederland. Dit zijn geen daden om met zachte methoden aan te pakken. Moet het soms eerst hun eigen kind overkomen voor ze begrip kunnen opbrengen voor een slachtoffer? Weg met zo'n bestuur.

Amsterdam,
mw. M.J. Muller

Geachte lezer

Het kan niet duidelijker worden gezegd: het bestuur van stadsdeel Westerpark moet z'n biezen pakken.

Daarover zijn vrijwel alle briefschrijvers het roerend eens.

Marcella van der Wiel

„Scheer je weg, stelletje lapzwansen van de stadsdeelraad!“

Spreekrecht voor moeder misbruikt schaadeclaim in zaak-Tessa

Van onze veerslaggever
Jan 't Hart
AMSTERDAM

De rechtbank in Amsterdam heeft voor het eerst toegestaan dat een moeder van een zeden-schlichter in de rechtszaak haar verhaal deed in het bijzijn van de minderjarige verdachte en zijn ouders. Tot nu toe wezen rechters dit altijd af, omdat het niet in overeenstemming is met de rechtsregels.

Het betrof de zaak van een groepsverkrachting in het Amsterdamse stadsdeel Westerpark. Het zwakbegaafde meisje Tessa (nu 15) werd twee jaar geleden meer-

malen verkracht door veertien jongens uit de buurt. De kwestie kwam onlangs in het nieuws toen haar ouders om aandacht voor de zaak vroegen.

De Haagse advocaat M. de Meijer wilde dat de pleegmoeder van Tessa haar verhaal zou vertellen, omdat sommige daders, die jonger waren dan 14 jaar, niet begrepen dat ze iets fout hadden gedaan. De kinderrechter besloot daarop dat 'het in het belang van de zaak was om het lot van het slachtoffer te laten horen'. Volgens de wet hebben slachtoffers of hun ouders geen spreekrecht in de rechtszaak.

'Een unieke gebeurtenis', zegt een woordvoerder van de rechtbank. 'In de toekomst kan dat vaker gebeuren.' De Meijer: 'We willen de rechter informeren, de jongens met het aangedane leed confronteren en de ouders inlichten.

Rechter hoort ouders Tessa ondanks gebod

Bij kinderen jonger dan 14 jaar biedt die constructie geen soelaas, omdat een schadeclaim bij hen niet tot de wettelijke mogelijkheden behoort. Als een advocaat toch een claim indient, verklaart de rechter die normaliter meteen

16 jaar mag geen publiek in de zaal aanwezig zijn. Dus ook het slachtoffer of zijn ouders niet. Er wordt soms gebruikgemaakt van de zogeheten claimconstructie, claim voor geleden psychische schade ingediend. Die mag in sommige gevallen tijdens de zitting worden toegelicht door het slachtoffer of zijn ouders, afhankelijk van de rechtbank waar de zaak dient.

Bij kinderen jonger dan 14 jaar biedt die constructie geen soelaas, omdat een schadeclaim bij hen niet tot de wettelijke mogelijkheden behoort. Als een advocaat toch een claim indient, verklaart de rechter die normaliter meteen

de rechter die normaliter meteen

niet ontvankelijk. Maar de Amsterdamse kinderrechter gaf Tessa's pleegmoeder onlangs toelichting om te vertellen hoe haar dochter er aan toe is, door haar de claim te laten toelichten.

D66-Kamerlid Dittich heeft in november een initiatief-wetsvoorstel ingediend om het spreekrecht van slachtoffers in de rechtszaak wettelijk te regelen. Hij spreekt van een novum.

Volgens hem bewijst de beslissing van de Amsterdamse rechtbank dat een wettelijke regeling noodzakelijk is. De Tweede Kamer behandelt zijn voorstel begin volgend jaar. Frankrijk, België, Engeland en Ierland kennen al een dergelijk spreekrecht.

Door een onzer redacteuren.
ROTTERDAM, 6 DEC. Pleegouders van Tessa starten binnenkort een civiele procedure tegen de ouders van de verkrachters van hun zwakbegaafde dochter. Ze eisen een financiële genoegdoening voor het nadeel dat de nu vijftienjarige Tessa is aangedaan.

Tessa werd van eind 1999 tot eind maart 2000 stelselmatig in groepsverband verkracht door veertien minderjarige jongens in het Amsterdamse stadsdeel Westerpark. 'Wij zullen geen Amerikaanse bedragen eisen. Afhankelijk van hun aandeel zullen de claims variëren van enkele duizenden tot twintig duizend gulden,' zegt mr. N. Koodenburg, de advocaat van Tessa's pleegmoeder.

Roodenburg: 'Het gaat ons om erkenning van het enorme leed dat Tessa is aangedaan. Wij hopen vooral dat het de jongens en hun ouders doorringt dat wat ze hebben gedaan niet aan Tessa ligt, maar om hun eigen opvoeding.'

de strafzaak. Zoals verwacht wees de Amsterdamse rechter de vordering afgeopen maand af, omdat de daders op het moment van de groepsverkrachtingen jonger dan veertien jaar waren.

De groepsverkrachting werd aanvankelijk door politieke, justitie en het stadsdeel geheim gehouden. Men vreesde raciale conflicten in de buurt. De daders zijn overwegend van Marokkaanse afkomst. Later wees men naar het protocol, dat bepaalt dat alle zedendelicten waarbij minderjarigen zijn betrokken, niet publiekelijk worden gemaakt.

Uit onvrede met de lakse houding van bestuurders en gebrek aan een plek in de hulpverlening voor Tessa, zocht haar pleegmoeder echter de publiciteit. Tessa is sinds kort opgenomen in de gesloten jeugdinrichting Noordzand in Heerhugowaard. In de periode speelden zich nog twee andere groepsverkrachtingen af, overigens niet door de verkrachters van Tessa.

veroordeeld tot detentiestrafen variërend van veertig dagen tot acht maanden, en het volgen van het leerproject Cursus Seksualiteit bij het Bureau Taakstraffen Minderjarigen in Amsterdam. Volgens Tessa's pleegmoeder beseffen de daders en hun ouders echter nog steeds niet wat ze hebben aangericht. 'De jongens hebben niets geleerd van de affaire. Ze blijven onpesten. Slechts twee vaders zijn achteraf bij ons langsgeweest, de anderen blijven ons beschuldigen. Nu moeten ze voelen dat wat zij hebben gedaan fout was, en dat zij hun kinderen niet goed hebben opgevoed.'

Tessa's pleegmoeder had bij de strafzaak ook al schadevergoeding geëist om op die manier als betrokken partij spreekrecht te krijgen. 'Door onze aanwezigheid te wijden wij de zaak volgen, ook om de rechter en vooral om de daders en hun ouders duidelijk de omvang van de schade aan Tessa duidelijk te maken', zegt advocaat M.E. de Meijer, die de pleegouders bijstond in

De meeste daders zijn inmiddels

Na verzwegen groepsverkrachtingen Westerpark pakt onveiligheid aan

door Arianne Mantel

Het Amsterdamse stadsdeel Westerpark dat vorige maand in het nieuws kwam vanwege drie verzwegen groepsverkrachtingen en aanrandingen, gaat de onveiligheid op straat verbeteren.

Donkere plekken zullen beter worden verlicht en struikgewas dat voetgangers aan het oog kan onttrekken, wordt verwijderd. Vooral de looproutes die kinderen en ouderen moeten volgen, worden aangepakt. Verder gaat het stadsdeel meer aandacht besteden aan de inrichting van

winkels, woningbeveiliging en alarmsystemen.

Dat staat in het volgende week te behandelen rapport 'En nooit gebeurt er wat gevaarlijks!' over stadsdeel Westerpark. Daarin vraagt stadsdeelvoorzitter Annemarie Hoogland zich af „hoe het veiliger gemaakt kan worden op

'Belang familie boven privacy vader'

(Van onze politieke redactie)
DEN HAAG - Slachtoffers van ernstige misdrijven, zoals verkrachting, moeten informatie krijgen over daders, waardoor ze zichzelf kunnen beschermen. De privacybescherming moet daarvoor wijken. De politie moet meer doen om herhaling van dit soort zaken te voorkomen.

Dat zei CDA-fractievoorzitter Jan Peter Balkenende gisteren naar aanleiding van de manier waarop de overheid de groepsverkrachting van de dertienjarige Tessa in stadsdeel Westerpark heeft behandeld. De pleegouders hadden maatregelen kunnen nemen als ze op de hoogte gesteld waren van de namen van de daders, van wie sommigen in de straat woonden. Daar kwamen ze pas op de rechtszitting achter. De privacy van de daders wordt volgens Balkenende ten onrechte boven de veiligheid van het slachtoffer gesteld. "Het be-

lang van de familie is van een hogere orde."

Balkenende keerde zich ook tegen het spreekverbod voor ambtenaren, waardoor de zaak lange tijd buiten de publiciteit bleef. "Daardoor is een bron van onveiligheid gecontinueerd."

De politie heeft volgens de CDA-leider gefaald bij het beschermen van Tessa. De politie had 'extra alert' moeten zijn, toen bleek dat bedreigingen doorgingen.

De jonge daders moeten volgens hem beter begeleid worden. "Ze moeten tegen zichzelf in bescherming worden genomen. Het gaat mij er niet om dat ze achter de tralies verdwijnen, maar jonge crimineeltjes moeten scherper in de gaten worden gehouden."

CDA-Kamerleden hebben eerder vragen gesteld over de kwestie. "De zaak houdt ons nogal bezig," zei Balkenende. "Dit is niet zomaar een incident."

Hij trok een vergelijking met de aanslagen van 11 september. Sindsdien is er volgens het CDA een grotere noodzaak om de verhouding tussen de bescherming van de privacy en de veiligheid van de samenleving ter discussie te stellen. De zaak van Tessa onderstreept dat volgens hem ook.

Onlangs pleitte het CDA ervoor dat iedereen vingerafdrukken zou afstaan. Balkenende ziet in het persoonsgebonden onderwijsnummer, dat binnenkort ingevoerd wordt, een middel om ervoor te zorgen dat kinderen niet zomaar verdwijnen. Na de moord op de vierjarige Rowena Rijkers bleek dat scholen van veel kinderen niet wisten waar ze zijn.

AMSTERDAM, donderdag

Hoogland geeft in het rapport toe dat de inwoners van het stadsdeel zich onveilig voelen. „Terecht, gezien de incidenten. Begrijpelijk vanwege het collectieve onbehagen."

In het rapport wordt gemaand op goede communicatie. Westerpark werd vorige maand juist gebrek aan communicatie en informatie omtrent de groepsverkrachting verweten. Het stadsdeel voerde als argument aan dat men een volksgerecht en stigmatisering had willen voorkomen. Maar nu staat communicatie hoog in het vaandel. Zo staat in het rapport te lezen: „Om de gedeelde gevoelens van veiligheid te verhogen is communicatie essentieel."

Westerpark kent volgens de rapportage meerdere buurten die zeer ongunstig scoren op de gebieden van werkloosheid, criminaliteit, woonruimte, schoolverzuim en gezondheid. In negen buurten gaan daarom veiligheidsprojecten van start in samenwerking met de politie.

Steeds jonger

In de Spaarndammerbuurt, waar de 13-jarige Tessa twee jaar geleden het slachtoffer werd van groepsverkrachting, zal extra geïnvesteerd worden in veiligheid en sociale samenhang. „De werkloosheid scoort hier hoog, twintig procent van de bevolking voelt zich niet veilig. Er is noodzaak tot ingrijpende verbetering."

Jongeren, ouders en deskundigen signaleren in het rapport „dat de leeftijd waarop grensoverschrijdend gedrag wordt vertoond, steeds lager komt te liggen. Zeker in de Spaarndammerbuurt." Daarom zullen ouders worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid. Scholieren krijgen les in mentale en fysieke weerbaarheid.

Tessa's lijdensweg en de falende hulp

December 1999 en januari 2000: Tessa, dertien, wordt in de Spaarndammerbuurt in anderhalve maand tijd meermaals mishandeld en verkracht door veertien jongens van negen tot zestien jaar.

- februari: Tessa vertelt het. De politie maakt een proces verbaal op. Het stadsdeel neemt de beslissing de zaak stil te houden om het meisje niet verder in psychische nood te brengen en daders en slachtoffer niet te stigmatiseren.
- maart: Het stadsdeel stelt een 'projectorganisatie' in die de schade van de aanzwellende geruchten moet beperken.
- mei: Er komt een 'stuurgroep' met daarin de deelraadsvoorzitter, de chef van het politiewijkteam, de officier van justitie en een sectormanager van Bureau Jeugdzorg Amsterdam.
- juni: Daar komt een 'kerngroep' met werknemers, politie, Bureau Jeugdzorg en stichting Welzijn Westerpark die 'acties' moet voorstellen.
- 'Sleutelfiguren' in de buurt, zoals leerkrachten en buurtwerkers krijgen een brief met uitleg over het misdrijf. Die kunnen verspreiden in de buurt, volgens de richtlijn: "De brief wordt overhandigd als dat, naar uw inschatting, voor de ontvanger zinvol is. De brief hoeft niet actief verspreid te worden. Persaandacht is niet in het belang van het slachtoffer, slechts vier bewoners op af.

van andere betrokkenen en van Spaarndammerbuurt(ers) in het algemeen."

- juni: Er volgt een bijeenkomst ter ondersteuning van de scholen van de daders. Daar wordt verteld hoe men het beste met de jongens kan omgaan.
- september: Politie en projectleider praten met de ouders van de daders om na te gaan "hoe de ouders en de kinderen de afgelopen tijd hebben ervaren."
- december: Tessa, die naar een speciale school gaat, wordt in de bus bedreigd door jongeren.
- zomer 2001: Tessa wordt na verschillende woedeaanvallen negen weken opgenomen in een psychiatrische inrichting.
- oktober: Tessa komt weer thuis. Na een zelfmoordpoging belandt ze uiteindelijk in een gesloten jeugdinrichting.

In een evaluatierapport constateert het stadsdeel dat "na de gerichte en goed geregisseerde informatieverstarring er geen onrust in de buurt is ontstaan."

- november: Tessa's pleegouders stappen naar de pers en vertellen hun verhaal. Verbaal wordt alom dat niet alle buurtgenoten zijn ingelicht, en woede dat het zo slecht met Tessa gaat.
- 3 december: Inloopbijeenkomst op het stadsdeel over de groepsverkrachting. Er komen slechts vier bewoners op af.

door MARJOLEIN SCHIPPER

AMSTERDAM, woensdag Gaat Tessa, het misbruikte meisje uit de Amsterdamse Westerparkbuurt, wel of niet naar een gesloten instelling? Dat was gisteren de inzet van een zitting van de Amsterdamse kinderrechtster. De uitspraak laat nog even op zich wachten: de rechter heeft besloten zelf op bezoek te gaan bij het meisje om haar mening te horen.

TEL 21/11

Afgelopen zaterdag maakte deze krant melding van een grootschalige zedenzaak in de Westerparkbuurt, die twee jaar geleden door de stadsdeelraad stil was gehouden om onrust in de buurt te voorkomen.

Het zwakbegaafde slachtoffer, de toen dertienjarige Tessa (in het artikel van zaterdag om privacyredenen nog Stella genoemd, inmiddels door de uitgebreide publiciteit onder haar echte naam bekend), was verkracht en misbruikt door een groep van veertien voornamelijk Marokkaanse jongens. Bovendien werd zij vervolgens 'uit het oog verloren' door de stadsdeelraad die zich vooral op de daders concentreerde, terwijl ook de hulpverlening jammerlijk faalde.

Resultaat: het ernstig getraumatiseerde meisje is er nu zo erg aan toe dat ze volgens de voogdij-instelling moet worden opgenomen in een gesloten instelling. Hiervoor was een machtiging aangevraagd bij de kinderrechtster.

Pleegouders Peggy Termone en George Samani waren gisteren erg opgelucht dat de rechter de zaak nader wil bekijken; de beslissing wordt binnen een week bekend gemaakt. "Als de rechter die machtiging had verleend, was Tessa vandaag nog in een busje afgevoerd naar een gesloten instelling. En dat wil ze niet, ze wil gewoon lekker naar huis, naar ons toe. Maar dan moeten er wel intensieve begeleiding en een goede dagbehandeling voor haar zijn", al-

■ Peggy Termone en George Samani, pleegouders van Tessa: "Tessa hoort als slachtoffer niet in een gesloten instelling. Eigenlijk heeft zij straks tbs en de daders zijn vrij!"

FOTO'S: GLENN WASSENBERGH

'Het gaat slecht met haar, ze had zichzelf verwond'

duus een geëmotioneerde Peggy Termone. Tessa is namelijk sinds de zomer al niet meer naar haar ZMLK-school geweest omdat ze herhaaldelijk last heeft van woedeaanvallen, volgens deskundigen omdat ze als gevolg van haar zwakbegaafdheid haar 'intense woede en verdriet' niet kan uiten. Het doeleloos thuis zitten mondde uit in een zelfmoordpoging, waarna het meisje moest worden opgenomen in de crisisopvang.

Spanning

Pleegouders Peggy en George zijn zondag nog bij haar op bezoek geweest. "Het gaat slecht met haar, ze had zichzelf verwond. Van de spanning, omdat ze wist dat haar zaak deze week voor de kinderrechtster

zou komen. Zowel de voogdij-instelling als wij, haar pleegouders, zijn het er over eens dat ze moet worden behandeld, maar we verschillen van mening over de manier waarop. Bij ons thuis heeft ze haar basis, ze woont al vier jaar bij ons. Wij zijn heel belangrijk voor haar, dat staat in alle rapporten. Dan haal je zo'n meisje, dat al zoveel heeft meegemaakt, toch niet zomaar van haar veilige basis weg?"

De William Schrikker Stichting, die de voogdij over Tessa heeft, ziet het heel anders. "Tessa is er nu zo erg aan toe; die brand moet eerst worden geblust in een veilige, gesloten setting. Pas dan kan ze wellicht weer naar haar pleegouders terug", aldus teamleider Nelly Gruis.

Maar is het niet zo dat de stichting er juist debet aan is dat de zaak zo uit de hand is gelopen? Dit voorjaar kreeg Tessa voor het eerst last van woedeaanvallen, had er toen niet ingegrepen moeten worden? "Het was inderdaad beter geweest als er toen al een plan was uitgestippeld. Waarom dat niet is gebeurd, tja, we hebben geen tijd om dat eens rustig op een rijtje te zetten. We moeten nu actie nemen en nu onze verantwoordelijkheid nemen als voogdij-instelling", aldus de teamleider.

Mr. Fieke van Heeks, de advocaat van de Termone's, windt er geen doekjes om: "Dit is buiten alle proporties. Het is typisch een zaak van: we weten niet wat we met het meisje aan moeten dus sluiten we haar maar op. Terwijl ze met wat extra inzet heel goed naar huis zou kunnen."

In de Westerparkbuurt is inmiddels veel verontwaardiging ontstaan over de afwikkeling van de zaak. De woede is veelal gericht op de stadsdeelraad die de zaak stil wilde houden, maar stadsdeelvoorzitter Anne-Marie Hoogland haalde maandag in een speciale persconferentie op haar beurt weer vernietigend uit naar de verschillende hulpverleningsinstanties die geen maatwerk zouden kunnen leveren.

Buurtbewoonster Sabina van Bakel, zelf moeder van een verstandelijk gehandicapte dochter, is er duidelijk over: "Hierover dien je als buurtwoner op de hoogte te worden gebracht. Al was het maar uit voorzorg. Ze sluiten hier hun ogen voor de rotzooi in de buurt en proberen de wijk leuk en gezellig naar buiten te brengen. Het is goed dat daar eens flink doorheen wordt geprikt."

In feite heeft het stadsdeel Westerpark in de verkrachtingszaak van het zwakbegaafde meisje Tessa meer gedaan dan hoefde. De stadsdeelbestuurders namen zelf de voorlichting ter hand. De vraag is of het voldoende was.

FRANS PEETERS en HANNELOES PEN, PAROLIS

En dat was voldoende? "Het blijkt dat professionals die met kinderen werken, die veel vaker de brief verspreiden dan een gewone bewoener die ook in die groep zat. Die heb ik niet gezien. We hebben maar mee kon lastig vallen. De zaak stilhouden was geen doelstelling op zichzelf."

Waarom zo betutteld? Als er ver-

Hoogland (PvdA) is nog niet zo lang voorzitter van het stadsdeel Westerpark, in elk geval niet lang genoeg om de affaire van het meisje Tessa van het begin af aan te hebben begeleid. Tessa was op dertienjarige leeftijd het slachtoffer van een groepsverkrachting door veertien jongies, voor het merendeel Marokkaantjes, enkele Antilliantjes en Surinamertjes, en een autochtone. De voorzitter staat niettemin pal achter de manier waarop het stadsdeel de zaak heeft aangepakt. Dat blijkt uit haar antwoord op de vraag of ze in een voorkomend geval weer zo zou reageren. "We hebben in overleg met politie en justitie de bewoeners geïnformeerd. Dat zouden we opnieuw hebben gedaan. Als stadsdeel doe je nooit mededelingen over misdrijven, dat is de taak van de politie. Maar in deze zaak wilden we meer doen."

Maar geen huis-aan-huis verspreiding van de brief? (zie kader) "Nee, dat wilden we niet. Dan belast je mensen er maar mee. Je geeft informatie waar de mensen niets mee kunnen. We hebben gekozen voor niet-actieve informatie. Het gaat tenslotte om minderjarige die moeten worden beschermd. Leerkrachten en

scherm en slachtoffers een trap na geeft met de mededeling dat zij maar beter kunnen verhuizen. Misschien moeten wij slachtoffers van ernstige misdrijven wat harder aanpakken. Langdurig opsluiten in gevangissen en daarpa het land uitzetten. Dan leren ze

het wel af om te zeuren over verkrachting en kan de rechterlijke macht en het hulpverleningscircuit dat er aan hangt wat meer tijd en aandacht besteden aan die arme daders van geweldsdelicten. NIJKERK E.J.A. v.d. Kaaij

Tessa krijgt zorg voor haar trauma

Door een onzer redacteurs NIK ROTTERDAM, 13 DEC. Het 15-jarige meisje Tessa uit Amsterdam, twee jaar geleden slachtoffer van meervoudige groepsverkrachting in het stadsdeel Westerpark, krijgt met voorrang plaats in een instelling die haar trauma goed kan behandelen. Dit heeft de kinderrechtster besloten, die Tessa vorige week heeft bezocht, nadat bekend was geworden hoe het meisje al jaren niet de hulp krijgt die zij nodig heeft. Nadat zij een zelfmoordpoging had gedaan, was Tessa in november op last van de rechter in een gesloten rijksinstelling van justitie geplaatst, de voormalige vrouwenvangenis Noorderstrand in Heerhugowaard. Het meisje moest hier tegen zichzelf beschermd worden, maar ze kreeg er al een week na aankomst een schaar in handen waarmee ze haar polsen opensteed. De pleegouders van Tessa, Peggy en George, zijn half november zelf naar de media gestapt om een betere behandeling van hun

pleegkind te bepleiten. Terwijl het stadsdeel Westerpark een netwerk van hulpverlening rond de daders van de verkrachtingen spon, was voor Tessa hoegenaamd niets gedaan. Haar voogdij-instelling, de William Schrikker Stichting in Diemen, ondernam volgens de pleegouders ook te weinig om Tessa te helpen. Als kind van verslaafde ouders was het meisje sinds haar vroegste jeugd cliënt van het hulpverleningscircuit, maar geholpen had dit haar tot dusver niet. De instelling die Tessa nu gaat behandelen, heeft daartoe zelf het initiatief genomen, maar blijft vooralsnog geheim. Teamleider N. Gruis van de William Schrikker Stichting ontkent dat dit te maken heeft met het feit dat Tessa voorrang krijgt boven enkele duizenden kinderen die voor dit soort behandelplaatsen op wachtlijsten staan. Gruis: "Het gaat mij om privacy."

Tessa's pleegouders zijn opgetogen. "Eindelijk krijgt ze wat nodig is."

Cohen: Deelraad deed niks raars in zaak-Tessa
TEL 14-12
door Marjolein Schipper
AMSTERDAM, vrijdag
Het Amsterdamse college van W en W was pas sinds afgelopen oktober op de hoogte van de zedenzaak die zich twee jaar geleden afspeelde in het stadsdeel Westerpark. Dat blijkt uit beantwoording van schriftelijke vragen die VVD-fractievoorzitter John Goring stelde. Vorige maand ontstond grote opschudding rond het nu 15-jarige, zwakbegaafde meisje Tessa dat door veertien jongens meermalen werd verkracht. De deelraad besloot de zaak stil te houden om onrust in de wijk te voorkomen. Volgens Cohen heeft de deelraad gehandeld op een wijze die gebruikelijk is bij zedenzaken met minderjarigen: er zouden zelfs 'meer vergelijkbare gevallen' zijn. De burgemeester ontkent dat er meer aandacht is geweest voor de daders dan voor het slachtoffer. In het eindrapport over deze zaak wordt evenwel expliciet gesteld dat Tessa en haar familie uit het oog werden verloren.

In de bewuste wijk is inmiddels een handtekeningactie gehouden. Onder de noemer 'Dooftpot of Beerput' wordt openheid gebest over deze zaak en nog twee andere groepsaansrandingen.

"Wij hebben werkelijk gedaan wat we konden. Sinds wanneer is het stadsdeel in staat hulpverlening af te dwingen? Dat is een taak voor de Raad voor de Kinderbescherming en voor de voogdij. Die moeten haar beschermen."

De ouders begonnen hard te lachen om het argument dat de zaak in het belang van Tessa werd stilgehouden, evenals ze lachten om de extra bescherming die hun pleegdochter zou hebben gekregen. "Voor die mensen en voor Tessa is het ontzettend wat er gebeurt is. Ze zijn dubbel slachtoffer. Het stadsdeel had geconstateerd dat iemand in nood was. We hebben het ons gepermitteerd op deuren te kloppen. Maar Tessa zit nog steeds niet op de juiste plek. De hulpverlening in ons land is zo georganiseerd dat ook een acuut geval als Tessa op de wachtlijst komt, of naar een tussenstation moet."

Inmiddels zit Tessa in een instelling en heeft ze zichzelf vermist met een schaar. "De voogdij is de William Schrikker Stichting. Die heeft een pupil. Die is primair verantwoordelijk. Nogmaals, wij hebben op alle deuren geklopt. Het is een structureel probleem. Zorg in Nederland, en zeker zorg voor

van het slachtoffer en van de daders, had u beslist. Maar die laatste begijnen het slachtoffer vervolgens opnieuw te bedreigen, omdat ze terecht dachten dat ze toch ongestraft bleven. Was dat wel in het belang van het slachtoffer? En van de daders?"

"Het is een ontzettend ingewikkelde zaak als louter minderjarige bij een zedendelict zijn betrokken. Slachtoffer en daders worden vier, vijf straten van elkaar. En dan zie je dat er nieuwe problemen rijzen, dat de bedreigende situatie blijft bestaan, ook al zorgt de politie voor extra bewaking en ook al boden wij extra vervoer. En we hebben Tessa's pleegouders aangeboden te verhuizen."

Zou het in zo'n situatie niet effectiever zijn geweest als de zaak toen, via de pers, in de openbaarheid was geraakt? "Dat is wel erg ongericht. Je kunt er beter voor zorgen dat iedereen die geïnformeerd moet zijn, dat ook daadwerkelijk is. Dan ontstaat een sluitend netwerk, gericht om op te treden als dat nodig is. De daders zijn op dat ogenblik ook inderdaad aangesproken op hun gedrag."

kiezingen aankomen, leven we ineens in een 'volwassen democratie'. Waarom zouden de mensen zelf niet filteren wat ze op de deurmat vinden?"

En argument voor de terugkoudendheid was de daders niet te stigmatiseren. Maar het effect was omgekeerd. Toen de zaak uitkwam, dacht iedereen: als ze niks wilden zeggen, waren het zeker Marokkaantjes. "Er is, volgens onze waarneming indertijd geen extreme geruchtenvorming geweest."

Als u zelf een dochter van dertien had, had u dan niet graag informatie over de zaak gehad op uw deurmat? "Ik hoop dat u er begrip voor hebt, dat ik daar niet persoonlijk op inga. Ik ben hier héél persoonlijk bij betrokken, maar wel vanuit mijn bestuurlijke rol. Wij hebben onze verantwoordelijkheid genomen. Wij hebben op deuren geklopt. U moet eens bedenken wat we wel hebben gedaan."

Persoonsdacht was niet in het belang van Tessa, en zeker iemand als Tessa, heeft in een dergelijke bedreigende situatie toch recht op bescherming door de overheid?

Buurtactie in Westerpark tegen 'doofpotpolitiek'

(Van onze verslaggeefsters)
AMSTERDAM - Bewoners van stadsdeel Westerpark zijn een handtekeningenactie begonnen tegen het stadsdeelbestuur. Ze vinden dat het bestuur de groepsverkrachting van het meisje Tessa in de doofpot heeft gestopt. Dinsdag worden de handtekeningen aangeboden aan stadsdeelvoorzitter Anne-Marie Hoogland.

"We willen volwassen worden behandeld," zegt Hennie de Bast, oprichtster van het actiegroepje Openheid Spaarndammerbuurt, dat de handtekeningenactie 'Doofpot of Beerput' heeft georganiseerd. Ze verlangt van het stadsdeel alsnog uitleg over de gang van zaken.

"Dit is een ernstig vergrijp. We hebben ons vertrouwen verloren. Wie weet wat er allemaal nog meer aan de hand is? Kinderen moeten hier toch veilig buiten kunnen spelen?"

Dat ze niet op de informatieavond aanwezig was die het stadsdeel voor de bewoners had georganiseerd, is volgens De Bast niet haar schuld. "We zijn daarover heel slecht geïnformeerd. Er hebben wel advertenties in de kranten gestaan, maar we hebben geen brief thuis gekregen."

De Bast heeft met twee andere buurtbewoners in ongeveer twintig winkels handtekeningenlijsten neergelegd. Vandaag worden ze weer opgehaald.

Volgens de initiatiefneemster is de actie 'wel aardig' verlopen.

Door een onzer redacteurs

AMSTERDAM, 12 DEC. Buurtbewoners van het Amsterdamse stadsdeel Westerpark zijn een handtekeningenactie gestart tegen het stadsdeelbestuur. De bewoners zijn niet te spreken over het beleid van deelraadvoorzitter Anne-Marie Hoogland. Zij beschuldigen haar de groepsverkrachting van het meisje Tessa in de doofpot te hebben willen stoppen. Ook willen zij een gesprek met burgemeester J. Cohen van Amsterdam.

Drie moeders uit de buurt hebben het actiegroepje Openheid Spaarndammerbuurt opgericht, dat de handtekeningenactie 'Doofpot of Beerput' op touw heeft gezet. Sinds afgelopen week donderdagmiddag liggen lijsten in twintig winkels in de buurt. "Het loopt storm," zegt Hennie de Bast, een van de initiatiefnemers. "In een winkel alleen al hebben tot nu toe bijna zeventien mensen hun handtekening gezet."

De maat is vol, teken voor een motie van wantrouwen tegen het stadsdeelbestuur staat boven de lijst. De handtekeningen zullen donderdagavond aangeboden worden aan het bestuur van Westerpark. Dan hopen zede bewoners op een gedegen uitleg van hun voorzitter over de groepsverkrachting van Tessa en twee andere groepsaanraders. Zij vrezen dat het stadsdeel nog meer informatie achterhoudt. Afgelopen weekend heeft het stadsdeel per brief de bewoners nog tekst en uitleg gegeven, maar de bewoners vinden de brief "te laat en te summier." Mocht Hoogland geen (voldoende) openheid van zaken willen geven, zullen de buurtbewoners hun vertrouwen in haar opzeggen en bij Cohen pleiten voor haar vertrek.

Stadsdeelvoorzitter Hoogland koos na overleg met justitie en politie de 'zaak-Tessa' stil te houden om het meisje en de daders niet te stigmatiseren. Ook was men bang voor 'volksgericht'. Volgens De Bast is er geen tweedeling in de buurt. "Het bestuur heeft schandelijk gehandeld. Ze hebben niet gedacht aan andere kinderen in de buurt. Die speelden gewoon buiten terwijl het kennelijk onveilig was." Hoogland was niet bereikbaar voor commentaar.

Tessa werd eind 1999, begin 2000 verkracht door een groep van veertien jongeren tussen de negen en zestien jaar. Met het meisje, dat momenteel in de gesloten jeugdinstelling Noorderzand in Heerhugowaard verblijft, gaat het inmiddels 'naar omstandigheden' redelijk, zegt Suzanne Groenbos van de William Schrikkerstichting, voogd van het meisje. "Tessa komt nu eindelijk tot rust. Ze heeft zichzelf niet meer beschadigd."

"Als het zo goed blijft gaan, zal ze in januari worden overgeplaatst naar een behandelcentrum." Enkele weken geleden heeft Tessa zichzelf verwond met een schaar.

Deze week was er een zitting en heeft de kinderrechtster zelf met Tessa en haar pleegouders gesproken.

"De rechter heeft besloten het verblijf in de gesloten jeugdinstelling te verlengen," zegt Groenbos.

Ze zijn doodmoe, de pleegouders van Tessa. Maar ook dankbaar: hun pleegdochter gaat begin januari naar een goede instelling. Volstaan ook, dat er inmiddels in Nederland een discussie op gang is gekomen over hoe

om te gaan met zedenzaken, met probleemjeugd, met daders en

vooral: over meer aandacht voor slachtoffers. „En Tessa, Tessa komt er wel. Want Tessa is een vechter.“

door MARJOLEIN SCHIPPER

AMSTERDAM, zaterdag

Twee jaar lang hebben George Samani en Peggy Termonen, pleegouders van Tessa, zich met elke vezel van hun lichaam ingezet voor het welzijn van het zwakbegaafde meisje. Nu zijn ze allebei bekaft. "Vanaf het begin, toen de groepsverkrachting door veel mensen niet serieus werd genomen, tot vorige week, toen eindelijk bekend werd dat Tessa goede hulpverlening zou krijgen, hebben we onder spanning geleefd. Nu zijn we moe, moe, moe."

Peggy weet nog heel goed hoe de omgeving twee jaar geleden reageerde, toen ze vertelde dat pleegdochter Tessa meermalen beestachtig was misbruikt, verkracht, mishandeld en intens vernederd door een groep van veertien jongens, de jongste nota bene negen jaar oud, de oudste zestien. "Sommigen hadden iets van:

dat kan toch niet! Zulke jonge kinderen, het zal wel meevalen. Of er werd gezegd: ik zie er anders niet over in de krant, als zoiets enorms gebeurt staat het toch in de krant?"

In november stond het dan eindelijk in de krant: George en Peggy, wanhopig over het gebrek aan hulpverlening voor de sterk getraumatiseerde

Tessa, die na een zelfmoordpoging van hot naar her werd gesleept, zagen geen andere weg dan de affaire naar buiten te brengen. De Zaak Tessa werd na de publicatie in De Telegraaf een begrip. "Ons belangrijkste doel was een goed plekje met goede behandeling voor Tessa, en dat is bereikt: begin volgende maand gaat ze naar een instelling die echt totaal op haar problematiek is toegesneden. Kleinschalige opvang, behandeling, een school vlakbij: we zijn zo opgelucht."

Noodklok

Eer en schande in Westerpark

Zo'n twee jaar geleden neemt het Amsterdamse stadsdeel Westerpark het besluit om een groepsverkrachting in de buurt stil te houden. Het bestuur wil de allochtone daders - veertien jongens in de leeftijd van negen tot zestien jaar - noch het slachtoffer stigmatiseren. Bovendien liggen zedenzaken gevoelig. De buurt zou er maar onrustig van worden.

Pas een half jaar na de gebeurtenis wordt een projectgroep van justitie, hulpverlening en het stadsdeel actief. In stilte worden de jongens bestraft. Als ze ouder zijn dan twaalf jaar gebeurt dat volgens het jeugdrecht. Verder zijn er therapeutische sessies en met de ouders van de daders volgen gesprekken. Alles is er op gericht om de jongens weer te laten functioneren in hun eigen woonomgeving.

Volgens de ouders van het slachtoffer is er minder aandacht voor hun dochter. Het meisje heeft een zelfmoordpoging gedaan, belandt in een crisis en is inmiddels opgenomen in een instelling. De ouders zijn boos, voelen zich in de steek gelaten en zoeken twee jaar na de gebeurtenis de publiciteit. Inmiddels is het gezin naar een andere buurt verhuisd.

De buurtbewoners hebben al eerder laten weten zich onveilig te voelen door de drugsoverlast en de slechte bereikbaarheid van de politie. De werkloosheid in de buurt is hoog. Daarom krijgt het stadsdeel binnenkort ruim drie miljoen gulden extra van het rijk om de veiligheid in deze buurt te vergroten.

De wijze waarop de verkrachtingszaak is aangepakt heeft de onrust en het gevoel van onveiligheid in de buurt versterkt. Het gonsde al langer in de buurt. Waarom wel een voorlichtingsbijeenkomst voor sleutelfiguren in de buurt - onder wie leraren en buurtwerkers - die alleen informatieve

brieven mogen overhandigen aan buurtbewoners van wie zij denken dat ze er verantwoord mee om kunnen gaan? Pas dan vernemen ook andere leden van de deelraad van de kwestie.

Anne-Marie Hoogland is de jonge voorzitter van deelraad Westerpark in Amsterdam. Nu het niet is gelukt om de zaak onder de pet te houden, geeft ze wél veel interviews aan de media. Ze heeft veel uit te leggen, want het bestuur heeft volgens een rapport nog twee groepsaanraders uit dezelfde periode verzwegen.

Niet alleen Hoogland, maar ook andere bestuursleden zeggen pal achter hun handelswijze te staan. De een noemt het professioneel, de ander zegt tegen het dagblad Het Parool: "Je hoeft toch niet de buurt in te lichten als er iets vervelends gebeurt."

Waarschijnlijk heeft dit bestuur naar eer en geweten gehandeld. Maar is het ook professioneel? Is het professioneel om ouders het recht te ontnemen om hun kinderen te waarschuwen tegen buurtjongens die verwerpelijke gedrag vertonen jegens meisjes?

Juist door de openheid over de Utrechtse serieverkrachter kan elke vrouw maatregelen nemen om hem te ontlopen. En natuurlijk geeft het onrust, maar is dat zo erg? Onrust kan en hoeft niet altijd voorkomen te worden. Het gaat erom dat bestuurders de onrust in goede banen leiden. Dat is wat anders.

Is het professioneel om een bestuurlijke handelswijze te blijven verdedigen die een boemerangeffect oplevert? Een goed bestuurder erkent zijn fouten, benoemt zijn zwaktes en bedenkt dat hij ervan heeft geleerd en het een volgende keer anders doet.

Politie gaat meer openheid geven bij seksmisdrijven

TEL 19/12 door Tjerk de Vries

AMSTERDAM, woensdag
 Meer openheid over zedenzaken moet in Amsterdam leiden tot meer aanhoudingen van aanraders en verkrachters.

Voorheen werd door de politie voornamelijk gezwegen als zich een dergelijke zedenzaak had afgespeeld. Na een bijna jaarlijkse stijging van deze misdrijven, is de politie tot een nieuw inzicht gekomen. Steeds vaker zal daarom door middel van de openbaarheid de hulp van burgers worden ingeroepen.

Werden in 1999 nog 304 aanraders en verkrachters bij de politie gemeld, vorig jaar was dat opgelopen tot 321. Het aantal aanraders steeg van 414 naar 458. Ook dit jaar is de hoofdstad weer zeer regelmatig opgeschrikt door een verkrachter of aanrader.

"We bekijken nu per geval of we met de zaak naar buiten treden," zegt politiewoordvoerder Elly Florax. "Soms moeten we wel zwijgen om een onderzoek niet te verstoren. Maar het kan ook zo zijn dat we getuigen nodig hebben en dan zullen we de affaire niet meer stilhouden. Bovenal staat echter het belang van het slachtoffer.

Daar zullen we altijd rekening mee houden. Er is ook altijd overleg met justitie en de Zedenpolitie of een bepaalde zaak aan het grote publiek verteld moet worden."

Gevoelig

Florax: "Zedenzaken liggen uitermate gevoelig; gevoeliger dan welke andere zaak dan ook. Maar we hopen dat openheid in sommige gevallen tot de oplossing van zo'n misdrijf kan leiden."

Zo lopen er momenteel in Amsterdam drie grote zaken waarbij de hulp van de burgers is ingeroepen. In Amsterdam-Zuidoost is lange tijd een serie verkrachter bezig geweest rondom de Gaasperplas. Van de man zijn her en der in de omgeving tekeningen verspreid. "Deze man is helaas nog niet gepakt, maar heeft recent ook niet meer toegeslagen," aldus een politiewoordvoerder.

In Amstelveen werd op 26 november een 14-jarig meisje verkracht bij de flat Mont Blanc. Het meisje werd onder bedreiging van een vuurwapen verkracht. Ook hiervoor zoekt de politie de hulp van de bevolking om de dader te grijpen.

Bij een aanranding in een bus onlangs van twee meisjes van 14 en 15 jaar waren meerdere jongens betrokken. Ook deze zaak werd bewust door de politie naar buiten gebracht in de hoop getuigen te vinden.

Schrijnend voorbeeld van een verzwegen affaire is de groepsverkrachting van het meisje Tessa in stadsdeel Westerpark. Burgemeester Job Cohen heeft zich al laten ontvallen dat er wel meer van dergelijke misdrijven zijn verzwegen. De Zedenzaak Westerpark heeft bij de politie ook meegespeeld om voortaan vaker naar buiten te treden. "We hebben natuurlijk ook liever niet dat zo'n zaak na twee jaar ineens een hype wordt," aldus Florax.

Maar dat was niet de enige doelstelling van de pleegouders die Tessa, het nichtje van Peggy, al sinds 1997 opvangen. "Wij hebben door deze vreselijke gebeurtenis gemerkt dat er heel veel mis is in Nederland. Vroeger dachten we, net als waarschijnlijk iedereen, dat het wel meeviel. Maar weet je dat het hier in de Amsterdamse Westerparkbuurt normaal wordt gevonden dat kinderen door andere kinderen, onder bedreiging van een mes, van snoep of zakgeld of mobiele telefoons worden beroofd? Daar wordt niet eens meer voor naar de politie gestapt. Dat is normaal! Zegt men... Maar wij vinden dat helemaal niet normaal. Politie, openbaar ministerie, de politie, niemand weet meer raad met dit soort jeugdigen. We lopen met z'n allen achter de feiten aan. Daar willen we de noodklok over luiden."

"Want die veertien jongens die Tessa hebben verkracht, dat zijn helaas geen uitzonderingen. Zulke jongens, die veelal opgroeien in gezinnen zonder normen en waarden,

'Ernstig misbruik van volwassen overwicht gemaakt'

Oud-directeur Kinderparadijs schuldig aan plegen ontucht

SOEST - De rechtbank in Utrecht heeft vrijdag de oud-directeur van het kinderparadijs De Vrije Teugel in Soest schuldig bevonden aan het plegen van ontucht met twee vrijwilligsters van de kinderboerderij. Hij kreeg 163 dagen celstraf opgelegd, waarvan 120 dagen voorwaardelijk.

Volgens de rechtbank heeft de 51-jarige man 'ernstig misbruik' gemaakt van zijn overwicht dat hij als volwassen man en als directeur had op zijn twee medewerksters. In de zomer van 1999 zou hij een twaalfjarig meisje ongevraagd een tongzoen hebben gegeven. Dat gebeurde in de tent waar het meisje en haar twee broertjes sliepen. Het slachtoffer was een hulpbegeleider op het kamp.

Een andere medewerkster van de kinderboerderij zegt door de directeur bij haar borsten te zijn gepakt. Dat zou een keer op het kantoor zijn gebeurd en een keer in de woning van de verdachte. Bovendien zou hij haar op een reünie van het kamp in 1998 tegen haar wil hebben getongzoend bij het afscheid. Ze was ten tijde van de vermeende ontucht 23 jaar oud. De vrouw stelt zelf geen last van de ontucht te ondervinden, maar aangifte te hebben gedaan om de kinderen op het kamp te beschermen.

Baan kwijt

De rechtbank hield bij de hoogte van de straf rekening met het feit dat de verdachte na 25 jaar zijn baan is kwijt geraakt. Ook deelde de rechtbank de conclusie van een psycholoog. Die meende dat de ex-directeur leed aan een narcistische persoonlijkheids-

stoornis met theatrale trekken. Het onvoorwaardelijke deel van de opgelegde celstraf heeft de verdachte in voorarrest uitgezet. Hij verdwijnt dus niet opnieuw in de cel.

Tegen de Soester, die inmiddels naar elders is verhuisd, was een jaar gevangenisstraf geëist, waarvan de helft voorwaardelijk. De man werd vrijgesproken van het plegen van ontuchtige handelingen met een zestienjarige vrijwilligster van het kinderkamp. Volgens het meisje was er niets tegen haar wil gebeurd. De officier van justitie had in deze zaak ook om vrijspraak gevraagd.

De rechtbank wees het verzoek af tot tienduizend gulden smartengeld door één van de slachtoffers. Volgens de rechter was de vordering te ingewikkeld voor behandeling in een strafprocedure en moet het slachtoffer via een civiele procedure schadevergoeding eisen.

Jaar celstraf geëist tegen ex-directeur Vrije Teugel

Psychologisch rapport weegt zwaar mee

door Annemarie de Jong

SOEST/UTRECHT - Tegen oud-directeur Leo van den Berg van Kinderparadijs De Vrije Teugel in Soest is een jaar gevangenisstraf geëist, waarvan zes maanden voorwaardelijk. Hij wordt verdacht van seksueel wangedrag als tongzoenen en borsten betasten bij drie medewerksters. Het gaat om twee minderjarigen en een meerderjarige, die in augustus vorig jaar aangifte deden. De strafbare feiten zouden in de periode van 1997 tot augustus 2000 zijn gepleegd, bij de verdachte in Soest thuis en tijdens kampweken op het terrein van de kinderboerderij. De ex-directeur, die vorig jaar ontslag op staande voet kreeg, stond gisteren terecht voor de rechtbank in Utrecht.

In haar eis laat officier van justitie Y. Hopman een psychologisch rapport zwaar meewegen. Daarin wordt de verdachte omschreven als 'een narcistische man met theatrale trekken'. „Hij wekt de indruk bewonderd en geïdealiseerd te willen worden. Hij heeft een gering vermogen tot zelfreflectie en vertoont impulsief, grensoverschrijdend gedrag om eigen behoeften te bevredigen”, aldus het psychologisch oordeel. Van ontoerekeningsvatbaarheid is geen sprake. Hopman verwijt Van den Berg dat hij misbruik maakte van zijn machtspositie als directeur. „Hij maakte meisjes afhankelijk, gaf ze een speciale behandeling. Hij maakte regelmatig seksueel ge-

tinte opmerkingen over lichaam en borsten en dat hij wel met ze wilde vrijen. Een man van eind 40 heeft duidelijk de grens overschreden van wat betamelijk is. Het is bekend dat dergelijke feiten een enorme impact op mensen kunnen hebben, vooral op jonge mensen.”

Een van de meisjes zou als gevolg van de ontucht nog steeds lijden aan woede-aanvallen, hevige incontinentie, slechte schoolprestaties, nachtmerries en andere slaapproblemen. Ze eist een immateriële schadevergoeding van 10.000 gulden. De meerderjarige wil een vergoeding van 390 gulden voor gemaakte rechtsbijstandskosten. Hopman nam deze bedragen mee in haar eis.

Ze eiste vrijspraak inzake de verklaringen van het derde meisje, een destijds zestienjarige vrijwilligster. Ook zij zou door de verdachte zijn gezoend en betast, maar vond dat destijds juist prettig. „Ze voelde zich speciaal en bijzonder”, aldus Hopman. Advocaat A. Slijter vond alle beschuldigende verklaringen tegenstrijdig en eiste op alle punten vrijspraak.

Overigens vindt de voormalige directeur het psychologisch rapport kwetsend en onjuist. „Ik ben als onttelgent wezen beschouwd, waarop een etiket is geplakt.” Ook wijst hij alle beschuldigingen van ontucht en aanranding van de hand.

Ex-directeur Vrije Teugel hoeft de cel niet meer in

SOEST, UTRECHT - De 43 dagen die Leo van den Berg, ex-directeur van het Soester kinderparadijs De Vrije Teugel, in voorarrest heeft gezeten, zijn volgens de Utrechtse rechtbank voldoende straf voor seksueel wangedrag. De oud-Soester is veroordeeld tot 163 dagen cel, waarvan 120 voorwaardelijk.

Een van de twee ex-medewerksters die hij heeft misbruikt, krijgt 390 gulden voor advocaatkosten. De eis voor een immateriële schadevergoeding van 10.000 gulden die het andere slachtoffer via de officier van justitie indiende, werd door de rechtbank gisteren afgewezen. De rechtbank vindt de zaak te ingewikkeld om een schadevergoeding toe te wijzen. Daarvoor moet de vrouw, die als minderjarige in 1999 door de toenmalige directeur werd lastiggevallen, zich tot de civiele rechter wenden.

Volgens de rechter is bewezen dat Van den Berg tegen de wil van de vrouwen hun borsten heeft betast en getongzoend. Het wordt de ex-directeur zwaar aangerekend dat hij 'ernstig misbruik' heeft gemaakt van zijn positie als directeur en 'volwassen'. De rechtbank volgt de conclusies van het rapport van een psycholoog. Daarin staat dat Van den Berg 'een narcistische man met theatrale trekken' is.

Tegen Van den Berg was een jaar gevangenisstraf geëist, waarvan zes maanden voorwaardelijk. De vrijspraak die de officier had gevraagd voor een derde aanklacht, is door de rechtbank toegewezen.

Dat de rechtbank onder de eis van de officier is uitgekomen, heeft te maken met het feit dat de oud-Soester zijn baan na 25 jaar is kwijtgeraakt en het tijdsverloop tussen de aanklacht en de behandeling van de zaak.

Man opgepakt voor ontvoering en misbruik

ZWOLLE - Een 39-jarige man is zondag aangehouden vanwege het ontvoeren en misbruiken van een 14-jarig meisje uit Dalfsen. Het meisje werd vrijdag toen zij op de fiets onderweg was van Dalfsen naar Ommen door een man ontvoerd in een bestelwagen. De man reed met haar naar een bos tussen Arnhem en Schaarsbergen en dwong haar tot ontuchtige handelingen. Daarna liet hij haar achter. (ANP)

Ontvoerder bekend

ZWOLLE, 28 DEC. Een man die van ontvoering en misbruik van een 14-jarig meisje uit Dalfsen wordt verdacht, heeft bekend. Dat heeft de politie bekendgemaakt. De 39-jarige man, een Nederlander die in Duitsland woont, ontvoerde het meisje op 7 december in zijn bestelwagen en dwong haar tot ontuchtige handelingen. Daarna liet hij haar achter. Twee dagen later werd hij aangehouden. (ANP)

Seksschandaal achtervolgt Australisch 'staatshoofd'

Van een medewerker

BRISBANE, dinsdag

De gouverneur-generaal van Australië moet aftreden, zo vindt een aantal ouders en familieleden van seksueel misbruikte meisjes. De slachtoffers waren leerlingen van een school waarvoor de anglicaanse kerk destijds verantwoordelijk was. In zijn vorige functie als aartsbisschop van die kerk heeft Peter Hollingworth niets gedaan toen het misbruik aan het licht kwam.

Elf jaar geleden vergreep een leerkracht zich aan een onbekend aantal leerlingen van een middelbare school in Toowoomba. Op de dag dat de 41-jarige leraar voor de rechter moest verschijnen, pleegde hij zelfmoord. Daardoor kwam het nooit tot een rechtszaak. De man liet een brief achter met de namen van 20 meisjes van wie hij „ontzettend veel had gehouden”.

Verkrachter vast

Van een onzer verslaggevers
AMSTERDAM, donderdag
Een 20-jarige man is door de Amsterdamse politie aangehouden voor de verkrachting van een 14-jarig meisje in Amstelveen.

De verdachte werd opgepakt naar aanleiding van een tip die binnenkwam nadat de zaak was behandeld in het programma Opsporing Verzocht.

De schooldirectie trachtte destijds de affaire in de doofpot te stoppen. Toen ouders aartsbisschop Hollingworth vroegen in te grijpen, antwoordde hij: „Ik ben te moe en ik ben toe aan een vakantie. Ik kan hier niets aan doen.”

Drie weken geleden wees een rechtbank een van de misbruikte meisjes een schadevergoeding toe. De anglicaanse kerk moet ruim 1,1 miljoen gulden betalen. Een pijnlijke uitspraak voor Hollingworth. Ook na de uitspraak van de rechter heeft hij geen contact met de slachtoffers en hun familie gezocht en hult hij zich in stilzwijgen.

Begin dit jaar werd Hollingworth benoemd tot gouverneur-generaal, de plaatsvervanger van koningin Elizabeth en daarmee feitelijk het Australische staatshoofd. Omdat voor die functie een on-

berispelijke staat van dienst wordt verwacht, heeft de verontwaardiging over Hollingworths passieve gedrag zich als een olievlek over het land

verspreid. Tal van parlementariërs, de premier van de deelstaat Queensland en de leider van de Labor Party hebben zijn zwijgen veroordeeld en eisen dat hij een verklaring aflegt. Premier John Howard heeft zich nog niet uitgelaten over de kwestie.

Straf voor bevel tot uitkleden

ARNHEM - De Arnhemse militaire politierechter heeft gisteren een 34-jarige officier veroordeeld tot een voorwaardelijke militaire straf van vier weken wegens misbruik van zijn gezag. Als instructeur gaf de militair mannelijke en vrouwelijke leerlingen de opdracht zich uit te kleden. De leerlingen moesten dat doen ten overstaan van het gniffelende kader.

Opa misbruikt kleinkinderen

APELDOORN - Een 72-jarige man uit Apeldoorn is door de politie opgepakt op verdenking van ontucht met ten minste zes meisjes. Onder hen bevinden zich zijn eigen kleinkinderen. De misbruikte kinderen behoren allemaal tot de familie- en kennissenkring van de 72-jarige. Ze waren rond de tien jaar op het moment dat de ontucht plaatsvond. De slachtoffers zijn nu tussen de 11 en 23 jaar.

Dagboekschrijver die zichzelf niet spaarde

Al zijn nevenactiviteiten, onder meer als schrijver van het minst geheime dagboek van Nederland, hebben enigszins het zich ontnomen op het dichterschap van Hans Warren, die in de nacht van dinsdag op woensdag overleed.

VK
POSTUUM 2012

IN 1975 verscheen de bundel 'Zebe anders', waarin Hans Warren (1921-2001) de gedichten uit zijn debuut *Pastorale* (1946) overnam en voorzag van ontnuchterend commentaar. De traditionele liefdeslyriek van een jongeman voor zijn aanbeden 'Sibylle' (de latere, eerste vrouw van Jan Wolker) werd door de homo-inmiddels vijftiger die Hans Warren inmiddels geworden was, sceptisch bekeken.

Zo werd het verheven inzetten de *Herfstaandeling* ('De herfst roept ons te dwalen door de heide') op de pagina ernaast gecorrigeerd: 'Idyllische wandeling/ van gelieven door de heide -/ er is geen stap van gezet, / althans niet door ons samen.' Zo liegen dichters/ de waarheid/ en zijn vervelend bovendien, / pronkend met paars en parels. (...) De vlieders en de berken/ waren echt, ook het schrijven/ waar de bosmieren/ gebeten bleken te hebben.'

In 'Zebe anders' laat Warren zichzelf een toontje lager zingen, zonder de jongen die hij was te verloochenen. Als fijnzinniger en intussen gelouterd poëet kijkt hij op zijn jeugdwerk terug. Zonder aanstellerij kon je ook heel goed gedichten schrijven, had hij ontdekt.

Sommige zijn van een verstilde tijdloosheid en tonen hem als een soort Zeeuwse Griek, die in een verraderlijk parlando (de gewone toon die alleen door hard werken bereikt kan worden) de schoonheid bezingt van natuur, jongens en kunst.

Warren werd op 21 oktober 1921 geboren in Borsele als zoon van een waterbouwkundig ingenieur. Al vroeg hield hij een natuurdagboek bij. De observaties over visarenden en tureluurs op de plek waar nu onze grootste kerncentrale staat, laten niet de hele Warren zien: voor de persoonlijkere ervaringen en gedachten begon hij een geheim dagboek.

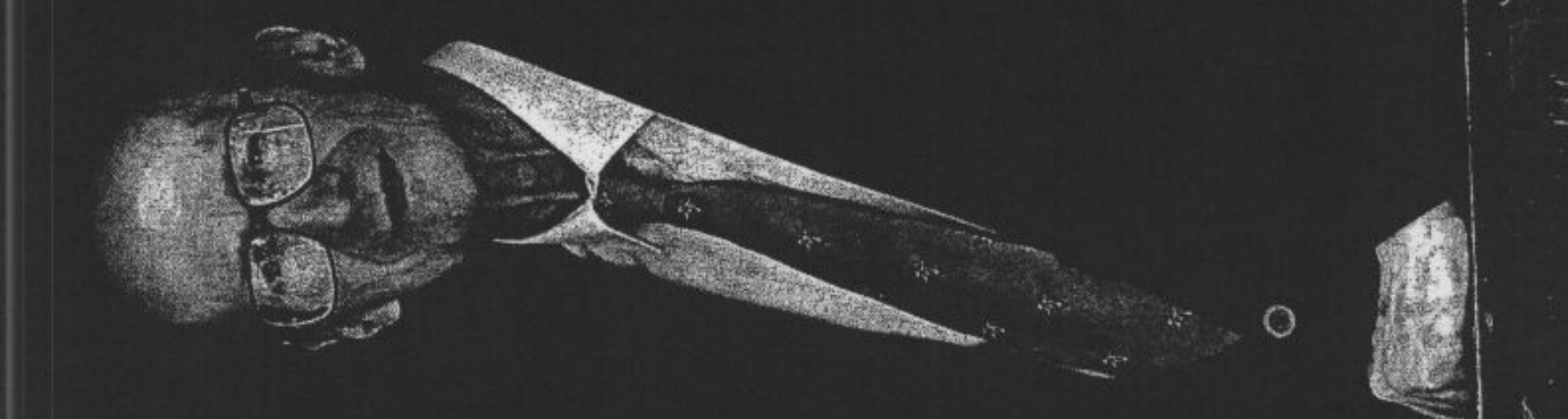
Ster Billy Elliot kiest voor leger

LONDEN - Stuart Wells, een van de jonge acteurs uit de succesvolle film Billy Elliot, ruilt Hollywood in voor het Britse leger. Dat maakte een woordvoerder van de British Army bekend. "Stuart zal nu eindelijk de actieve, prettige carrière kunnen opbouwen, die hem voldoende geeft", aldus majoor Brian Young.

De 19-jarige Wells speelde in de film de rol van de homoseksuele beste vriend van Billy Elliot, een jongetje uit een grauw industriestadje in Noord-Engeland die dolgraag balletdanser wil worden.

De film van regisseur Stephen Daldry werd vorig jaar genomineerd voor een Oscar. Ondanks een rol in de film *The Reckoning* met William Dafoe, die recent werd opgenomen in Spanje en bekendheid als acteur in Britse televisieseries, zei Wells dat hij door zijn broer was overgehaald het leger in te gaan.

AV to 11L REUTERS

Hans Warren

de lofzangen op leukere restauraties, kostelijke schuiderijen en beeldige beeldjes beginnen je de neus uit te komen. We krijgen - eerlijk is eerlijk - een nogal onthutsend beeld van een criticus die zijn persoonlijke vriend- en vijandschappen heeft misbruikt in besprekingen van literatuur.

Zo is Warren vooral bekend geworden als de auteur van het minst geheime dagboek van Nederland en omstreken (tot dusver vijftien delen groot), als langst zittend literair criticus (jongstleden oktober was het vijftig jaar geleden dat zijn eerste kroniek in de *Provinciale Zeeuwse Courant* stond; een rubriek die een aanzienlijke invloed had doordat ook andere provinciale dagbladen die rubriek opnamen), als samensteller van bloemzangen (hij actualiseerde Van Vrieslands beroemde *Spiegel van de Nederlandse poëzie*), als vertaler van De Sade, en (met zijn partner Mario Molegraaf, of eigenlijk die meer met hem) van Kavafis en Plato.

Die activiteiten hebben het zicht op de dichter Hans Warren enigszins ontnomen. Misschien dat daarin na zijn dood verandering komt. Zo'n twintig dichtbundels publiceerde Warren tussen 1946 en oktober 2001.

Er bevinden zich gedichten onder die zuiver en kwetsbaar zijn, ongekunstelde kunst die vertolkt wat Warren in 1986 samenvatte in *Liefde*: 'Een zeepbel is niet te verven/ ook liefde sterft aan de oppervlucht./ Nakijken, dromen, derven/ maken de waarde uit.'

Dat zijn wereld de laatste jaren kleiner werd door zijn haperende gezondheid, bleek onlangs nog uit de dichtbundel *Een stip op de zee* verjaardag verscheen. De meeste gedichten zijn geschreven naar aanleiding van kunstvoorwerpen uit zijn eigen verzameling.

Eén van de beste, *Op een Bataks doodskistje*, stond een kwart eeuw geleden al in de bundel *Winter in Pompeï*. De herememing in deze allerlaatste bundel, in het zicht van de dood geschreven en samengesteld, is echter alleszins gerechtvaardigd.

De regels krijgen een gevoeliger lading: 'Zó een gedicht schrijven. Een fascinerend huil/ met daarin een geheim dat niet te duiden is/ maar blijft trekken, ook al is de toevaar/ voorgoed verdwenen met zijn rit en zijn doel.'

Arjan Peters

Brussel/Gent - Justitie in Gent neemt op zijn vroegst over twee weken een besluit over mogelijke vervolging van Joop Schafthuizen, de levenspartner van auteur Gerard Reve. Er moet eerst extra onderzoek worden gedaan naar telefoontjes die Schafthuizen zou hebben gevoerd met de ouders van een jongen die hij zou hebben misbruikt.

In verband daarmee zal eventueel ook nog een nieuw verhoor plaatshebben, zo heeft een woordvoerder van het parket in Gent meegedeeld. De politie van Schafthuizens woonplaats Zulte heeft hem al eerder verhoord over deze zedenzaak. In een interview heeft hij overigens al toegegeven een 13-jarige jongen te hebben betast. Die uitspraak leidde ertoe dat de uitreiking van de Prijs der Nederlandse Letteren aan Reve door de Belgische koning Albert niet doorging.

De Vlaamse krant Het Laatste Nieuws had onlangs een interview met de ouders van het slachtoffer van Schafthuizen. Daarin stelden zij verbaasd te zijn dat Schafthuizen nog geen excuses had aangeboden. In het verleden hadden de ouders en Reve en Schafthuizen juist altijd een goed contact met elkaar. (ANP)

Hij hoeft toch niet de hele dag over Goethes *Faust* te ouwehoeren? Over de chronische geldproblemen van Nederlands kleinste opinieweekblad? Of over de scalpering van de landelijke dagbladers? 'Over tien jaar is er naast de *De Telegraaf* nog maar één alternatief. Gelukkig blijft die ellendeboel mij bespaard, zoals ik het godlof ook niet meer hoef mee te maken dat de pielemuis-ver-slaafde pedofiele proleet Joop Schafthuizen straks met Gerard Reve ook de reputatie van Reve zal begraven. Trouwens, over vijf jaar zal ik zelf ook vergeten zijn.' *KONSTEN VAN '14*

Uitstel besluit vervolging partner Reve

Nederlandslijng
Pedofilie VK
langs het 6-12
tuinpad

Theo Nijland Jij. Basta.

Het begint eindelijk tot muziekland door te dringen: er is waarschijnlijk een betere singer-songwriter in Nederland te vinden dan Theo Nijland. Te lang zijn de talenten van deze spil van de inmiddels verdwenen groep The Shooting Party verborgen gebleven als gevolg van een foute vorm van bescheidenheid en misplaatste angst om commercieel te worden gevonden. Maar er wordt nu van zoveel kanten aan hem getrokken dat hij zich wel tonen moet.

Het zou ook belachelijk zijn om de cd *Jij* te verborgen. De elf verhalende liedjes zijn stuk voor stuk topnummers, waaronder *Er in*, dat gezongen wordt in een Paolo Conte-ritme. In dat lied plaatst Nijland seksuele driften tegenover de onbedwingbare lust om liedjes te schrijven. Gevoeliger dan *Larigs het tuinpad* is bijna niet mogelijk. Heel slim worden flarden van *Het Dorp* van Sonneveld in een tekst over vermeende pedofilie geschoven.

Op de cd *Jij* wordt Nijland begeleid door het Gustav Klimt-kwartet, plus nog negen blazers en snaarinstrumenten. Jakob Klaasse, die het album zorgvuldig heeft geproduceerd, heeft een aantal puike arrangementen geschreven. De snijdende zelfspot en de loepzuivere ironie zaten ook in zijn oude werk voor The Shooting Party. Hij heeft die stijlmiddelen na lang schaven geperfectioneerd.

Vingerafdruk is na een eeuw nog steeds nuttig

De kans op het verkrijgen van een DNA-profiel is groot bij zedendelicten, maar klein bij inbraken. Het verzamelen van de vingerafdrukken van alle Nederlanders in een nationale databank vergemakkelijkt het politiewerk.

Van onze verslaggever Noël van Bommel

AMSTERDAM

Heeft de politie nog wat aan vingerafdrukken? Nu rechercheurs ieder haartje of huidschilfertje verzamelen voor DNA-onderzoek en de irisscan oprukt als snel een betrouwbaar identificatiemiddel, lijkt het CDA-voorstel voor een nationale databank met vingerafdrukken een anachronisme.

Toch gaan nog steeds inbrekers en moordenaars op pad zonder handschoenen aan, blijkt uit een rondgang langs onderzoekers en technici. Zo ontving het Korps Landelijke Politiediensten in Driebergen vorig jaar ruim vijfduizend afdrukken, waarvan 23 procent een hit opleverde dankzij Havank, Het Automatisch VingerAfdrukkensysteem Nederlandse Collectie. Daarin zitten negen miljoen vingerafdrukken van negenhonderdduizend Nederlanders, asielzoekers en illegalen.

'Als iedere Nederlander met zijn tien vingers in onze databank komt, wordt ons werk een stuk makkelijker', zegt een KLPD-woordvoerder. Maar die beslissing, onderstreept hij, is een taak van de politiek. Technisch is een databank met 160 miljoen afdrukken mogelijk.

Elke Spanjaard van 16 jaar en ouder moet langs het stempelkussen. In Nederland geldt die plicht alleen voor personen in voorlopige hechtenis en voor vreemdelingen. Van die laatste groep, bleek vorige week, worden afdrukken ten onrechte gebruikt voor de misdaadbestrijding. Vorig jaar kwamen 760 verdachte afdrukken uit deze groep, wat niet wil zeggen dat de eigenaren een misdaad hebben begaan.

Een nationale databank vraagt ook om een leger dactiloscopisten. Want het vergelijken van vingerafdrukken blijft een ambachtelijk karwei. Weliswaar verricht de computer veel werk, maar uiteindelijk moet een specialist zich buigen over minuscule randjes en richeltjes. Hij moet minimaal tien overeenkomsten vinden om een vingerafdruk met voldoende zekerheid te kunnen identificeren.

Dan is de bewijswaarde ook even groot als die van een DNA-profiel. De effectiviteit van dat laatste opsporingsmiddel wordt trouwens vaak overschat. Het is waar dat misdadigers nauwelijks kunnen voorkomen een DNA-spoor achter te laten - een vlokje roos is al voldoende - maar de moeilijkheid is om dat spoor in de vloerbedekking te vinden.

Door vooral sperma- en bloedsporen is de kans op een DNA-profiel hoog bij zeden- en geweldsdelicten: 70 procent. Maar bij inbraken, schat onderzoeker A. Kloosterman van het Nederlands Forensisch Instituut, zakt die kans naar 5 procent. Desondanks breidt zijn instituut het werktein uit naar inbraken.

'Dan moeten DNA en vingerafdrukken elkaar aanvullen', vindt Kloosterman. Met circa 1300 individuen in het bestand is de Nederlandse DNA-databank klein. Alleen verdachten van een misdrijf waarvoor meer dan vier jaar gevangenisstraf

staat, komen erin terecht. Daarom kijken forensische onderzoekers jaloers naar Engeland waar het DNA-profiel onderdeel is van ieder strafblad. Kloosterman: 'Daar hebben ze al meer dan een miljoen profielen en enkele hits per week. Dat zou voor de opsporing in Nederland ook een grote sprong vooruit zijn.'

Een nadeel van een dergelijke databank is dat die inbreuk op de privacy in de hand kan werken. Uit DNA kan immers meer dan een identiteit worden afgeleid, maar ook het geslacht en de ethnische afkomst.

Rechercheurs honen het verhaal weg dat de politie te misleiden is door een haar van een ander op de plek van het misdrijf achter te laten. Volgens hen is het net zo eenvoudig om andermans glas op een nachtkastje neer te zetten. Bovendien houdt een politiemans rekening met zo'n truc.

CDA wil ieders vingerafdruk

Van onze redactie politiek DEN HAAG - De CDA-fractie is er voor dat van iedereen in Nederland een vingerafdruk wordt opgeslagen in een databank. Volgens de christendemocraten kan dat helpen bij het oplossen van misdrijven en is een vingerafdruk nauwelijks privacygevoelig.

CDA-kamerlid Wijn wil een debatje met minister Korthals (VVD, justitie) over het gebruik van vingerafdrukken van asielzoekers aangrijpen om af te tasten in hoeverre er politieke steun bestaat voor het idee.

Vorig jaar pleitte zijn fractiegenoot Van de Camp voor de opbouw van een nationale DNA-databank door van alle pasgeborenen een DNA-paspoort te maken. Dat ging zijn fractie te ver.

Volgens Wijn is een vingerafdruk helemaal niet zo privacygevoelig. 'Die zegt niets over iemands aanleg voor ziekten, over iemands financiële positie of over iemands gedrag op bijvoorbeeld internet. En ik ben er voor om eens goed te kijken naar de balans tussen bescherming van de privacy aan de ene kant en de mogelijkheden om misdaad aan

te pakken aan de andere kant.'

De Kamer wil van Korthals opheldering over het - volgens privacywaakhond College Bescherming Persoonsgegevens - 'oneigenlijk gebruik' dat de politie heeft gemaakt van vingerafdrukken van asielzoekers. Die vingerafdrukken, nodig om de identiteit van asielzoekers vast te stellen, zitten nu nog in één bestand met die van verdachten.

Onlangs bleek dat de politie bij het zoeken naar verdachten vrij makkelijk ook de vingerafdrukken van asielzoekers naging. Volgens de dienst Nationale Recherche Informatie (de vroegere CRI) levert dat jaarlijks enkele honderden 'toevallige hits' op: asielzoekers die de politie nog niet op het oog had als verdachte, maar bij toeval worden achterhaald.

Justitie heeft nu aangekondigd de vingerafdrukken van verdachten te zullen scheiden van die van asielzoekers, die niet van een misdrijf worden verdacht. D66, PvdA, GroenLinks en CDA willen niettemin van de minister opheldering. De christendemocraten zijn trouwens niet tegen het natrekken van vingerafdrukken van asielzoekers. 'Als het maar netjes wordt geregeld', aldus Wijn.

Straf voor geweld gaat flink omhoog

Van onze politieke redactie DEN HAAG - De maximumstraffen voor ernstige (gewelds)misdrijven gaan flink omhoog. Minister Korthals (Justitie) wil dat onder meer voor (zware) mishandeling, huiselijk geweld en dood door schuld.

Volgens Korthals zijn de straffen voor deze misdrijven niet meer van deze tijd. Zijn voorstellen worden vrijdag in de ministerraad besproken.

De bewindsman komt met zijn voorstellen de Tweede kamer gedeeltelijk tegemoet. PvdA en CDA drongen er onlangs nog op aan de straf voor zinloos geweld te verhogen en die voor geweld tegen (semi)overheidspersoneel, zoals conducteurs en ziekenhuispersoneel. Ook willen ze hogere straffen voor geweld dat onder invloed van drank of drugs is gepleegd, maar dat wil de minister niet.

Hij wil dat dood door schuld voortaan kan worden bestraft met maximaal twee jaar cel, tegen negen maanden nu. Als de dood wordt veroorzaakt door roekeloos gedrag, kan die straf nog eens worden verdubbeld tot vier jaar. Daar kan nog een jaar bijkomen als er meer doden te betreuren zijn. Volgens Korthals tonen de rampen in Enschede en Volendam aan dat de strafmaxima dringende aan de eisen des tijds moeten worden aangepast.

Daarnaast moeten mishandelende partners of ouders kunnen rekenen op zwaardere straffen. Korthals wil huiselijk geweld bestraffen met maximaal vier jaar cel. Deze verhoging maakt voorlopige hechtenis mogelijk van mannen die hun vrouw of kind mishandelen. Dan hoeven slachtoffers niet meer hun huis te ontvluchten, maar kan de politie een partner tijdelijk opsluiten.

Digitale recherche komt niet goed van de grond

DEN BOSCH - De politie beschikt nog steeds niet over een slagvaardige digitale recherche. Er is een groot gebrek aan goed opgeleide mensen omdat er nog steeds geen echte opleiding is. Veel rechercheurs met ervaring vluchten voor de enorme werkdruk of stappen over naar het bedrijfsleven waar meer valt te verdienen.

'Het is in en in triest. We lopen op onze tenen om het bij te kunnen houden', zegt digitaal rechercheur Pijnappels van de politie Brabant-Noord.

Waar criminelen steeds professioneler gebruik maken van internet, krijgen digitaal rechercheurs een cursus van drie weken om het vak te leren. Dan wordt verwacht dat de rechercheur digitale kinderpornozaak oplost, harde schijven ontleedt, hackers ontmaskert en andere criminele activiteiten onderzoekt die via het internet worden gepleegd.

'Drie weken is veel te kort om het vak te leren', zegt R. Schrok van het Instituut voor Criminaliteitsbeheersing en Recherchekunde (ICR) in Zutphen, waar de cursus wordt gegeven wordt. Er zijn in Nederland 25 politiekorpsen die eigenlijk allemaal minstens één digitaal rechercheur moeten hebben. 'Dat halen we bij lange na niet', zegt Schrok. Verder zijn er zeven interregionale Bureaus Digitale Expertise (BDE's) waar de specialisten zitten, mensen met veel praktijkervaring. 'Als zij een vraag hebben, kunnen ze nergens terecht', concludeert Schrok.

Het ICR geeft jaarlijks aan maximaal vijftig rechercheurs een cursus. Er is slechts één docent die de cursus samenstelt en de lessen geeft. 'Als hij wegvalt, is er niemand die hem kan ver-

Korthals ziet niets in 160 miljoen vingerafdrukken

Van onze verslaggever DEN HAAG

Minister Korthals van Justitie voelt niets voor het CDA-voorstel om van alle Nederlanders vingerafdrukken af te nemen. Dat zou een te groot beslag leggen op de capaciteit van de politie. Voorts twijfelt hij aan het belang ervan bij de opsporing van misdadigers. Korthals schrijft dat in een brief aan de Tweede Kamer.

Om een nationale databank van vingerafdrukken zinvol te maken, zouden van elke Nederlander de profielen van alle tien vingers moeten worden opgeslagen. Dat komt neer op 160 miljoen vingerafdrukken.

Dat vindt Korthals overdreven, temeer daar jaarlijks niet meer dan tienduizend sporenonderzoeken worden gedaan.

Met tbs niet automatisch in dna-databank

(Van onze politieke redactie) DEN HAAG - Minister Benk Korthals (Justitie) weigert alle tbs'ers die ooit zijn veroordeeld wegens moord of ernstige zedendelicten te vragen hun dna-materiaal vrijwillig af te staan. Hoewel dat volgens de wet mogelijk is, vindt Korthals zo'n verzoek te ver gaan. D66-Kamerlid Boris Dittrich pleitte voor een dergelijke maatregel naar aanleiding van de moord op drie Groningse vrouwen door oud-tbs'er Willem van E.

Dittrich wil dat het celmateriaal dien gaat Korthals ervan uit dat van iedereen die na een ernstig delict tot tbs is veroordeeld, wordt opgeslagen in een dna-databank. Hij verwacht dat delinquenten dan sneller zijn op te sporen wanneer zij na terugkeer in de maatschappij opnieuw in de fout gaan.

Het voorstel kreeg vorige maand steun van een meerderheid in de Tweede Kamer, door dat ook CDA en VVD voorstander zijn. Ze denken dat de levens van enkele vrouwen hadden kunnen worden gespaard als de politie dna van Van E. had gehad.

Maar in antwoord op Kamervragen van Dittrich schrijft Korthals niets voor diens plan te voertbbs hebben gekregen voor ernstige delicten, te verplichten. li-chaamsmateriaal af te staan. Korthals vindt het niet nodig dit ook met terugwerkende kracht definitief beëindigd is. Boven-

Van onze verslaggever Veert Schenk AMSTERDAM De strijd over een nationale recherche is in alle hevigheid losgebarsten. De Amsterdamse commissaris J. van Riessen steide onlangs voor een landelijke opsporingseenheid op te richten die de ware georganiseerde misdaad moet bestrijden, zoals mensenmokkel, terrorisme, kinderporno in handel in drugs en wapens. Daarna is de discussie hierover tussen de Raad van Hoofddoelcommissarissen van politie, in wiens opdracht Van Riessen het rapport Misdaad laat zich tegenhouden schreef, en de top van het Openbaar Ministerie hoog opgelopen. De politiek moet de knoop doorhakken.

